Glas Islama صوت الاسلام

vjera ◉ društvo ◉ kultura

بسم الله الرحمن الرحيم

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّن دَعَآ إِلَى ٱللَّهِ

وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ

A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori: "Ja sam doista musliman!"

(Fussilet, 33)

STRANA 13

U SUSRET RAMAZANU

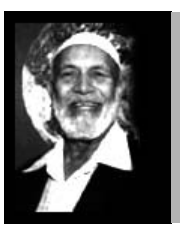

Intervju sa Šejhom Ahmed Didat–om

Strana 4

Naše viđenje

ZAJEDNO IAKO RAZDVOJENI

Strana 3

AMININ "PRVI GRIJEH"

Strana 10

SNAGA ISLAMA JE U BRAT–STVU VJERNIKA

Strana 15

NEKA JE MIR SA VAMA I ALLAHOVO ZADOVOLJSTVO U NASTUPAJUĆIM DANIMA RAMAZAN–I–ŠERIFA ŽELI VAM MEŠIHAT IZ–e SANDžAKA I REDAKCIJA GLASA ISLAMA

DVIJE RADOSTI

Šabanu smo. Ramazan je pred nama. Za doček ovog dragog nam gosta pripreme su već uveliko započele. Džamije se detaljno čiste, kreče i uređuju. Kuće se zastiru svečanim ruhom, posebno čuvanim za ove mubarek dane. Allah je učinio duše vjernika smirenim i veselim, spremnim da prihvate sve ramazanske blagodati. Sa nestrpljenjem se očekuju kandilji na vitkim minarima da najave teravijske noći, mukabele i predavanja. Pravovjerni su u mjesecu posta, poput proljetnog cvijeća, blaženi su i mirišu na svakom koraku, jer se hrane Kuranom, postom, namazom. Ne postoji ni jedan mjesec u godini, niti bilo koji drugi vremenski period da uzbudi cijeli svijet, njegovu dušu i srce kao što su ramazanski dani. Idemo u susret još jednom Ramazanu, sa više nade i vjere u bolje sjutra. U njemu Svemogući Allah daje moć i pobjedu strpljivima i nepokolebljivima od Bedra pa sve do danas. To je i najveća poruka Ramazana, koju ne smijemo nikada zaboraviti.

Vjernici će moći da uživaju i pored ostalog, čitajući jubilarni 12. broj Glasa Islama. To je druga velika radost i uspjeh za sve nas. Još jedan dokaz da se mogu zajedničkim radom ostvariti svi rezultati. Nekadašnji san koji je izgledao neostvarljivim pretočen je u djelo. Islamska zajednica Sandžaka je našla načina da se predstavi javnosti i neposredno je uključi u tokove i svoj rad. Koliko smo sadržajno uspjeli da opravdamo svoje skromno postojanje od 12 mjeseci, i da li smo bili po mjeri, taj sud prepuštamo čitateljima. Glas Islama kao autentično Glasilo, postao je prepoznatljiv po svojoj čitalačkoj publici kao i po svojoj koncepciji.

Nije podlegao manipulacijama i različitim pritiscima, mada je iskreno prolazio kroz teške faze u svom razvojnom putu. To stoga što se radio u mučnim vremenima i što je na sebe preuzeo još težu ulogu, pisati o Islamu i muslimanima u jednom tamnom vilajetu. No, na tom putu nema zastajanja i neće, ako Bog da, ni biti. Sva iskušenja i prepreke nas samo jačaju i podstiču da još odlučnije nastavimo, jer kako reče poznati rizničar mudrosti Mula Mustafa Bašeskija: "Ono što se zapiše ostaje, a ono što se pamti zaboravlja se."

Sa promocije Glasa Islama

Mustafa Fetić

PISMA ČITALACA

IMAM JEDNU OZBILJNU ZAMJERKU

U Ime Boga, Milostivog, Samilosnog!

Draga braćo i sestre, neka je mir s vama!

Šaljem Vam dvije priče, koje je trebalo odavno da pošaljem, ali na žalost nisam stigla. Smatram da je Vaš list dobar, ali bi bilo ljepše da je manjeg formata a na više strana, da se lakše može čuvati. Imam jednu ozbiljnu zamjerku: ne sviđa mi se što štampate Kur'anske ajete na arapskom originalu, jer ih onda može dotaknuti neko i bez abdesta, ne znajući, a možda i kafir. Osim toga, može se desiti da neko pročita novine i baci, pa se tako čini haram i skrnavi Božija Knjiga. Ne bismo je smjeli olako shvatiti. Ko zna da čita arapski, neće mu biti teško da u Mushafu pronađe odgovarajući ajet i da ga nauči. Molim Vas da razmotrite štampanje ajeta samo na našem jeziku, jer prijevod se smije dirati i nečistim rukama.

Ako želite slaću i ubuduće tekstove koje napišem, pisma i članke. Za uzvrat ne tražim nikakav honorar, osim da mi pošaljete primjerak Vašeg lista gdje je objavljeno ono što sam pisala. Ja se bavim pisanjem, napisala sam jednu knjigu na engleskom (o Isa a.s. u Islamu i Hrišćanstvu), a verzija na našem jeziku još nije gotova. Možda ću Vam, ako Bog da, poslati neke dijelove moje knjige da objavite.

Inače sam studentkinja četvrte godine arapskog jezika...

Na kraju, molila bih da, ukoliko se odlučite da štampate ono što sam ja pisala, ne objavljujete moje pravo ime i prezime. Biće dovoljno samo Amina ili, sa prezimenom Amina Osaro. Osaro znači "Bog postoji" na jeziku plemena Edo iz Nigerije, i jako mi se sviđa ta riječ...

Eto, to bi bilo sve za prvi put. Nastavite sa Vašim radom i neka vam Bog pomogne. Želim vam sretan početak mubarek mjeseca Ramazana.

Amina Osaro, Beograd

PAMETNOM JE I IŠARET DOVOLJAN

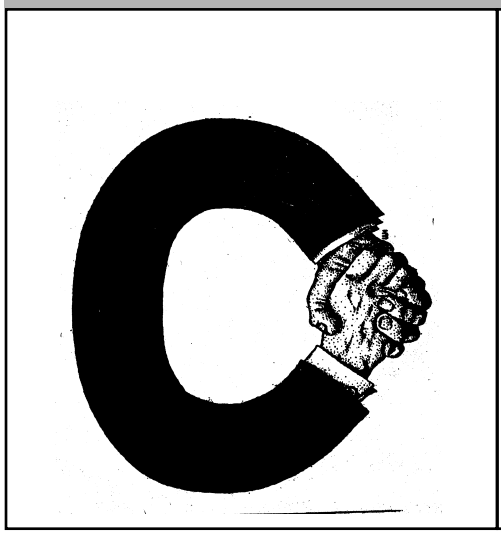

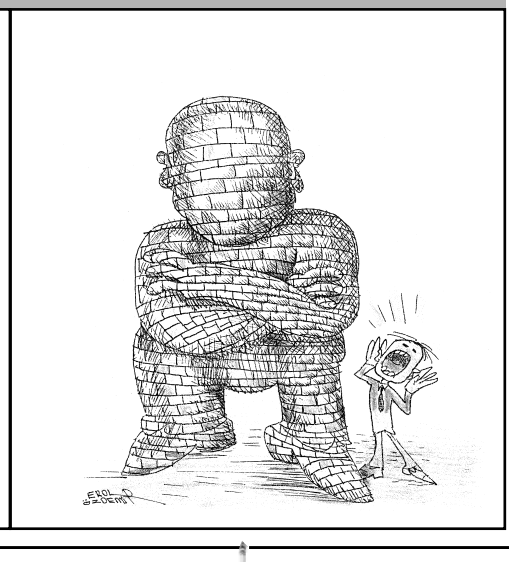

Glas Islama

vjera • društvo • kultura

Izdavač:
Izdavačka ustanova El-Kelimeh, Novi Pazar

Glavni i odgovorni urednik:
Mustafa FETIĆ

Urednik:
Fehim KAJEVIĆ

Tehnički urednik:
Mirsad FIJULJANIN

Lektor:
Samir ŠKRIJELJ

Redakcija:
Mevlud ef. DUDIĆ, Ramiz ef. HAMIDOVIĆ, Hajro ef. TUTIĆ, Bekir ef. Makić, Esad KOLAŠINAC, Enver UJKANOVIĆ i Mirsada BURDŽOVIĆ

Saradnici:
Nezir ef. SALIHOVIĆ (Novi Pazar), Tešrif ŠAČIĆ (Sjenica), Umer HADŽIĆ i Muhamed FETIĆ (Rožaje), Adem ef. ZILKIĆ i Nusret ef. GUSINAC (Tutin), Nadir ef. DACIĆ i Fejsal HALILOVIĆ (Prijepolje), Enes ef. SVRAKA i Ismet TRBOVIĆ (Priboj), Šaćir ef. SMAILOVIĆ (Podgorica), Selman LJAČEVIĆ (Tuzi), Rifat ef. CUKOVIĆ (Ulcinj), Sinan ef. LATIĆ (Plav), Redžep ef. LJULJANOVIĆ (Gusinje), Mr Ismail BARDHI (Makedonija), Enes ef. ZUKORLIĆ (Njemačka), Jasmin ef. DEMIĆ (Švicarska)

Kompjuterska priprema:
PC - PERFECT
Novi Pazar

Štampa:
GRAFOKARTON, Prijepolje

Adresa redakcije:
Ul. 1 Maj 70/b
36300 Novi Pazar
tel/fax: (381) 20 25 626
Žiro račun:
42600-603-1-2138

Rukopisi i fotografije se ne vraćaju

Rješenjem od 12.12.1996. g. GLAS ISLAMA je registrovan kod Ministarstva za informacije Republike Srbije pod registarskim brojem 2281.

EHLEN WE SEHLEN YA RAMADAN

Nakon punih pet i po godina muslimani Bosne i Sandžaka su ponovo zajedno u okviru jedinstvene Islamske zajednice sa sjedištem u Sarajevu.

"Kada dođe Ramazan otvore se vrata dženeta, zatvore vrata džehenema i povežu se šejtani." (Hadis)

Imajući pred sobom navedeni hadis, nerijetko se postavi pitanje: Zašto se posljednjih godina u predramazanskoj i ramazanskoj atmosferi dogodi ponešto što kvari iftarluke i druge radosti postača? Drugim riječima, ako su u toku Ramazana šejtani povezani, koja je to energija koja pokreće čovjeka na ono što ne dolikuje Ramazanu? Ova nejasnoća je, zapravo, samo prividna, jer ako dublje pogledamo u komentar citiranog hadisa susrešćemo se sa sljedećim činjenicama.

I šejtanima je poznat ovaj hadis pa stoga žele učiniti što više zla prije nego budu povezani dolaskom Ramazana. Govoreći o otvorenom čovjekovom neprijatelju, Kur'an nas uči da postoje dvije vrste šejtana: šejtani džini (šejtanu-l-džini) i šejtani ljudi (šejtanu-l-insi). Dolaskom mubarek Ramazana ovi prvi bivaju povezani, dok ovi drugi ostaju slobodni u svom zlom djelovanju, koje vrlo često biva opasnije i sa žešćim posljedicama od same džinije. U svjetlu tih hadiskih istina valja posmatrati i pojave koje su pratile iščekivanje, doček i početak najdražeg nam mjeseca.

Talasanje je počelo dolaskom tada predsjedničkog kandidata a sada predsjednika Srbije Milana Milutinovića u Novi Pazar i njegova posjeta Altun-alem džamiji. Iako je Milutinović svega jednu stopu zakoračio preko praga džamije, pritom ne skinuvši cipele, kako je to vjerski propis i običaj svih posjetilaca džamija, bilo je dovoljno da zatalasa reakcije sandžačke javnosti. Ovdašnji političari su to jedva dočekali za izborni kontranapad, ističući da je time oskrnavljena svetost džamije i omalovaženi klanjači i svi vjernici. Drugi su, ne negirajući nedopustivost takvog čina, sve to pomalo ironično komentarisali: "Nek je on prelomio da uđe u džamiju, pa će ih nakon što nauči pravila sam skinuti."

Ipak, dogodilo se nešto što je nedopustivo i to zapravo kruniše cjelokupan odnos aktuelne vlasti prema legalnim organima Islamske zajednice. Ovim je ponovo demonstrirano ignorisanje Mešihata od strane države, koji je jedini nadležan izdati dozvolu za ovakve i slične posjete. Neće nam biti čudno zašto sve to baš u ovoj džamiji, dok na unutrašnjosti njenog zida visi ilegalno štampana vaktija, koja je djelo samozvanog člana odbora, koji baš u ovoj džamiji već duže vremena obstruira rad Islamske zajednice.

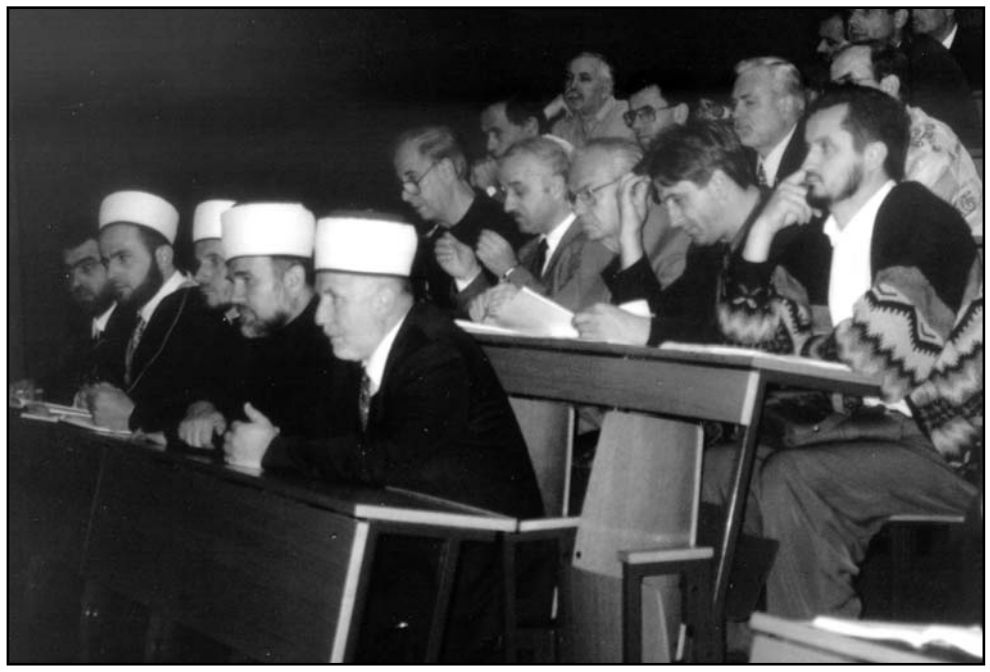

Piratsko štampanje vaktija je na ovim prostorima novina za kojom je poseglo nekoliko novopazarski firmi na čelu sa Rekićem i Sandžačkim novinama. Iako naizgled bezazlen, pa čak, kako su i sami isticali, ovaj dobrotvorni gest, zapravo, u sebi krije direktan atak na integritet organa Islamske zajednice, koji isključivo imaju pravo štampati islamske edicije, posebno one koje imaju karakter fetve i po kojima vjernici izvršavaju svoje ibadete. Ovim su dotične firme posegle za vakufskim hakom jer je prodaja vaktija predstavljala jedan od finansijskih izvora za rad i opstanak Medrese. Sve su to bili razlozi što je i vjernička javnost najoštrije osudila ovakve pojave.

U jeku dotičnih talasanja, nekoliko dana pred početak Ramazan-i-šerifa, poslije podne namaza, u novootvorenu džamiju u novopazarskom naselju Šutenovac upala je grupa MOS-ovaca, kako su sebe predstavili, i pod prijetnjom sile prema imamu i predstavnicima džemata, kako kažu, organizovali svečano otvaranje te novosagrađene džamije.

Ovogodišnja predramazanska atmosfera je bila nesvakidašnja i zbog činjenice da se novogodišnja noć poklopila sa drugom ramazanskom noći, što je mnogima predstavljalo brigu jer ovoga puta nisu mogli imati "najluđu noć" a da ne oskrnave Ramazan. Posebno su se brinuli oni koji su navikli da u toj noći zgrću novac servirajući alkohol i nemoral, i tako ostavljajući jadne ljude bez pameti i obraza. Njihova strahovanja su se, hvala Bogu, obistinila. Osim petardi kojima su djeca remetila mir, ova noć je vrlo malo imala zajedničkog sa dosadašnjim obilježavanjem ovog neislamskog praznika kod nas. Ipak je pobijedio Ramazan.

Prvi dani mubarek mjeseca su protekli u znaku prepunih džamija mukabelama, teravijama i drugim namazima. Radujuće je da svaki Ramazan donese nova lica u džamije, koja uglavnom u njima ostanu i nakon ovog mjeseca.

Harmoniju intenzivnih ramazanskih ibadeta poremetilo je nepoštovanje odluke Mešihata, kojom se predviđa da se za svaki javni nastup u džamijama i drugim vjerkim skupovima, lica koja nisu u službi Islamske zajednice, prethodno mora pribaviti saglasnost od nadležnog glavnog imama. Nažalost, čelnici MNVS-a ovih dana tu odluku ignorišu, obilazeći džamije, pritom držeći govore, a da vrlo često ne obavijeste ni imama same džamije.

Sve ovo nedvojbeno ukazuje da Islam na ovim prostorima grabi krupnim koracima naprijed. Džamije iz dana u dan postaju predmetom sve većeg interesovanja svih. A pravu korist će imati samo oni koji u džamije uđu lišeni

Intervju sa Šejhom Ahmed Didat–om

Svi mi čitamo Kur'an a ne razumijemo arapski

Nidau'l Islam: Šta biste rekli o muslimanima, posebno muslimanskim imamima koji osuđuju one muslimane koji vode debatu sa kršćanima?

Jednostavno, to znači da su oni neznalice svoje historije, jadnici. Naš Nebij Kerim (s.a.w.s.) vodio je debate sa kršćanima. Oni su neznalice. Kaže se u suri o Poslaniku da su kršćani iz Nardžana dolazili i tri dana i tri noći vodili debatu u Mesdžidu Nebewi. Da li to oni znaju? Neka idu i neka provjere.

Nidau'l Islam: Kakvo je vaše mišljenje o muslimanima koji postavljaju kršćane na pijedestal a svoje spuštaju sa njega?

Pa, to se protivi Kuranu, gdje se kaže "ne služi kjafiru", Allah dž.š. kaže ne "predaj se kjafiru, moraš biti strog prema njemu", eto šta kaže Allah dž.š., a vi tog kjafira uzdižete. U jednom hadisu se kaže, da ako se ponašate kao oni, bićete proživljeni sa njima na Sudnjem Danu.

Nidau'l Islam: Prema vašem ogromnom iskustvu, koje zaokružuje vremenski period od skoro pola vijeka, vidite li nešto što bi kršćanin mogao ponuditi muslimanu?

Na kom polju mislite? O tehnologiji možete učiti od njega, o matematici, o astronomiji također, ali ništa ne možete naučiti o Dinu i Imanu, ama baš ništa ne možete naučiti o religiji od njega.

Nidau'l Islam: Imate li neko rješenje kako da se odupremo medijskoj propagandi cijeloga svijeta, posebno cionista i SAD, uperenoj protiv Islama i muslimana?

Ne znam kako bi se muslimani mogli utrkivati sa njima. Ja ne znam. Ljudi koji rade na tom polju mogli bi dati bolji odgovor. Kako kontrirati ljudima koji rade u medijima, na TV-u, štampi - ne znam. Mogu vam samo reći kako da se borite. Kako da reagujete na medijske napade. Mogu reći samo da morate imati sopstvenu televizijsku stanicu. Reći ćete: radio stanicu - kako? Gdje? Ko? Odakle dobiti novac za to? To nije u mom domenu. Možete pitati one koji su kompetentni za to.

Nidau'l Islam: Pominjete na vašim predavanjima da su muslimani iz Južne Afrike ljudi visokih vrlina. Zašto tako mislite?

Mislim da je to iz razloga što mi imamo daleko više kontakta sa našom otadžbinom nego bilo koji drugi narod na svijetu. Ljudi na Fidži ostrvima vode porijeklo iz Indije, oni sa Karibskih ostrva također vode prijeklo iz Indije. Malajci koji vode porijeklo iz Indonezije i Malezije već nemaju vezu sa svojom otadžbinom, dok smo mi u stalnom kontaktu sa svojima i stalno nam dolaze alimi otuda i zbrinjavaju naš narod po vjerskom pitanju. Ta veza je stalna. Također, mi muslimani iz Južne Afrike šaljemo, procentualno prema broju stanovništva, više hadžija na Hadž od mnogih arapskih zemalja. Sigurno je da prema procentu stanovništva muslimani Južne Afrike nose bradu više od bilo kojih drugih u svijetu. Strogo se čuvamo harama pa je npr. naše meso halal. Ima nas u Južnoj Africi manje od 2% muslimana ali svaka ovca ili krava zaklana je halal. Zahvaljujući nama, u većini gradova kao što su Durban, Johanesburg ili Cape Town 85% kokošaka odgaja se halal zbog samo dva posto stanovništva. Muslimane koje vidite u mesdžidu u 95%-99% slučajeva imaju nešto na glavi, tj. idu pokrivene glave u na salat (namaz). Eto kako smo odgojeni. Prema tome, mi smo pravi muslimani, ali nismo radili jedno, to je naša nezgoda, nismo ništa radili po pitanju dawe (misionarstva).

Nidau'l Islam: Imate li osjećaj da se muslimani ponovo bude u cijelom svijetu?

Da, to osjećam svuda oko sebe, posebno naše sestre i to naročito u Australiji. One su fenomenalne, nevjerovatne. U odeljenjima imam i muškarce i žene, ali žene su na čelu. Superiornije su od prosječnog muškarca. Ne znam zbog čega. To je moje iskustvo u religioznom podučavanju sa njima. Podržimo ih u tome. Inšallah, one će biti još puno bolje.

Nidau'l Islam: Kakav je vaš odgovor kršćanima kao i muslimanima koji vas optužuju da ste "Onaj koji udara kršćane"?

To su stvari prirode, istina i neistina. Ljudi ne znaju da je svaki Božiji poslanik, kada je prenosio Božiju poruku, proizveo i reakciju. Allah dž.š., tebareke we te'ala, nam kaže da je hazreti Ibrahim a.s. primjer za nas, model za nas. On je perjanica Islama, prethodnica Islama, monoteizma, Božijeg jedinstva. To stoji u 120. ajetu sure An-Nahl. Obično koristimo i 125. ajet: "I pozivaj na put tvog Gospodara mudro i lijepim savjetom...", ali niko ne pominje 120. ajet. Ako pogledaš u taj ajet, vidjećeš kako nam Allah dž.š. govori: "Ibrahim vam je primjer...".

U 123. ajetu Allah dž.š. kaže: "Poslije smo tebi objavili da slijediš vjeru Ibrahimovu, vjeru pravu...", pa slijedi je. Allah dž.š. je rekao našem Resulullahu: "slijedi ga, slijedi Ibrahima". Da li ga je slijedio ili nije? Šta mislite, da li ga je slijedio ili nije? On je živi Kuran, naš Resulullah Kerim, salallahu aleyhi we sellem.

Allah dž.š. kaže "slijedi ga", a da li ga je slijedio ili nije? Kakav je bio rezultat? Ashabi su dva puta emigrirali u Abesiniju. Zašto? Zar on nije znao "...i pozivaj mudro na put tvog Gospodara...". Ne, ne, to je onaj Didat koji ne zna, pa za njega kažu: "Didat proizvodi reakciju."

Da li je Ibrahim a.s. znao "...i pozivaj mudro na put tvog Gospodara..."? Kako je on govorio svom ocu? Kakav je bio odgovor? Kakva je bila reakcija? Zašto? Nije znao da vodi razgovor? Želim da znam da li vi znate da vodite razgovor? Pokažite mi, pokažite, želim da vi razgovarate sa kršćanima. Jednostavno, razgovarajte sa Hindusima. Znate, ne možete da podnesete da neko radi taj posao. Vi znate i vi mi pokažite. Vi ste zgrada, ja postavljam ciglu, ja moram to uraditi lijepo. Šta smatrate pod tim lijepo? Koristiti mudrost. Šta je mudrost? Kažeš - uzmi ovu ciglu, postavi je ovako, stavi malter ovako, uzmi ravnjaču... Moraš to učiniti. Pokaži mi kako da uradim posao. Dawa! Pokaži mi! Ti mi pokaži i daj mi primjer!

Pokaži mi tog šeiha koji radi tako i tako. On neka bude primjer za tebe. Pozvaću ga. Pokaži mi. Imate li ijednoga u vašoj zemlji koji mi može pokazati kako da razgovaram sa kršćanima. Imate li nekoga u vašem Libanu, u vašoj Saudijskoj Arabiji, ili u UAE, ili bilo gdje?

Razgovaram sa jednim Arapinom, profesorom arapskog jezika u Abu Dabiju. Taj Arapin dolazi i pita me: "Didat, kako si učio arapski jezik?". Nisam želio da mu kažem. Rekao sam mu da ne govorim, da to nije istina, ja ne govorim arapski jezik ali mu mogu dati kao primjer na tuce različitih jezika koji su važni za mene u cilju dawe (misionarske aktivnosti). On me pita kako to da ne govorim arapski, da li me to mrzi ili ne želim da govorim. Ali postoji jedno duže objašnjenje za to. Mi svi čitamo Kuran ali niko ne razumije arapski. To je taj sistem, pogrešan sistem, kao što znamo. Indonežani čitaju Kuran i ne znaju arapski, Maležani, Indijci, Pakistanci, Bangladežani, Nigerijci, Ganjani i svuda po cijelom svijetu muslimani čitaju Kuran bez razumijevanja. Želim objašnjenje. Zašto? Ja govorim vama Arapima. Allah dž.š. kaže: "Mi smo objavili Kur'an na arapskom jeziku...". Čiji je to jezik? Vaš! To je jezik vas iz Libana, iz Abu Dabija, iz Saudijske Arabije. Kuran je dat na vašem jeziku a ne na jeziku Hindusa ili Indonežana. Zbog čega? Da bi ste prenijeli radosnu vijest o Božijoj vjeri.

Onda pitam ovog profesora arapskog jezika iz Abu Dabija koliko džamija imaju u svojoj zemlji. On kaže - hiljadu, a svaka džamija mora imati svoga imama. Ja se pitam sa kime oni razgovaraju, sa kime? Sa mutekijama, da bi im objavili dobru vijest. Ko je mutekija? Osoba koja ide u mesdžid. On ide u mesdžid i imam njemu prenosi dobru vijest. Allah dž.š. vam obećava dženetu-l-firdeus, On vam prenosi dobre vijesti. Ali Allah dž.š. ne ostaje na tome. On kaže: "I opominji narod Lutov...". I ja sada njega pitam: "Ti si profesor arapskog jezika. Reci mi ko je Lutov narod? Vi ste Arapi, na vašem jeziku Allah dž.š. kaže: 'Opominjite narod Lutov...'. Dajte, kažite ko je narod Lutov. To je na vašem jeziku, želim da mi kažete!

Nastaviće se...

Preveo sa engleskog:
I. Nuhambašić

Preuzeto iz časopisa "Nidau'l Islam"

Dvije stvari su ključne u novinarstvu

PROFESIONALIZAM I VOLJA DA SE ČUJU OBJE STRANE

Pripremajući dvanaesti broj GLASA ISLAMA, imali smo osjećaj da smo tek malo više odmakli od početka, ne sluteći da je prohujala cijela godina dana.

I nakon toga valja dati neko skromno slovo o ovom pređenom Putu. Ne zbog nas već prvenstveno zbog čitalaca.

Baviti se odjednom (bez nekih ozbiljnijih priprema), najozbiljnijom i najodgovornijom profesijom (koja je, nažalost, kod nas najmanje cijenjena, zato je i doživjela posrnuće) je

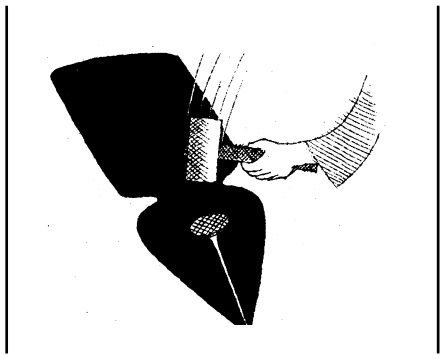

veliki rizik iz više razloga. Jedan je svakako glavni - strepnja i briga da li ćemo pogoditi glavni damar i aktivirati sva čula javnog mnjenja? Drugi je problem, da li ćemo stići do glavne Istine pravolinijski ili transferzalno, uspravno ili vodoravno (puzeći i podanički, kako to neki u više slučajeva rade). Treći problem je kako uskladiti svoju (ne)profesionalnu volju da ponekad ne pretjeramo u begenisanju svoje pameti i slova sa zlatoustim znakovima da smo najbolji, najpametniji i najveći, što je svojstveno balkanskom duhu. Četvrti problem je da li ćemo dobiti na vrijeme povratnu informaciju od čitalaca i ubijediti ih da smo našli i uspostavili neku normalnu, prisnu i nenametljivu (srednju) nit sa svima onima koji nas budu bez prisile, parade i dosade čitali, davali nas podršku, ili nas pak kritikovali s razlogom.

Dakle, više je problema i iskušenja na putevima od ideje do same realizacije jednog običnog teksta.

Rukovodeći se o svemu, a posebno o kritičarskom i samokritičarskom duhu koji nas ponajviše zaokuplja, svjesni smo novih nedostataka i propusta, i da nismo kadri stići na svakom "licu mjesta" da izvještavamo, obzirom da je ova Redakcija počela sa ravne ledine. U početku sa oskudnim kadrovima (koji su se bili okupili oko uspješnog biltena "Haber") ali sa visokim entuzijazmom članova Redakcije kao i saradnika koji nisu primali honorare. Odnosno, sa svjesnom odgovornošću da činimo nešto što će ostati zabilježeno u historiji naše sandžačke žurnalistike, onako kako je to bilo.

GLAS ISLAMA se pojavio prvi put na ovim prostorima, možda u trenutku kada je bio najpotrebniji da progovori o svemu, umjerenom linijom naše sudbine i merhameta, da nikog ne uvrijedimo bez razloga, da kažemo o svemu (pa i o našim zatravljenim mezarima) što se taložilo vijekovima do današnjeg dana, razmišljajući sasvim glasno i o našoj budućnosti, želeći da bude odmjerena i dostojna insanu koji mora biti oslobođen od bilo kakve prisile i hile. Daleko od nasilja, eksploatacije, ponižavanja...

GLAS ISLAMA se pojavio kao dobri glas Istine, upravo u onom trenutku, kada su Mešihat Islamske zajednice i njegove institucije "šibani" sa svih strana, uzduž i poprijeko, od svoje braće preko avlije, čak i u mjesecu Ramazanu.

Rukovodeći se saburom i tolerantnim merhametom, nismo se rukovodili onom starom arapskom poslovicom: "Ako hoćeš da udaviš svog psa, proglasi ga bijesnim", tako da nismo odgovarali svim tim nadri-ideološkim novinarima koji nikad nisu vidjeli (niti razumjeli) šumu od drveća.

GLAS ISLAMA je autentičan i skroman avaz za svu braću muslimane (ne samo za muslimane) u ljutom vaktu poplave mnogobrojne primitivne i kičerske (žute) štampe, od naše kasabe do federalne istance, sa prepoznatljivim ratnohuškačkim i nacionalističkim raspoloženjem, koje je izgubilo svaku mjeru (razum) i kontrolu, upravo nad Istinom. Nažalost, blasfemija je dobila svoje carsko mjesto i tako još jednom ponizila i posramila ovu ozbiljnu profesiju. Sve je to otežavalo start prvih novina na ovim prostorima za vjeru, društvo i kulturu, kako da se izdvoje, prepoznaju od tog više negetivnog medijskog tabora u koje zveče "krupne" riječi (a ništa ne kažu) i sikću višeglave aždahe, plašeći svaku dobru čovjekovu vrlinu i njegov sibijan, da upravo dunjaluk počinje od njih.

GLAS ISLAMA je odabrao za urnek one obične riječi (koje nisu ni bogate ni toliko siromašne), koje su najbliže Allahovom robu.

Odnosno one riječi koje su prilegle k srcu Istine.

Pojavom GLASA ISLAMA, Mešihat IZ-e Sandžaka i Islamska zajednica uopšte, po prvu put su čuli i vidjeli svoj sopstveni glas na stranicama svojih novina (kroz dvadeset raznovrsnih rublika) posebno i onu drugu, bolju stranu medalje, koja je prešutkivana i šamarana od strane državnih medija, čak i od onih slobodnih i "nezavisnih".

GLAS ISLAMA po svojoj originalnoj vokaciji čuo se i u UN-a zahvaljujući promotivnom ministru za informisanje Srbije, koji nas je svrstao u provladine i nezavisne medije.

Danas, nakon godinu dana, GLAS ISLAMA ima svoj stil, svoj nauk, svoju zadatu lekciju, prvenstveno iz vjerskih tema, društva i kulture sve do Poslanikovih ashaba, koja se usmeruje i hrani neiscrpnom doktrinom i pravim Putem najbolje Knjige - Uzvišenim Kuranom.

Sudeći po čitalačkoj publici, najdraži su tekstovi u GLASU ISLAMA, upravo koji se tiču same vjere i vjerskog poimanja, posebno onih značajnih ličnosti dunjaluka, koji su svojom voljom primili Islam.

S hairom da GLAS ISLAMA bude još bolji i trajniji u vremenu i prostoru, ne možemo a da ne pomenemo gospodina Aliju Izetbegovića i njegove tople i smirene riječi izgovorene na Tribini intelektualaca u Sarajevu: Dvije stvari su ključne u novinarstvu - profesionalizam i volja da se čuju obje strane, kako bi se lakše došlo do istine.

Upravo, parafraziramo Izetbegovićevu misao, koliko je odgovorna Istina pred narodom i Bogom.

Fehim Kajević

O jubileju "Glasa Islama"

Stvaralački čin je trenutak koji je satkan od najfinijih niti naše moći da vidimo ono što drugi do tada nisu vidjeli.

Došli su tiho i ušli u legendu! Samo četiri godine postojanja i gle unaokolo posve vidljivi tragovi duhovne i materijalne kulture, koje iza sebe ostavi elitna grupa momaka, tek navršenih Isaovih a.s. godina.

Dakako, nema ravnodušnih. Čak i skeptik više nije ono što je nekad bio, a rezervama mjesta ponestaje. Sasvim je izvjesno da se život muslimana mora organizovati institucionalno, kako bi isti uredili u skladu s Kuranom a.š. i sunnetom Resulullaha s.a.v.s. Džemat, fuzionisanjem sa organizacijom Mešihata, dobio je novi aktivni status, kako mu nalaže i ustrojstvo Islamske zajednice, ali ovog puta na djelu. Naviknut sam da se radujem, kao i svi dobronamjerni, novim pobjedama Mešihata IZ-e, a očekujem da ta radost potraje.

Magla je gusta sve dok je ne razbiješ svojim umom. Konstantnim evoluiranjem, svjesni historijskog trenutka u kojem živimo a potaknuti željom da premostimo višegodišnji vakum, nastao prekidanjem veze sa maticom Bosnom, ne našom krivicom, odlučili smo oformiti svoje glasilo.

"Glas Islama", preteča internog "Habera", navršio je godinu. Rekli bi, mali korak za čovjeka, a veliki za čovječanstvo (ummet). Naš list "Glas Islama" tretira materiju koja sadrži teme iz islamskog života i rada, te naučnu i moralnu pouku i istinsko svjedočenje o ljudima i događajima, radosne vijesti o napretku i prosperitetu i upozorenje na ružne pojave i nemile događaje, te ukazuje na lijepe primjere i dr. To praktično znači da on nije ostao u usko-stručnom domenu i smatram da će uz Božiju pomoć isti imati sjajnu budućnost.

Dijelim veliku radost sa svima onima koji su ummet Muhammedov a.s., što smo Allahovom neizmjernom milošću darovani Islamom. Redakciji "Glasa Islama" čestitam "jubilarni" 12. primjerak ovogodišnjeg našeg lista. Dijelim ubjeđenje, vjerovatno i sa glavnim urednikom M. Fetićem, da će ovo naše glasilo otvoriti širine u našim pogledima, našim odnosima i kontaktima, sa širokom čitalačkom javnošću. S nadom u buduću saradnju!

Esad Kolašinac, prof. geografije,
član redakcije "Glas Islama"

Vanredno zasijedanje Sabora IZ-e Sandžaka

BIĆEMO UVAŽAVANI KOLIKO BUDEMO JAKI

U subotu 15.11.1997. godine održano je vanredno zasijedanje Sabora IZ-e Sandžaka. Naime, osnovni razlog za održavanje vanrednog zasijedanja ovog najvišeg zakonodavnog tijela Islamske zajednice je skoro održavanje Sabora IZ-e BiH, te izbor i učešće naših sabornika na istom.

Vanredno zasijedanje Sabora IZ-e Sandžaka

Nakon dolaska većine delegata i konstantovanja kvoruma, učenjem Kurani - Kerima, Sabor je otpočeo sa radom tako što je predsjednik Sabora Islam Avdić otvorio zasijedanje, te predložio dnevni red.

Nakon usvajanja predloženog dnevnog reda, predsjednik Avdić je po prvoj tački dnevnog reda, koja govori o nacrtu Ustava jedinstvene IZ-e te izbora delegata za Sabor IZ-e BiH, naglasio da se o samoj platformi Ustava IZ-e moglo pročitati u štampi i informisati putem ostalih medija. Zatim je dao riječ predsjedniku Mešihata Muamer ef. Zukorliću koji je informisao sabornike o učešću delegacije IZ-e Sandžaka na zasijedanju Sabora IZ-e BiH održanom 12.07.1997. godine u Sarajevu.

Po prvi put nakon raspada jedinstvene Islamske zajednice, naša delegacija je imala priliku učestvovati u radu ovog najvišeg organa IZ-e sa sjedištem u Sarajevu. Prema novom Ustavu, Islamska zajednica Sandžaka je integralni dio jedinstvene Islamske zajednice sa sjedištem u Sarajevu. Za sada se ovim Ustavom pokriva prostor muslimansko-bošnjačkog nacionalnog korpusa, s tim što se ostavlja mogućnost da istoj mogu pristupiti i ostali koji je smatraju svojom. "Mi smo Saboru u Sarajevu ponudili četiri amandmana na prednacrt Ustava a koji su se ticali statusa IZ-e Sandžaka te nekih terminoloških pitanja, koji su nakon iscrpne rasprave dobrim dijelom i prihvaćeni", kazao je u svom uvodnom dijelu izlaganja Muamer ef. Zukorlić. On je takođe dodao da je na sabornicima, koje danas delegiramo, da se pozabave ovim pitanjima, koja su od bitnog značaja za budućnost IZ-e Sandžaka.

Naime, i kasniji tok diskusije sabornika kretao se u pravcu podrške izloženih stavova predsjednika sa zajedničkom konstatacijom da će nas uvažavati onoliko koliko budemo jaki.

Hajro ef. Tutić je mišljenja da ovakav odnos Sarajeva, a kako saznajemo iz medija i Prištine, pomalo miriše na neka prošla vremena, kada se prema nama imao nekorektan stav. Ibrahim Kadrić je izrazio nezadovoljstvo zašto se materijal o prednacrtu Ustava nije ranije podijelio sabornicima, kako bi mogli imati detaljniji uvid, našta je slijedilo obavještenje da potrebni materijal nije stigao a da je ovaj Sabor na prošlom zasijedanju iscrpno informisan o dotičnoj temi. Nakon iscrpnih diskusija predsjednik Sabora je prešao na izbor delegata za Sabor IZ-e BiH. Od predloženih većinom su izabrani: Mevlud ef. Dudić, Hajro ef. Tutić, Adem ef. Zilkić, Islam Avdić, Šefko ef. Dragolovčanin. U okviru prve tačke dnevnog reda zaključeno je a se podrže amandmani na nacrt Ustava IZ-e u BiH, ponuđeni na prošlom zasijedanju Sabora IZ-e BiH u Sarajevu od strane delegacije IZ-e Sandžaka, s tim što se prepušta sandžačkim zastupnicima u Saboru IZ-e BiH da iste mogu preformulisati ili neznatno korigovati, a u cilju postizanja izmjena Nacrta Ustava koje su u skladu sa interesima IZ-e Sandžaka.

Pod tačkom razno predsjednik Sabora je tražio da se pod hitno predloži drugi član Sabora ispred Odbora IZ-e Bijelo Polje kao i delegat ispred tutinskog Odbora.

Predsjednik Mešihata Muamer ef. je aktualizirao pitanje rada Odbora, te obavezno slanje godišnjih izvještaja o svom radu. Još jedanput je oštro osuđen odnos Odbora prema podnošenju izvještaja. U tom smislu se podržava prijedlog Hajra ef. Tutića da se poslije svake održane sjednice Odbora IZ-e šalju zapisnici Mešihatu radi detaljnijeg uvida u rad. Na kraju je, analiziranjem prijedloga diskutanata, donijeto još nekoliko važnih odluka. Pravna služba Mešihata se obavezuje da u saradnji sa Statutarnom komisijom donese nacrt Poslovnika o radu Odbora IZ-e za sljedeće zasijedanje Sabora. Imajući u vidu da se svakim danom sve više podižu vjerski objekti širom Sandžaka, evidentno je da se krši član 34. stav 11. Statuta IZ-e Sandžaka koji predviđa da Mešihat daje odobrenje za izgradnju i renoviranje objekata Islamske zajednice, te se obavezuju Odbori IZ-e Sandžaka da sprovode primjenu ove statutarne odredbe. Zatraženo je od aktivista IZ-e, članova Odbora i ostalih ljudi uključenih u rad IZ-e da se maksimalno uključe u distribuciju jedinog nam glasila u Islamskoj zajednici "Glasa Islama".

Po svemu sudeći zasijedanje je proteklo onako kako se i očekivalo, uspješno i u radnoj atmosferi.

M. Fetić

U novim prostorijama

Biblioteka "Gazi Isabeg"

Zgrada starog Mekteba u haremu Altun Alem džamije u kojoj je do skora bila smeštena biblioteka "Gazi Isabeg" je svojim spoljašnjim i unutrašnjim izgledom dočaravala dojam vjekovne prisutnosti biblioteke na ovom mjestu, iako ona datira svega prije tri godine.

Međutim, usljed nemogućnosti revitalizacije ovog objekta, a u cilju zaštite postojećeg knjižnog fonda koji je bio izložen utjecaju vlage zbog prokišnjavanja, bilo je neodložno izmještanje biblioteke u prostorijama zgrade Vakufa.

Danas biblioteka raspolaže knjižnim fondom od 3000 knjiga što je solidan broj kada se osvrnemo na sami početak rada biblioteke, njenog starta sa nekoliko stotina knjiga. Osim učenika Gazi-Isabeg medrese među njenim članovima ima čitalaca različite starosne dobi, iz ovog i drugih gradova Sandžaka. Biblioteka radi svakim radnim danom od 8 - 15 h i nudi čitaocima skroman izbor kako vjerske tako i literature ostalih naučnih i svjetovnih disciplina.

Uzimajući u obzir ograničene mogućnosti biblioteke u smislu kvantitativnog i kvalitativnog uvećanja fonda, ovim putem apelujemo na čitaoce "Glasa

Islama" diljem Sandžaka da daju svoj doprinos bogaćenju fonda Gazi-Isabeg biblioteke onako kako su to žitelji ovog grada činili početkom njenog rada, nesebično se odazivajući akciji prikupljanja knjiga za biblioteku. Tako ćemo dati potporu radu i postojanosti jedne zvanične islamske biblioteke na tlu Sandžaka uz Allahovu pomoć.

E. U.

Tutin

Mekteblije u Vesenićima

Nedjelja 23. novembar, za mještane malog sela Veseniće, koje se nalazi nadomak Ribarića, predstavljala je izuzetan dan. Razlog njihovom veselju je završetak hatme Kurani-Kerima polaznika vjerske pouke. Zajedno sa svojim imamom Enis ef. Ramičevićem tim povodom su organizovali

svečanost, želeći da na taj način zahvale Uzvišenom Gospodaru na uspjehu koji su postigli u savlađivanju gradiva predviđenog planom i programom o radu vjerske pouke.

Nakon podne namaza u prisustvu mnogobrojnih gostiju iz Tutina i Novog Pazara, te imama sa područja OIZ-e Tutin, kao i džematlija iz susjednih džemata, jednom riječju - u prepunoj džamiji, svršenici hatme, njih 13, izvelo je prigodan program. Svojim milozvučnim glasovima učeći Kuran i ilahije, citirajući ajete i hadise u skladu kuranske naredbe: "Opominji, zaista opomena koristi vjernicima...", svojim savjetima i uputama zadivili su prisutne. Nakon programa svršenicima hatme svjedočanstva kao i prigodne poklone u ime OIZ-e Tutin uručio je predsjednik Husein Gegić.

Učešće u ovoj svječanosti uzeo je i glavni imam h. Adem ef. Zilkić, koji je vrlo nadahnuto održao vazu-nasihat. Na kraju, prisutnima se obratio Ramiz Preljević predsjednik džamijskog odbora koji se zahvalio svim prisutnim gostima te predstavnicima OIZ-e Tutin, upućujući pohvale na rad mladog i vrijednog imama Enis ef. Ramićevića. Potvrda izrečenih riječi je u činjenici da je osim 13 svršenika hatme, vjerskom poukom u ovom džematu obuhvaćeno još 50-tak polaznika sa kojima predano radi ovaj imam. Nakon svršetka vjeronaučne godine i obavljenih završnih ispita a na prijedlog glavnog imama, Enes ef. je nagrađen za rad na polju vjerske pouke od strane Odbora IZ-e Tutin. Želimo ovom mladom i vrijednom imamu još puno rezultata u daljem radu a životni uspjeh u skladu sa uzvišenim porukama Kurana.

Nusret ef. Gusinac ☞

Održano zasijedanje Sabora IZ-e BiH u Sarajevu

MUSLIMANI SU OBJEDINJENI U JEDNU VJERSKU ZAJEDNICU

"Svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinjujte..." (Ali-Imran: 103)

U skladu sa Uzvišenom porukom Gospodara svjetova, u Sarajevu je dana 26.11.1997. godine na zasijedanju Sabora usvojen najviši akt Islamske zajednice u BiH, čime je došlo do uvezivanja svih muslimana Bošnjaka u jedinstvenu zajednicu.

Islamsku zajednicu Sandžaka, na ovom historijskom skupu, prestavljala je petočlana delegacija koju je predvodio predsjednik Sabora Islam Avdić. U delegaciji su bili još direktor Medrese prof. Mevlud ef. Dudić, Hajrudin ef. Tutić, Šefket ef. Dragalovčanin i Adem ef. Zilkić. Sjednici je prisustvovao i predsjednik Mešihata IZ-e Sandžaka prof. Muamer ef. Zukorlić, koji je član Riaseta po položaju.

Cijeli vijek Islamska zajednica traga za putem koji vodi Božijoj zapovjedi, jedinstvu, integralnom zajedništvu svih muslimana Bošnjaka. Uprkos težnji sa strane, cijepanjem od onog ili ovog režima, došlo je vrijeme kada će historija zabilježiti da su Bošnjaci sazidali jednu jedinstvenu zajednicu. Jedan od njenih osnovnih činioca je i Islamska zajednica Sandžaka. Zato se očekuje da će ovaj Ustav, za koji se opravdano vjeruje, označiti novi razvojni koncept Islamske zajednice.

Sadržajan dnevni red

Samo zasijedanje počelo je utvrđivanjem dnevnog reda. U prijedlogu koji je dostavljen sabornicima, dnevni red je sadržavao četiri tačke:

1. Razmatranje i usvajanje zaključaka sa petog zasijedanja Sabora,
2. Razmatranje prijedloga i donošenje Ustava IZ-e u BiH,
3. Utvrđivanje smjernica i rokova za izborne odluke i provođenje izbora u IZ-e,
4. Razmatranje prijedloga Riaseta IZ-e o razrješenju h. hfz. Halila ef. Mehtića, muftije zeničkog,
5. Pitanja sabornika.

Na prijedlog nekoliko sabornika dnevni red je proširen novom tačkom o situaciji u Mostaru (štrajk učenika u Medresi). Tako se nakon nekoliko diskusija, u vezi sa četvrtorn tačkom, te razmatranja i usvajanja zaključaka sa prethodnog zasijedanja, prešlo na drugu tačku dnevnog reda.

Uvodnu riječ je dao predsjednik Sabora prof. mr Hilmo Neimarlija, naglašavajući da je to osmi Ustav IZ-e i da je prvi Ustav za kog se može reći da je rađen bez bilo kakvih unutarnjih ili vanjskih pritisaka, da su u njegovoj izradi sudjelovali kako organi i institucije IZ-e, tako i niz uglednih pojedinaca izvan IZ-e. Tom prilikom on je predložio uključivanje dva amandmana:

Član 72. Ustava IZ-e u BiH proširuje se stavom dva i tri koji glase:

- **Rad Udruženja reguliše se Statutom,**
- **Statut donosi Skupština Udruženja, potvrđuje ga Sabor IZ-e.**

U poglavlju Prelazne i završne odredbe iza člana 80. dodaje se član 81. koji glasi:

- **Islamska zajednica može sklapati ugovore kojim se određuje pravni okvir odnosa Islamske zajednice i države.**

Nakon usvajanja ovih amandmana više sabornika javilo se sa svojim prijedlozima ili dopunama. Naša delegacija je predložila da se članom 1. stav 2. obuhvate muslimani Bošnjaci koji žive na području SRJ a van Sandžaka, kao i da broj zastupnika u Saboru iz Sandžaka umjesto pet bude devet.

Poslije duže diskusije usvojen je član 1. stav 2. sa slijedećim sadržajem:

- **Mešihat Islamske zajednice Sandžaka, Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj i Mešihat Islamske zajednice u Sloveniji, sastavni su dio Islamske zajednice u BiH.**

U vezi našeg drugog prijedloga postignuto je kompromisno rješenje, što podrazumijeva povećanje broja sabornika IZ-e Sandžaka onog momenta kada se pod njenu nadležnost stave i Odbori IZ-e sa područja uže Srbije, Crne Gore i Vojvodine.

Nakon ovih, kao i još nekih sitnijih primjedbi tehničke prirode, sabornici su ustali i zajedničkim tekbirom označili usvajanje Ustava Islamske zajednice u BiH.

Za nas muslimane Bošnjake Sandžaka je posebno važno što je Mešihat IZ-e Sandžaka ravnopravno, i sa aspekta uvaženosti, emotivnosti, ugrađen u Ustav kao jedina organizovana zajednica sa prostora SRJ, sa težnjom da bude istinski centar kome će se drugi okretati i prilaziti. Takođe je posebno važna odredba člana 80. kojom Mešihat IZ-e Sandžaka uređuje organizaciju vjerskog života na svom području svojim aktima.

Kritika i samokritika

U okviru treće tačke zadužena je Ustavna komisija da za mjesec dana pripremi prijedlog izborne odluke za provođenje izbora za sve organe i Riaset je zadužen da preko svojih organa na terenu organizira sačinjavanje biračkih spiskova za svaki džemat. Taj posao nadziraće saborska Komisija od 8 članova (iz svakog muftijstva i iz Mešihata). Odlučeno je da se ne ide sa izborima dok taj posao ne bude potpuno kompletan.

Izlažući svoju odbranu u okviru četvrte tačke, muftija Mehtić je govorio kako je sve radio u najboljoj namjeri i u ime Allaha dž.š., boreći se za status imama i razvoj Islama, te kako je bilo grešaka ali da one nisu bile svjesne i namjerne. Međutim, opšti je utisak da se i pored spomenutih rezultata u vjerskom radu i organizaciji, zenički muftija h. Halil ef. Mehtić na mjestu člana Riaseta nije najbolje snašao, čime je prijedlog Riaseta za njegovim smjenjivanjem ocijenjen opravdanim, što je pokazao ishod glasanja trideset i četiri za, pet protiv i osam uzdržanih. Istaknuto je takođe da se ovim ne zatvaraju vrata Halil ef. Mehtiću u IZ-i već da će mu se dati prilika da svoje intelektualne i misionarske sposobnosti izrazi na drugim mjestima i zadacima.

Nakon pauze otpočela je rasprava o situaciji u Mostaru. Posebno se govorilo o Salihu ef. Čolakoviću, kojeg je Riaset svojom odlukom smijenio s položaja v.d. direktora Karađozbegove medrese u Mostaru. Većina sabornika osudila je njegovo ponašanje, te posebno njegovo manipulisanje učenicima Medrese. Na kraju ove tačke dnevnog reda odlučeno je da se formira komisija od predstavnika Sabora i Riaseta koja će na licu mjesta ispitati cijelu situaciju i preduzeti sve što je potrebno za što brže smirivanje postojećeg stanja. U komisiju Sabora koja će odmah otputovati u Mostar uključeni su sljedeći članovi: Nezir Halilović, Sulejman Sarajlić i Sulejman Ćerinović (ispred Sabora) te Rešid Bilalić i Ešref Bakšić (ispred Riaseta). Učenicima je dat rok za povratak na nastavu ponedjeljak 01.12.1997. god. U protivnom, nedolazak na nastavu prouzrokovaće udaljavanje učenika iz Medrese. Valja očekivati da su ova neprijatna pomjeranja posljednja faza rekonstrukcije IZ-e koja nesumnjivo izrasta u jak kohezioni faktor muslimana Bošnjaka na ovim prostorima.

Pitanjima sabornika, dnevni red je iscrpljen a zasijedanje završeno. Treba istaći da se ovim Ustavom povećava odgovornost za Islamsku zajednicu u cjelini i njen dalji rad i razvoj, pošto sada od odgovornosti nije isključen nijedan segment unutar IZ-e. S obzirom da je krajnje vrijeme da na programskim osnovama i projektima osmišljenim koracima i aktivnostima unapređujemo Islamsku zajednicu, svaki čovjek nam je dragocjen i zato trebamo koristiti sve raspoložive potencijale da bismo u stvarnosti imali jednu savremenu vjersku zajednicu, kakav je zahtjev ovog Ustava. Očekuje se da IZ-a na temeljima novog Ustava izgradi najviši nivo jedinstva, prosperiteta i uspjeha na putu zemaljske misije i zadaće.

Neka nam Svevišnji bude od pomoći, samo se u Njega uzdajemo i samo od Njega pomoć tražimo.

Zijaret gradu heroja

Drugog dana boravka u gradu heroja naša delegacija je posjetila sjedište Sabora gdje bila toplo primljena. Prepričavali su se detalji sa zasijedanja uz ocjenu da je to bio, uistinu, historijski trenutak. Potom je učinjen zijaret Preporodu, Izdavačkoj djelatnosti "Kalem" te Vjersko-prosvjetnom uredu Riaseta. Primio nas je njen rukovodilac prof. Muharem ef. Omerdić. Naša delegacija se interesovala za plan i program rada vjerske pouke u školama, mektebima te udžbenicima iz medresa. Istaknuto je da je u toku izrada udžbenika za medrese, a da je raspisan konkurs za izradu udžbenika za vjersku pouku.

U večernjim časovima, nakon jacije namaza, naša delegacija je posjetila Medresu, gdje smo prisustvovali nezaboravnom sijelu, raspravljajući o svim životnim, vjerskim i staleškim pitanjima.

U petak, drugog dana boravka u Sarajevu, h. Reis dr. Mustafa ef. Cerić je primio našu delegaciju u svom kabinetu, čime je krunisan zijaret gradu. U razgovoru sa Reis ef. istakli smo naše zadovoljstvo što su muslimani Bošnjaci objedinjeni u jednu jedinstvenu zajednicu, istakli smo naše uspjehe u dosadašnjem radu kao i probleme sa kojima se susrećemo.

H. Reis ef. je podvukao značaj jedinstva, aktivnosti koje treba posebno poduzeti kao i strateške stvari u kojima moramo izgarati i sav svoj potencijal, znanje i mudrost uložiti.

Svi susreti i utisci upućuju na riječi Uzvišenog: "*Ono što žele vjernici će postići.*" *(XXIII: 1)*

Adem Zilkić

Novi Pazar

Mevludksa svečanost u povodu Mi'radža

Mevludski program u Bor džamiji

U četvrtak 27.11.1997. godine, iza podne namaza, a u povodu Miradža, održan je prigodan mevludski program u Arap džamiji. Uz prisustvo mnogobrojnih džematlija koji su došli da čuju poruke Miradža, program prožet Kuranom, ilahijama i salavatima, izveli su novopazarski imami.

Obilježavajući ovaj značajni događaj u historiji Islama, muslimani ovih prostora su se još jedanput napojili imanskom energijom, jačajući islamski duh, jer nam je to danas najpotrebnije. Svečanost je okončana dovom Allahu dž.š. da nas pomogne i uputi pravim putem.

M. F.

SREDNJA MEDRESA "GAZI - ISABEG"

OGLAŠAVA

DA ĆE SE U DECEMBARSKOM ROKU ŠKOLSKE 1997/98. g. ODRŽATI:

VANREDNI ISPITI	20 i 21. DECEMBRA 1997. g. U 8 SATI.
DIPLOMSKI ISPITI	25 i 26. DECEMBRA 1997. g. U 8 SATI.
PRIJAVLJIVANJE ISPITA	OD 15. DO 18. DECEMBRA 1997. g.

03.12.1997. g.
DIREKCIJA MEDRESE

(Ne)informativna šok terapija

Ko koga udaljuje ?

Kažu djeca u zemlji čuda (iz bajki), sve je moguće. Ali, u stvarnosti, u našoj svakodnevnici, ne bi trebalo da bude toliko sluđeno.

Zamislite, radio stanica Novi Pazar i njeni vrli i strogi urednici uveli su cenzuru i na oglase koje plaćamo. Šta je bilo sporno kod ovog obavještenja? Prva rečenica: "Približite sebi Istok i Zapad." "Učite arapski i engleski", glasila je druga rečenica. Helem, riječi o približavanju Istoka i Zapada ne mogu se emitovati na talasima ove radio stanice.

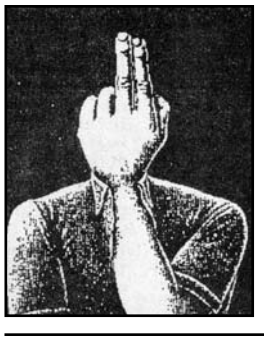

Dakle u "mudrim" uređivačkim glavama evidentan je strah od svakog i duhovnog približavanja što je u bilo kakvoj vezi Istoka i Zapada. U ovom slučaju i preko jezika - arapskog i engleskog.

Žalimo ovu radio stanicu zbog takve kratkovidne (informativne) dioptrije i ograničenosti koja nema moć da raspoznaje svjetlost. A još manje razum. Ne bi nas više začudilo da (ne)izvjesni urednik (Ramiz Etemović) obznani preko svoje radio stanice da ni Sunce ne smije (više) da grije (i dolazi) sa Istoka.

Nije nam poznato da li je ova "slijepa" radio stanica čula za sistem - Internet.

Redakcija

OBAVJEŠTENJE

Približite sebi Istok i Zapad. Učite arapski i engleski!

"Gazi–Isabeg" biblioteka u Novom Pazaru organizuje OMLADINSKU ŠKOLU STRANIH JEZIKA. Škola počinje sa radom u petak 12.12.1997. godine. Prijavljivanje za upis će trajati do 10.12.1997. godine, a pravo upisa imaju svi zainteresovani od 16 do 30 godina. Za sve potrebne informacije obratiti se u prostorijama biblioteke "Gazi–Isabeg" ul. 1 maj 70/b (zgrada Vakufa) ili na telefon 25–626, sa naznakom za *Omladinsku školu stranih jezika.*

Predstavljamo vam OIZ-e Gusinje

NA ALI - PAŠINIM IZVORIMA

Dvije su ljepote, u nizu Božijih blagodati što ih Bog podari ovom kraju: svježina Ali-pašinih izvora i prekrasni vijenac planina koji se nadvija nad ovom kasabom, te poznati roman o nasilnom pokrštavanju muslimana Plava i Gusinja - "Pustinjak".

"Na izgrijanoj mliječno prozračnoj mjesečini, drhtavim sjajem pojavi se slika kasabe. Neprilike su a već se nazirala tamna zemunica kao jedina stvarnost, ružna je istina kada se javi i prekine lijep san što liči na prisjećanje, ogoli i ukaže neprilike, tegobe...

Stara adaptirana džamija u Gusinju

I dok sam maločas dodirivao okom i uhom nebesku rumen i sjenke plavokosih deva, sada već osjećam da ničega nema. Noć je, sve je drukčije...

O svijetli Allahu, sve se promijenilo, moje oko i uho i duša su isti. Gdje je promjena u meni koju tražim. Na tom putu tragam za srećom, ali promjene nema i na gubitku sam."

Ne slučajno, priču o ovoj lijepoj i čistoj dunjalučkoj bašči započinjemo odlomcima čuvenog romana "Pustinjak" koji na ubjedljiv i slikovit način svjedoči o stradanjima ali i o hrabrosti muslimanskog življa u Plavu i Gusinju. I ne samo to, on govori o kulturi, pjesničkom duhu i darovitosti kojima je Bog počastio ovaj gorštački kamen.

Gusinje je varošica koja se nalazi nadomak Plavskog jezera. Historijski se vrlo rano spominje a predstavljala je važnu nit kojom je povezivala moćne trgovačke centre Albanije, Crne Gore i Kosova. Dobar dio njena stanovništva se osuo u muhadžirluku, hrleći trbuhom za kruhom. Većim dijelom su odlazili na Zapad i u Ameriku a jednim manjim dijelom za Tursku. Ipak, oni nisu zaboravili svoj vilajet. Pomoć se sakuplja i uredno pristiže onima kojima je najpotrebnija.Prije dvije godine Gusinjani i Plavljani koji žive i rade u SAD-u poslali su 100.000 dolara za adaptaciju stare džamije u Gusinju.

Odbor IZ-e Gusinje sa svoje tri džamije i vrijednim imamom Redžep ef. Ljuljanovićem uspijeva da u periodu poslije pada komunizma ojača vjerski život i valjano organizira muslimane i muslimansku mladež.

Prije dvije godine adaptirana je glavna džamija u Gusinju uz svesrdnu pomoć naše braće koji se trenutno nalaze na privremenom radu u inozemstvu. Oživljava se i vjerska pouka iz dana u dan. Međutim, kao i u većini ostalih Odbora IZ-e i ovdje je problem kadrova koji će pojačati vjersko-prosvjetne aktivnosti i ostale vidove duhovnog uzdizanja ovdašnjih vjernika.

Važno je istaći da su Gusinjani koji borave u inostranstvu, posebno oni u Americi, izuzetno uspješno organizovani u jedinstveni džemat. Na taj način su prvenstveno u prilici da sačuvaju svoj identitet, vjeru i tradiciju, te zajednički realizuju sve akcije koje se nađu pred njima. Ostaće u sjećanju ovogodišnji susret naših hadžija sa hadžijama iz Plava i Gusinja, koji su na privremenom radu u Americi, a koji nisu zaboravili ovu petu islamsku dužnost. To je još jedna potvrda da je Islam živa vjera, neuništiva.

Odbor IZ-e Gusinje ima i svog softu, koji doduše vanredno pohađa Gazi-Isabeg medresu u Novom Pazaru. Nadamo se da će ubuduće ovaj Odbor imati i svoje redovne učenike, koji će biti budući kadrovi IZ-e, te širiti baklju Islama na ovim prostorima.

Ramazanski ambijent u ovom kraju je svakako poseban događaj. To je, bez sumnje, duhovni preobražaj koji se u Gusinju osjeća na svakom koraku. Teravije, iftari, ramazanske noći, miris somuna i baklava.

Molimo Dragog Allaha dž.š. da pomogne i ojaža našu braću na ovom podneblju, i učini Islam vjerom srca njihovih, kako bi se s njime rađali, živjeli i umirali.

Mustafa Fetić

Zasjedanje Islamske konferencije

TEHERAN: Nagomilani problemi koji opterećuju islamski svijet kao i nepravedan i nekorektan odnos zapadnih faktora naspram istih, neminovno prije ili kasnije usloviće

radikalnu izmjenu političkog kursa islamskih zemalja. Održano zasijedanje Islamske konferencije početkom ovog mjeseca, pod pokroviteljstvom Teherana je pokazatelj takvih tendencija kao i neodrživosti stanja statusa qwo gorućih problema: Palestine, Bosne, Kašmira i td.

Pozdravljajući prisutne visoke zvaničnike 55 islamskih zemalja ,iranski duhovni vođa Ajatolah Ali Hamnei je ističući brojnost muslimana u okviru cjelokupne svjetske populacije naglasio da islamske zemlje moraju zauzeti adekvatno mjesto u sistemu odlučivanja u okviru organizacije UN-a. Oštro je kritikovao Zapad i njihovu dvoličnu politiku naspram islamskog svijeta, što je na kraju ušlo u tekst zvaničnih rezolucija.

Zemljama Zaliva predložio je formiranje sopstvenog saveza za odbranu odbacujući praksu oslanjanja na stranu silu. Istakao je da današnja Islamska Republika Iran ne predstavlja prijetnju ni jednoj islamskoj zemlji i da Iran danas kao nikada prije vodi politiku sveislamskog jedinstva. Zatražio je takođe formiranje jedinstvenog fronta za poduzimanje koraka povratka prava Palestinaca, kritikujući bliskoistočni mirovni proces prozivajući Izrael agresorom koji nikada ne ispoštuje dogovoreno, optužujući ga takođe za terorizam u ovoj oblasti.

U svom višednevnom radu Islamska konferencija je razmatrala širok krug problema cjelokupnog islamskog svijeta, donoseći na kraju više od 140 rezolucija.

Islamski radio na ruskom jeziku

MOSKVA - Radio program "Islamska frekvenca" je jedini islamski radio program na ruskom jeziku u Rusiji. U programu se govori o islamskoj poruci i njegovoj duhovnoj vrijednosti, težnjama i brigama muslimana u Rusiji. Program ima za zadatak da omogući muslimanima bolji uvid u raznovrsnost međunarodnih događaja i teme o Islamu za dobrobit muslimana kao i nemuslimana.

Kaže se takođe da program omogućuje slušaocima da čuju učenje Kurana. Program privlači brojne ruske i muslimanske slušaoce. Predsjednik Ruskog saveza muftija, koji je ujedno predsjednik Vjerskog Ureda Evropske Rusije, Šejh Raoal Aimuddin izrazio je divljenje i zadovoljstvo sa ovim programom.

(IINA)

Katarsko Islamsko udruženje izvodi 27 poduhvata

DOHA - Katarsko vjersko društvo uvelo je 27 novih poduhvata u 1997. godinu u 11 azijskih i afričkih zemalja. Program uključuje izgradnju 23 džamije i izgradnju 3 bunara. Društvo je već ranije završilo 36 poduhvata u prvom kvartalu ove godine. Oni uključuju izgradnju trideset džamija, 10 bunara, popravku jednog sirotišta, konstrukciju drugog sprata dječjeg centra u Palestini i kupovinu četiri mlina. S druge strane, časopis Katarskog društva piše da je društvo organizovalo kurs učenja Kurana u oblasti Rayan. Blizu 154 studenta uzelo je učešća u učenju Kurana i kursa o tedžvidu. Ostale komponente kursa bile su kulturne i islamske aktivnosti.

(IINA)

Malezijski internacioni tehnološki program u korist muslimana

DžEDDA - "Malezijski Multimedia Super Corridor (MSC) omogućiće pun potencijal informativne i telekomunikacijske tehnologije muslimanima u cijelom svijetu", izvjestio je izvršni šef ovog projekta vrijednog 20 miliona dolara, prošlog mjeseca. "Svaka zajednica teži da dostigne "info eru" a MSC pruža tu mogućnost investitorima Saudijske Arabije, državnim službama", rekao je Dr Otliman Yrop Abdullah, predsjedavajući korporacije Multimedija Developmeut Corporation (MDC), holding kompanije.

Na konferenciji za štampu, Abdullah je izvjestio o Seminaru okruglog stola investitora MSC-a, održanog 5. novembra, rekavši da Informaciona Tehnologija (IT) i projekat Multimedijalne industrije pruža zajednički posao, rizik i mogućnosti tehnološkog razvoja.

Seminar koji je otvorio malezijski generalni konzul Syed Hussein Al-Habslee prisustvovalo je nekoliko vodećih Saudijskih biznismena ili njihovih predstavnika.

Abdullah je rekao da projekat, koji je smješten u centru azijskog tržišta u razvoju, zahtijeva obiman investitorsko-prijateljski paket podsticaja i podrške. To će biti dom jednog od prvih većih okvira zakona kibernetike, u vezi sa digitalnim brojevima, multimedijalnom zaštitom, intelektualnim bogastvom, kompjuterskim kriminalom, telemedicinom i zakonima elektronike.

Upitan da uporedi dobrobit ovog projekta sa onim u Silikonskoj dolini u Kaliforniji, Abdullah je rekao da postoji "veoma žestoka" konkurencija sa mnogim od kompanija, uključujući i njihove aktuelne proizvode.

Sa malezijskim II programom, koji je primarni zadatak premijera Dr Mahatbir Muhammada i njegova vizija 2020 godine, saudijski investitori mogli bi da komercijalizuju oštricu novog projekta.

On je istakao da bi investitori mogli proizvode ovog projekta umnožiti za tržišta u cijelom svijetu.

Abdullah je rekao da je reakcija muslimanskih zajednica širom svijeta ogromna.

Napomenuo je primer Islamske komore SAD-a koja je već angažovala brojne kompanije koje će investirati u ovaj projekat.

Abdullah je takođe naglasio da je MCD uspio da iskristališe koncept MSC. Izgradnja infrastrukture napreduje brzo i nekoliko kompanija je već uknjiženo u MSC, što podrazumijeva nekoliko budžetskih i drugih inicijativa.

Prava na locirani projekat Cyberjaya drže NTT Japan, MDC i lokalne kompanije.

(Saudi Gazzete)

Fahd dao 850.000 dolara Malezijskom Islamskom Univerzitetu

RIYAD - Kralj Fahad bin Abdul Aziz, staratelj dvije Svete žamije, odobrio je sumu od 850.000 dolara Međunarodnom Islamskom Univerzitetu u Maleziji (IIUM).

To je zvanično objavio Abdul Aziz bin Ibrahim Al-Suwail, generalni sekretar Vrhovnog vijeća za islamska pitanja. Finansijska podrška biće upotrijebljena za zadužbinu Univerziteta, rekao je dr Al-Suwail. Kazao je da Međunarodni Islamski Univerzitet u Maleziji i Univerziteti u Saudijskoj Arabiji ispunjavaju zajedničke kulturne programe. Dr Al-Suwail je izvjestio da će Kraljevstvo posjetiti IIUM da bi dobio izvještaj o tamnošnjim aktivnostima.

Kralj Fahd je odobrio dodjelu finansijske pomoći od 705.000 SR (rijal) u cilju podrške aktivnostima u 15 islamskih institucija u mnogim zemljama.

(SPA)

Priredio: Ismet Nuhambašić

Kralj Fahd pomaže Albancima u štampanju Kur'ana

TIRANA - Staratelj dvije Svete džamije, kralj Fahd, pomaže albanskim muslimanima u štampanju milion primjeraka časnog Kurana sa objašnjenjima na albanskom jeziku. Štaviše, Kralj je pomogao da budu snabdjeveni svim zahtjevima kao što su snabdjeveni i primjerci na arapskom jeziku štampani u Medina Munawwari. Sve to stoji u objavi albanskog muftije Sabri Idrisa Koshe. On je naglasio da je kralj Fahd takođe omogućio upise Albanskih studenata u Saudiskoj Arabiji i pruža svoju pomoć u osnivanju Islamskog fakulteta. Pored toga, kraljevstvo pomaže Albancima u izgradnji novih džamija. Za vrijeme komunističke vladavine porušeno je

1650 džamija u Albaniji. Albanski muftija pohvalio je odluku Saudijskog kralja da 480 Albanaca obavi Hadž o njegovom trošku.

(SPA)

Pod okriljem mahrame

AMININ "PRVI GRIJEH" (II)

Helem, nije bitna toliko v.d. Daca (iznad čije glave u kabinetu visi na zidu, u gro planu, veliki portret Svetog Save) kao ni njena, opet, cinična izjava, "da je ona veća muslimanka od te Amine", koliko je indikativna "moralna lekcija" Ministarstva prosvjete Srbije o "lijepom ponašanju" koja je nametnuta dekretom preko jednog trivijalnog "mišljenja". Danas je Amina predmet odstrijela, sutra će neko drugi, treći... Možda i sama v.d. Daca, ukoliko bude otkazala svoju lojalnost i poslušnost prosvjetnoj kamarili u Beogradu.

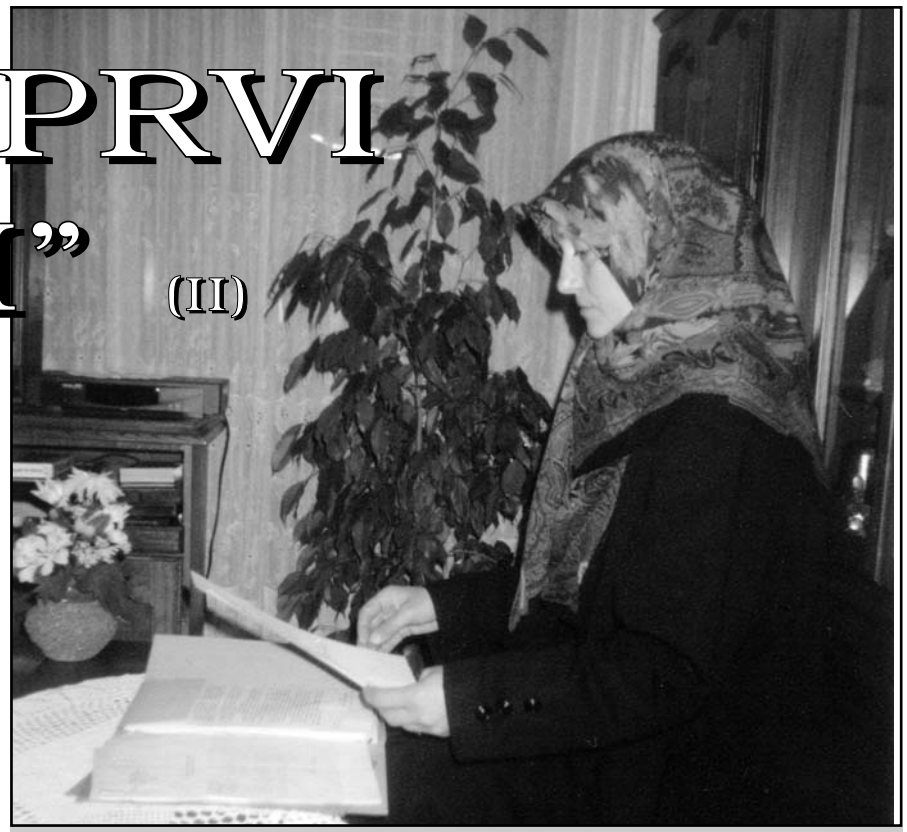

Prof. Amina Nuhambašić: "Odjeća koju oblačim nije nikakvo obilježje"

U prvom nastavku ove neobične storije pokušali smo da opišemo neosnovane nesporazume između prosvjetne "vlasti" (škole i Ministarstva prosvjete) i Amine (Snežane) Nuhambašić, profesora računarstva i informatike, koja je zbog mahrame dobila otkaz ("za koju se izriče mera prestanka radnog odnosa, a koja se povreda sastoji u dolasku na nastavu u odeći sa verskim obeležjem, tj. pokrivene glave") i udaljena iz škole.

U drugom nastavku predstavićemo hronološkim redom kako je Amina zaradila prvi "grijeh", odnosno nametnutu "krivicu" preko koje je ekspresno dobila otkaz uz zdušnu pomoć "mišljenja" iz Beograda.

Borba "mišljenja"

V.d. direktor Mersala Daca potvrdom konstatuje da "radnica Kožarsko-tekstilne škole Nuhambašić Snežana, profesor računarstva i informatike neće izvoditi nastavu iz pomenutog predmeta do konačnog dogovora na nivou Kožarsko-tekstilne škole i Ministarstva prosvete Beograd. Sa konačnim dogovorom radnica će biti upoznata na vreme, što podrazumeva da će uživati sve prinadležnosti koje joj pripadaju do tog perioda."

Ova brižna "potvrda" datira od 22.09.1997. u kojoj je istaknuto da će Amina "uživati sve prinadležnosti".

Nakon sedam dana stiglo je na adresu Kožarsko-tekstilne škole Novi Pazar (na adresu Mersale Dace, v.d. direktora) "mišljenje" Ministarstva Prosvete Republike Srbije (broj: 611-00-464/97-01, od 30.09.1997. godine) u kojem ima toliko ozbiljnih "bisera" da bi ih rado poželio Ripli. Sam početak ministarskog "mišljenja" je duhovit:

"U vezi sa Vašim zahtevom upućenim ovom Ministarstvu radi dobijanja odgovora na pitanje kako postupiti sa nastavnikom računarstva i informatike, koja je posle porodiljskog odsustva došla u školu pokrivene glave i odevena tako da ispoljava muslimansku veroispovest i odevanje koje odgovara toj veroispovesti, izveštavamo Vas: ..."

Šta može ministar da izvještava osim citiranja ustavnih odredbi i zakona o javnim službama, objašnjavajući da je "škola ustanova koja vrši javnu službu u oblasti obrazovanja", pozivajući se i na dobre strane: "Sloboda verovanja, ispovedanje vere i vršenje verskih običaja zajamčena je svakom građaninu. Tom slobodom ne smiju se povređivati slobode i prava drugih građana."

Vjerovatno je ministar mislio kroz ovo svoje "mišljenje" na one nastavnike koji vjerno i pobožno slave u svim školama Srbije Dan Svetog Save.

No, sreća je varljiva (i ona kratko traje), ministar (Prof. dr Jovo Todorović) je samog sebe na kraju demantovao:

"Mišljenja smo da bi od nastavnika koji navedena verska obeležja ispoljava na očigledan način u školi, trebalo zatražiti da hitno, u skladu sa svojim radnim obavezama, skine ta vidna obeležja svoje veroispovesti, kako bi uskladio svoj izgled, odnosno ponašanje sa poslom koji obavlja."

Prosto nevjerovatno da ministar (prosvjete) insistira na "hitnost", kao da je u Novom Pazaru izbio vulkan i treba ga "hitno ugasiti".

Analizirajući ovo ministarsko "mišljenje" (koje je jedva dočekala v.d. Mersala Daca) ujedno smo se razočarali u ovu najznačajniju i najkopetentniju prosvjetnu i obrazovnu instituciju, koja ni mrvicu metodološke i pedagoške fleksibilnosti nije iskazala. Baš naprotiv, policijskim nervom je ubrzala da Amina ostane bez posla, zbog jedne mahrame!

Ohrabrena v.d. Daca pozitivnim "mišljenjem" Ministarstva prosvjete iz Beograda, 17.10. o.g. šalje ultimativni akt Amini:

"...Obaveštavamo Vas da ste dužni da se hitno a najkasnije do ponedeljka 20.10.1997. godine izjasnite u pismenoj formi da li prihvatate mišljenje Ministarstva prosvete Republike Srbije (a koje Vam je uručeno) da hitno i u skladu sa svojim radnim obavezama skinete vidna obeležja svoje veroispovesti kako biste uskladili svoj izgled, odnosno ponašanje sa poslom koji obavljate. Ukoliko se do traženog roka ne izjasnite smatraćemo da ne prihvatate ovo mišljenje te će škola u skladu sa svojim obavezama preduzeti zakonske mere. Napominjemo da će škola svaki Vaš izostanak sa posla od ovog roka smatrati neopravdanim, te ćete zbog toga snositi zakonske posledice."

Sekretar škole Fikreta Kijamet, na Aminino insistiranje, pismeno konstatuje da se "radnica Nuhambašić Snežana redovno javlja na posao".

Prisilno oduzimanje prava na rad

Amina je 20.10. o.g. odgovorila pismeno na dopis v.d. Dace:

"Očekujući da ste otklonili sve sumnje oko mog angažmana na radnom mjestu profesora računarstva i informatike, koje ste doveli u pitanje nesigurno se suočavajući sa mojim odijevanjem, koje je proizvod mojih islamskih ubjeđenja, dobila sam Vaš dopis kojim tražite da se u pisanoj formi izjašnjavam o aktu Ministarstva prosvjete Republike Srbije br. 611-00-464/97-01.

U Vašem dopisu takođe ističete da ćete u slučaju mog neizjašnjavanja do određenog roka, preduzeti zakonske mjere, te da ćete svaki moj izostanak poslije dotičnog roka smatrati neopravdanim, što će povlačiti zakonske posljedice.

U tom smislu, ističem sljedeće:

Smatram potpuno neosnovanom Vaše traženje da se izjašnjavam po pitanju akta Ministarstva, naslovljenom na ime Škole i v.d. direktora iste, jer je za očekivati da se organi škole, odnosno direktor izjasne da li će postupiti po mišljenju Ministarstva ili ne.

Nelogičnost Vašeg zahtjeva je još veća ako se ima u vidu činjenica da se u mišljenju Ministarstva moje ime uopšte i ☞

ne spominje.

Do sada ste mi protivzakonito onemogućavali i zabranjivali da izvodim nastavu na osnovu Vaših konsultacija, mišljenja i strogih usmjenih zabrana koje ste dobijali od Ministarstva prosvjete kao i od nadležnih organa iz Kraljeva, čime ste mi, na neprimjeren način i protiv moje volje, oduzeli pravo na rad poslije 17 godina primjernog rada u ovoj školi.

Raduje me da u Vašem dopisu spominjete zakonske mjere, te u tom smislu očekujem da konačno prestanete sa mišljenjima i dopisivanjima, te da mi primjenom normativnih akata škole i zakonskih propisa, konačno omogućite da nesmetano koristim, Ustavom i svim ljudskim i moralnim načelima zagarantovano, pravo na rad i vjeru.

Napominjem da ću se počev od ponedjeljka 20.10.1997. godine svakodnevno, uredno i na vrijeme javljati na posao, te Vam tako onemogućiti navedene prijetnje iz dopisa."

U Amininom odgovoru sve je jasno i svaki komentar bio bi suvišan.

propisima, prema Vašim postupcima, iako sa žaljenjem, nastojala sam ophoditi se korektno i krajnje strpljivo, kako prema Vama, tako i prema samoj ustanovi. Iako je Vaše ponašanje od samog početka bilo suprotno tim očekivanjima, ponadala sam se da ćete, nakon što uvidite neosnovanost tendencije koju zastupate, konačno shvatiti pogubnost Vaših postupaka. Ne mogu da povjerujem da nesvjesno previđate sljedeće činjenice:

1. U oba dopisa od mene tražite da uklonim vidna obilježja svoje vjeroispovesti.

Odjeća koju oblačim nije nikakvo obilježje niti je koristim s tom namjerom. Moja odjeća ima ulogu zaštite od svih negativnosti a posebno mog obraza i dostojanstva, a što je potpuno usklađeno sa moralnim kodeksom proklamovanim normativnim aktima ove škole.

Papagajska hajka: tri rješenja u jednom danu

Nakon Amininog odgovora koji sadrži jasne činjenice, u Kožarsko-tekstilnoj školi u Novom Pazaru, odjednom, čaša žuči se "prelila". Dana 28.10.1997. godine v.d. Daca je naredila sekretaru škole Fikreti Kijamet da podnese zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka protiv Amine, što je ona i uradila. Istog dana v.d. Daca je donijela rješenje o pokretanju postupka za povredu radne obaveze, pozivajući se na papagajsko "mišljenje" Ministarstva pravde, da bi opet, istog dana donijela rješenje Amini o suspeniji, odnosno udaljavanju iz škole, što je krajnji cinizam i kriminalni akt, nesvojstven obrazovnim institucijama. Postavljamo pitanje pravosudnim organima - da li je moguće, odnosno normalno donijeti tri važna akta u jednom danu protiv iste osobe, koja je stavila mahramu na svoju glavu? Evo, moguće je i to u jednoj školi.

Helem, ovdje nije bitna toliko v.d. Daca (iznad čije glave u kabinetu visi na zidu, u gro planu, veliki portret Svetog Save), kao ni njena, opet, cinična izjava da je ona veća muslimanka od te Amine odnosno "Snežane", koliko je indikativna "moralna lekcija" Ministarstva prosvjete o "lijepom ponašanju" koje je nametnuto dekretom preko jednog trivijalnog "mišljenja".

Danas je Amina predmet odstrijela, sjutra će neko drugi, treći...

Možda i sama v.d. Daca, ukoliko bude otkazala svoju lojalnost i poslušnost prosvjetnoj kamarili u Beogradu.

Fehim KAJEVIĆ

U ZNAKU OBRAZA I DOSTOJANSTVA

Odjeća koju oblačim nije nikakvo obilježje niti je koristim s tom namjerom. Moja odjeća ima ulogu zaštite od svih negativnosti a posebno mog obraza i dostojanstva, a što je potpuno usklađeno sa moralnim kodeksom proklamovanim normativnim aktima ove škole.

Sutradan (tačnije, 21.10.-1997.) v.d. Daca se ponovo oglasila novom policijskom "metodom":

"Molimo Vas da se odmah u pismenoj formi izjasnite da li prihvatate da skinete vidna obeležja svoje veroispovesti (maramu) a u skladu sa mišljenjem Ministarstva prosvete Republike Srbije, ili ne prihvatate.

Molimo Vas da u svom odgovoru budete konkretni i jasni."

Sudeći po ovom kratkom telegramskom tekstu v.d. Daca je zaboravila da je bila 17 godina pedagog i da to nije u stilu metodike. Ona je "progovorila'" u stilu istražnog sudije, ili javnog tužioca.

"*Moja odeća ima ulogu zaštite od svih negativnosti*"

Uslijedio je još jedan Aminin odgovor od 23.10.l997. godine:

"Imajući pred sobom Vaš dopis, osjećam se obaveznom obavijestiti Vas sljedeće: očekujući da problem s kojim ste se suočili rješavate civilizovano i u skladu sa ustavnim i moralnim načelima, te drugim pozitivnim

2. Vašim insistiranjem da se u pisanoj formi izjašnjavam o svojim vjerskim uvjerenjima, direktno kršite član 43. Ustava SR Jugoslavije koji glasi:

"Jamči se sloboda verovanja, javnog ili privatnog ispovedanja vere. Niko nije dužan da se izjašnjava o svom verskom uverenju".

3. Vašim dosadašnjim odnosom prema pitanju mog oblačenja na radnom mjestu i mog prava na rad, pored navedenog, napravili ste još jedan prijestup, a koji kao i prethodni nedvojbeno u sebi sadrži elemente krivičnog djela.

Bez ikakve zakonske osnove i valjano donijetog rješenja, nezakonito ste mi oduzeli pravo na rad punih 45 radnih dana.

Imajući u vidu navedeno, upozoravam Vas da prestanete sa ovakvim insinuacijama jer ću u protivnom biti prinuđena da nadležnom organu pravosuđa podnesem krivičnu tužbu protiv Vas i tako zaštitim svoja elementarna ljudska prava, garantovana Ustavom i drugim pozitivnim zakonskim propisima."

Radne karakteristike
Amine Nuhanbašić

SNEŽANA JE DOBAR METODIČAR

Profesor Nuhambašić Snežana u imenovanoj školi je radila od zasnivanja radnog odnosa 1980. do 1993. godine, na radnom mestu profesora informatike i računarstva i Organizacije proizvodnje.

Njen rad u tom vremenskom periodu pored stručnog, pedagoškog i psihološkog obrazovanja, krasile su i osobine odgovornosti i tačnosti. Na vreme je predavala dobro didaktički struktuirane nastavne planove rada.

Imala je izuzetnu sposobnost prenošenja znanja učenicima, kvalitetan transfer znanja sa suštinskim poznavanjem osnovnih zakonitosti svojih nastavnih predmeta.

Bila je dobar metodičar sa poznavanjem metodologije nauke i didaktike.

Času je prilazila sa više aspekata: didaktičko-metodičkim, stručnim, psihološkim, vaspitnim i organizaciono-tehničkim.

Na uvodnom delu časa uspešno je vršila aktuelizaciju i povezivanje prethodnih znanja učenika sa novim sadržajem.

Na glavnoj didaktičkoj etapi maksimalno misaono je aktivirala učenike za rad.

Dijaloškom metodom je dolazila do cilja, smatrajući učenike aktuelnim subjektom vaspitno-obrazovnog procesa.

Za nastavu se svakodnevno pripremala pisanom pripremom - svakog časa.

Novi Pazar, 3.11.1997. god.

Hanuša Muradija, šk. pedagog,
Obrazovni Centar "Zenun Hasković"
Novi Pazar

ODGOVORNO OBAVLJALA POSLOVE

Na zahtev radnice Nuhambašić Snežane, profesora računarstva i informatike, dajem sledeću karakteristiku o njenom radu.

U vreme moga rada na poslovima direktora OOUR-a i VD direktora Centra, u periodu od jula 1988. godine do marta 1991. godine, mogu da kažem da je imenovana nastavnica savesno i odgovorno obavljala poslove za koje je bila zadužena, i bila korektna u odnosu na nastavnike sa kojim je radila, tako da nisam u tom periodu kao rukovodilac imao nikakvih primedbi na njen rad.

Na nastavu je redovno dolazila i izvršavala korektno svoje zaduženja.

Novi Pazar, 5.11.1997.

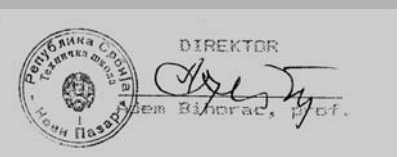

Sejjid Qutb: **U OKRILJU KUR'ANA**

EL-BEQARE

POGLAVLJE EL-BEQARE OBJAVLJENO U MEDINI DO 281. AJETA, OSTALO OBJAVLJENO NA MINNI - NA OPROSNOM HADŽDŽU

Drugo njihovo svojstvo, posebno njihovih predstavnika, koji su prvih dana Hidžre uživali visoko i ugledno mjesto, upravljali i vladali, kao što je bio Abdullah ibni Ebu Ibni Selul, bilo je svojstvo odbojnosti i preduzimanja svih mogućih mjera da bi izazvali smutnju, a uz to i hvale se, misleći da im drugi to prihvataju i vjeruju što rade.

"Kad im se kaže: "Ne remetite red na Zemlji!" - odgovaraju: "Mi samo red uspostavljamo!" Zar?! A, uistinu, oni nered siju, ali ne opažaju." (2/11,12)

Oni ne ostaju pri laži i spletki, nego dodaju tome i gluposti i tvrdnju: Kad im se kaže: "Ne remetite red na Zemlji" oni ne negiraju da čine smutnju, nego odlaze dalje pa se hvale riječima: "Mi samo red uspostavljamo!" Onih koji čine najgnusnije smutnje i govore za sebe da uspostavljaju red ima mnogo u svako vrijeme. To govore zato što su mjerila u njihovim rukama netačna, a kada izčeznu mjerila iskrenosti, samom čovjeku nestaje i ostalih mjerila i vrijednosti. Svi oni koji nisu iskreni u ponašanju prema Bogu govore, pravdajući se, da ne osjećaju nikakvu smutnju u svojim djelima, jer mjerilo dobra i zla, dobročinstva i smutnje korespondira sa njihovim ličnim strastima, ali nikada da se podudare sa okvirima Božijeg pravila: Poslije toga slijedi neodložna posljedica i zaključak.

"Zar?! A, uistinu, oni nered siju, ali ne opažaju." (2/12)

Druga njihova osobina je upinjanje i oholo ponašanje prema širokim masama. To čine kako bi za sebe priuštili nezasluženo mjesto u očima svijeta:

"Kad im se kaže: "Vjerujte kao što pravi ljudi vjeruju!" - oni odgovaraju: "Zar da vjerujemo u ono u što bezumni vjeruju?" - A, uistinu, oni su bezumni, ali ne znaju." (2/13)

Sasvim je jasno da je poziv koji im je bio upućen u Medini insistirao da iskreno vjeruju bez ikakve sumnje, da vjeruju vjerovanjem iskrenih koji su se predali Bogu, a svoja srca otvorili Resulullahu, alejhi-s-selam, koji ih upućuje i poziva, a oni mu se odazivaju iskreno bez ikakve sumnje, to su oni koje su licemjeri pozivali da vjeruju kao što oni vjeruju. To su oni koji su vjerovali iskreno, izražavajući to sasvim jasno i ostali na čvrstom tlu.

Nema sumnje da su licemjeri ismijavali ovu totalnu predanost Resulullahu, alejhi-s-selam, i mislili da se ta totalna prednost odnosi samo na siromašne, da ne odgovara onima koji su na visokom položaju. Zbog toga oni kažu ovako: "Zar da vjerujemo u ono u što bezumni vjeruju. (2/13) Onda im stiže ovaj odlučni odgovor:

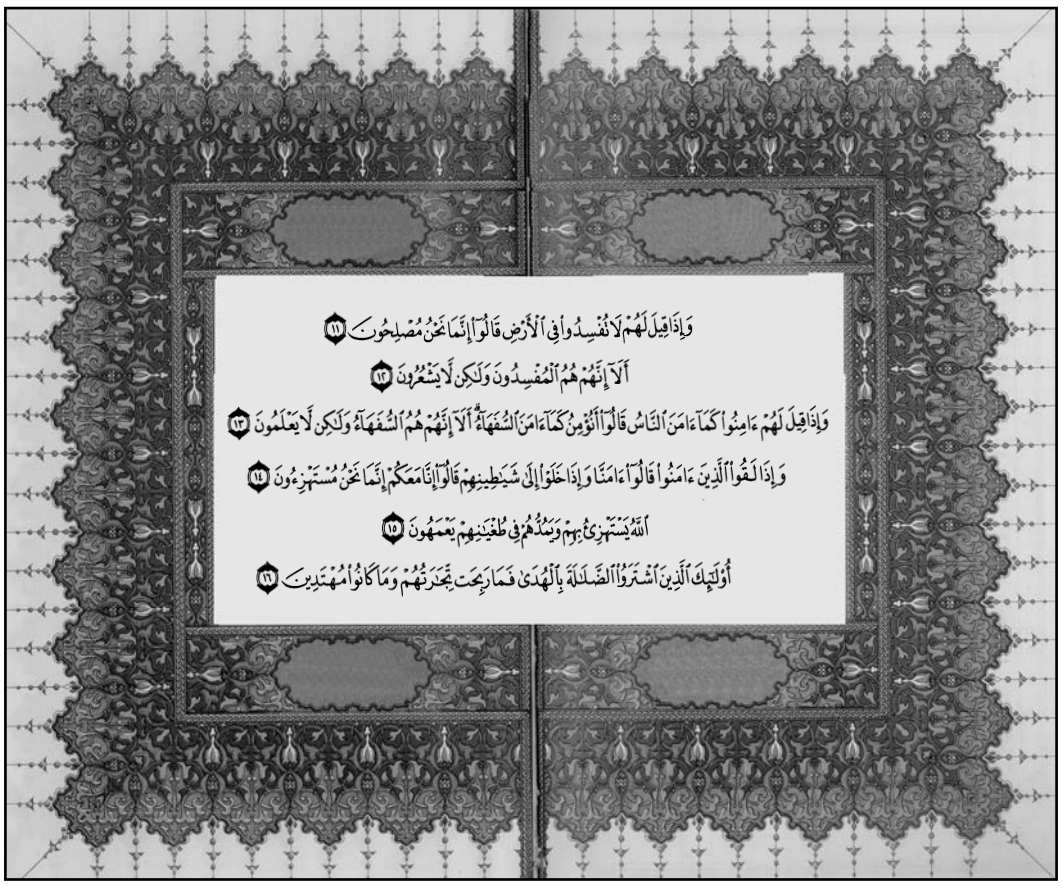

"A, uistinu oni su bezumni, ali ne znaju." (2/13)

Postavlja se pitanje kada je glupi znao da je glup? Ili, kad će primjetiti onaj koji je skrenuo da je daleko od pravog puta?

Nakon svega ovoga slijedi nešto drugo što otkriva dalekosežnost povezivanja ovih licemjera u Medini i razjarenih Jevereja, koji se ne zadržaše samo na podvali i prijevari, na smutnji i neistinitoj tvrdnji, nego dodaju tome i slabost, prijekor i zavjeru u mrkloj noći:

"Kada susretnu one koji vjeruju, govore: "Vjerujemo!" - a čim ostanu nasamo sa šejtanima svojim, govore: "Mi smo s vama, mi se samo rugamo." (2/14)

Neki ljudi smatraju prijekor snagom, spletkarenje vještinom, a ustvari to je slabost i ništavost. Snaga nikada nije bila nešto što je ružno ili loše, nikada nije bila prijevara niti zavjera, nikada nije bila potajno namigivanje brbljivca. Ovi licemjeri su se plašili da se suoče otvoreno, pa su se prividno predstavlja1i da vjeruju pri susretu sa vjernicima, da bi izbjegli svaku nepriliku ali i da bi ovakvom svojom pojavnošću mogli preduzeti mjere da druge uznemiravaju. Oni, kad bi se osamili ili vratili svojim vođama, a to su bili pretežno Jevreji koji su u ovim licemjerima nalazili instrumente za razbijanje islamskih redova, a ovi nalazili za sebe u Jevrejima onoga na koga se mogu osloniti, ti licemjeri su postupali tako što su u svakom času čim ostanu nasamo sa šejtanima svojim govorili: "Mi smo s vama, mi se samo rugamo," tj. vjernicima zbog toga što vjeruju i potvrđuju svoje vjerovanje.

Može li biti šta gore i teže od onoga koga Gospodar nebesa i Zemlje ismijava. Ova situacija se prenosi u jedan drugi čin, veoma grozan, veoma strašan, proteže se na nešto od čijeg se straha koža ježi. Kur'an skoro nije ni prenio njihovu djelatnost i njihove riječi, a izli se na njih prijetnja od koje se i brda ruše: "Allah njih izvrgava poruzi i podržava ih da u svom nevjerstvu lutaju." (2/l) Spušta ih tako nisko da lutaju putem bez cilja, a čvrsta ruka čeka da ih ugrabi na kraju kao što mali mišići skaču u mišolovku, ne znajući da im je postavljena zamka. Ovo je strašno izvrgavanje, nije kao ono sićušno bezazleno izvrgavanje.

Ovdje se javlja ona činjenica na koju smo maloprije ukazali, činjenica koja govori da Allah Uzvišeni preuzima takvu borbu koju želi vjernicima i za koje slijedi puna smirenost onima koji su Bogu odani i strašna i grozna sudbina nemarnima neprijateljima Allahovim, onima koji lutaju napušteni u svom slijepilu, onima koji prave spletke u nasilju što im je i Allah omogućio i dao određeni rok u kome će neprijateljski postupati, strašna sudbina čekat će ih tamo. Oni to ne osjećaju. Oni lutaju.

Posljednja riječ koja predstavlja pravu sliku njihova stanja i stepen njihova gubitka glasi:

"Umjesto pravim, oni su krenuli krivim putem; njihova trgovina im nije donijela nikakvu dobit, i oni ne znaju šta rade." (2/16) Oni su imali uputu i pravi put da su htjeli. Uputa im je bila ponuđena, bila u njihovim rukama. Međutim, oni kupiše zabludu za uputu, nešto najgore što su mogli uraditi u svom trgovanju:

''Njihova trgovina im nije donijela nikakvu dobit, i oni ne znaju šta rade.'' (2/16)

U SUSRET RAMAZANU

حدثنا قتيب بن سعيد حدثنا اسماعيل بن جعفر عن ابى سهيل عن أبيه عن طلحة بن عبيد الله ان أعرابيا جاء الى رسول الله صلىالله عليه و سلم ثائر الرأس فقال يا رسول الله أخبرنى ماذا فرَض الله على من الصلاة فقال الصلوةالخمس الا أن تطوع شيأ فقال أخبرنى بما فرض الله على من الصيام فقال شهر رمضان الا أن تطوع شيأ فقال أخبرني بما فرض الله على من الزكاة فقال فأخبره رسول الله صلى الله عليه و سلم شرائع الأسلام قال و الذي أكرمك لا أتطوع شيأ ولا أنقص مما فرض الله على شيأ فقال رسول لله صلى الله عليه و سلم أفلح ان صدق أو دخل الجنة ان صدق

(البخارى)

Pričao nam je Kutejbe b. Seid, njemu prenio Ismail b. Džafer od Ebu Suhejla, on od svog oca, ovaj od Talhe b. Ubejdullaha da je Božjem poslaniku s.a.v.s. došao jedan beduin rasčupane kose i rekao:

"Božji poslaniče, obavijesti me o onome šta mi je Allah naredio od namaza?"

"Pet (dnevnih) namaza - kazao je Muhammed a.s. - osim ako ti hoćeš još štogod dobrovoljno."

Zatim je beduin rekao: "Obavijesti me o onom šta mi je Allah naredio od posta?"

"Mjesec Ramazan, osim ako ti hoćeš nešto dobrovoljno" - rekao je Muhammed a.s. "A obavijesti me o onom šta mi je Allah naredio od zekata?" - ponovo je rekao beduin.

Božji poslanik s.a.v.s. ga je obavijestio o svim islamskim dužnostima.

"Tako mi Onoga - rekao je beduin - koji te počasti (poslanstvom), neću dodavati ništa dobrovoljno, a neću ni umanjivati ništa od onoga što mi je Allah naredio."

Tada je Božji poslanik s.a.v.s. kazao: "Ako je istinu rekao, unići će u džennet."

Postiti mjesec Ramazan je obaveza - stroga zapovjed od Uzvišenog Allaha dž.š. Muhammedu a.s. i svim pripadnicima Muhammedova a.s. ummeta. Post ovog mjeseca je rukn - temelj od ruknova - temelja Islama. Dolazi do naredbe posta ovog mjeseca u Šabanu druge godine po Hidžri ili neposredno prije promene Kible (kao što je poznato muslimani su se u početku Islama okrećali prema Bejtu-l-Makdisu na namazu, a onda 17 mjeseci poslije Hidžre dolazi do promjene Kible, umjesto Bejtu-l-Makdisa od tada muslimani se okreću prema Bejtu-l-Haramu tj. Kabi). Muhammed a.s. je za svoga života ispostio devet Ramazana, jer je u mjesecu Ramazanu 11. godine po hidžri preselio na ahiret.

Post u jeziku znači: Uzdržavanje od nečega. Uzvišeni kaže:

"Ja sam se zavjetovao Milostivom da ću šutjeti" (Merjem, 26).

Dok u terminologiji, islamski ga učenjaci definišu riječima: Post je uzdržavanje od prve zore pa do zalaska sunca od jela, pića, polnog općenja ili drugim riječima, uzdržavanje od svega onoga što čovjeku može poslužiti kao hrana ili je isto hranljivo.

Fadileti Ramazana

1. Kaže Božji poslanik s.a.v.s.: "Najbolji mjesec od svih mjeseci je Ramazan, a najbolji dan od svih dana je petak" (Et-Taberani i Hejsemi). Dok u drugoj predaji Božji Poslanik s.a.v.s. kaže: "Kada bi ljudi znali fadilete mjeseca Ramazana, zaželjeli bi da Ramazan bude cijelu godinu." (Et-Taberani, Ibn Huzejme, El-Bejheri)

2. Kada dođe Ramazan otvore se sva dženetska vrata, zatvore džehenemska i spute šejtani.

3. Između dva Ramazana Uzvišeni oprašta postaču sve male grijehe, ne i velike. Isto tako Uzvišeni dž.š. oprašta sve male grijehe osobi koja obavlja pet dnevnih namaza i osobi koja klanja džumu namaz, dakle oprašta sve manje grijehe od džume do džume a za oprost velikih grijeha neophodna je tevba - pokajanje.

4. Za svako dobro djelo sinovi Ademovi biće nagrađeni desetostruko do 700 puta više, osim Ramazana, jer Uzvišeni u hadisul-kudsiji kaže: **"Uistinu, Ramazan je za Mene i Ja ću za njega posebno nagraditi" (El-Buhari).** Postač će se dva puta radovati. Prvi put kada iftari i drugi put kada se susretne sa svojim Gospodarom.

5. Onaj ko se iskreno posvijeti ibadetu u mjesecu Ramazanu, danju posti noću klanja nafilu namaz, uči Kuran i svo vrijeme provodi u ibadetu biće mu oprošteno sve što je učinio od malih grijeha.

6. Prenosi se od Selman El-Farisija da je rekao: **"Držao nam je hutbu Božji Poslanik s.a.v.s. u zadnjem danu mjeseca Ša'bana govoreći: "O ljudi dolazi vam mjesec s velikim blagodatima, mjesec u kome ima jedna noć koja je vrijednija od 1000 mjeseci, mjesec u kome je post obavezan, mjesec u kome se obavljaju nafile noću. A onaj koji učini neko dobro djelo u njemu, isti je kao i onaj koji je izvršio nešto od Allahovih farzova van njega, a onaj ko izvrši neki Allahov farz u njemu isti je kao i onaj ko obavi 70 Allahovih farzova van njega."**

To je mjesec strpljivosti, jednakosti, mjesec kada Allah vjernim povećava nafaku, mjesec u kojem Allah dž.š. oprašta grijehe (male grijehe) onome ko nahrani postača. Tada ashabi upitaše Božijeg Poslanika s.a.v.s.: "O Božji Poslaniče mi nismo svi u stanju da nahranimo postača", a Božji Poslanik s.a.v.s. im odgovori: "Biće nagrađen i onaj ko postača nahrani pa makar i datulom ili šerbetom ili mlijekom kiselim (Ibn Huzejme, El-Bejheki, Ibn Hiban). Prvih deset dana mjeseca Ramazana su dani Allahova Rahmeta - milosti, drugih deset dana mjeseca Ramazana su dani Allahova magfireta - oprosta a ko u zadnjih deset dana mjeseca Ramazana oslobodi roba Allah dž.š. će ga osloboditi džehenemske vatre.

Vrste posta

Post se dijeli na pet vrsta a to su:

1. **Farz** koji se takođe dijeli na dvije vrste:

A - Određeni farz (vremenski ograničen) kao što je post mjeseca Ramazana.

B - Neodređeni farz (vremenski neodređen) kao što je post mjeseca Ramazana na kaza, kefaret ili post ispaštanja.

2. **Vadžib**, koji se takođe dijeli na dvije vrste:

A - Određeni vadžib, kao što je post povodom određene zakletve.

B - Neodređeni vadžib kao što je post povodom nekog zavjeta na neodređeno vrijeme.

3. **Nafile**. Dobrovoljni post koji se posti dobre volje radi Allahova zadovoljstva. Ova vrsta posta nije obavezna. Uzvišeni kaže: **"A onaj koji drage volje učini kakvo dobro djelo."** Dani dobrovoljnog posta su:

- Dan postiti, dan mrsiti i ovo je najbolji dobrovoljni post jer Božji Poslanik s.a.v.s. kaže: **"Najbolji post je Davudov post, koji je dan postio a dan mrsio." (El-Buhari, Muslim)**

- Post tri dana od svakog mjeseca tj. trinaesti, četrnaesti i petnaesti, koji su poznati kao bjeli dani u mjesecu. Onaj ko bude postio trinaesti, četrnaesti i petnaesti dan u svakom mjesecu (hidžretski mjeseci) imaće nagradu kod Allaha dž.š. kao da je postio cijeli mjesec, jer za jedan dan posta Allah dž.š. nagrađuje desetostruko više. Božiji Poslanik s.a.v.s. kaže: **"Ako budeš postio tri dana od mjeseca, posti trinaesti, četrnaesti i petnaesti." (El-Termizi, El-Nesa, Ibn Hiban, Ahmed)**

- Post četvrkom i ponedeljkom svake sedmice. Rekao je Usame bin Zejd: **"Uistinu Božji Poslanik s.a.v.s. postio ponedjeljkom i četvrtkom, pa je upitan o tome, a Muhammed a.s. odgovori - zaista, djela, svih ljudi se svakog ponedjeljka i četvrtka izlože pred Gospodarem njihovim."**

- Post šest dana mjeseca Ševala. Onaj ko bude postio šest dana mjeseca Ševala poslije posta mjeseca Ramazana, biće nagrađen kao da je postio cijelu godinu. Prenosi se od ebu Ejuba da je Božji Poslanik s.a.v.s. rekao: **"Ko isposti Ramazan, zatim isposti šest dana mjeseca Ševala isto je kao da je postio cijelu godinu."**

- Post arefatskog dana za one koji nisu hadžije, to jest deveti dan Zul-Hidžeta. Muslim bilježi da je Božji Poslanik s.a.v.s. rekao: **"Post na dan Arefata kod Uzvišenog Allaha dž.š. briše male grijehe, predhodne i (buduće) slijedeće godine."**

Isto tako Muslim bilježi da je Božji Poslanik s.a.v.s. rekao: **"Najvredniji dan, u kome Allah dž.š. pruža utočište od džehenemske vatre onome ko oslobodi roba na dan Arefata."**

A što se tiče hadžije (onoga što obavlja Hadž) mekruh mu je da posti na dan Arefata, pa iako se radi o jakoj osobi. Buharija i Muslim bilježe hadis od Ebu Hurejre r.a. da je rekao: **"Zabranio je Božiji Poslanik s.a.v.s. da se posti na dan Arefata na Arefatu."**

Dok neka hanefijska ulema kaže da je mubah hadžiji postiti na dan Arefata ako se radi o fizički jakoj osobi.

- Post osam dana mjeseca Zul-Hidžeta prije dana Arefata za onoga ☞

ko obavlja Hadž i za onoga ko ne obavlja Hadž. Bilježi Ahmed, Ebu Davud i En-Nesai da je Hafsa r.a. rekla: "**Četvoricu neće prozivati Božiji Poslanik s.a.v.s. Onog koji bude postio dane ašure, onog koji bude postio deset dana mjeseca Zul-Hidžeta, onog koji bude postio tri dana od svakog mjeseca (hidžretskog), onog koji bude klanjao dva rekata nafile poslije ranog jutra.**"

- Post devetog i desetog dana mjeseca Muharema. Po sunetu postiti deseti dan odmah poslije devetoga jer Muslim i Ahmed bilježe od Ibn Abaza s.a. da je rekao: "**Rekao je Božji Poslanik s.a.v.s. - a ako budeš u mogućnosti posti deveti i deseti dan.**"

Hikmet - mudrost posta Jeumul-ašura očituje se u riječima ibn Abaza r.a. koji kaže: "**Kada je Božji Poslanik s.a.v.s. došao u Medinu vidio je Jevreje kako poste Jeumul-ašura, pa ih upita - šta je ovo? Oni odgovoriše - ovo je dobri dan kada je Allah dž.š. spasio Musaa i Benu Israilce od njihovih neprijatelja, pa je Musa postio ovaj dan, a on im odgovori - ja sam preči Musau od vas, pa zaposte ovaj dan i naredi da se posti.**"

Ako neko ne bude postio deveti dan sa desetim može postiti jedanaesti sa desetim a po nekoj ulemi mustehab je postiti sva tri dana. Mekruh je kod većine uleme postiti samo deseti dan Muharema dok neka ulema hanefijske pravne škole to dozvoljava. Post svetih mjeseci a to su četiri: tri dolaze neposredno jedan za drugim, Zul-Kade, Zul-Hidže i Muharem i jednim koji je samostalan: Redžep. To su najvredniji mjeseci za post poslije Ramazana. Kod Malikija i Šafija mustehab je postiti ove mjesece, dok kod Hambelija mustehab je postiti samo Muharem, a kod Hanefija mustehab je postiti tri dana svakog ovog mjeseca.

Post mjeseca Ša'bana. Umi Seleme r.a. kaže: "**Uistinu Božiji Poslanik s.a.v.s. ne bi postio u toku cijele godine cijeli mjesec osim Ša'bana i Ramazana**". Ebu Davud, Et Termizi, En-Nesai, Ibn-Madže i Ahmed.

4. **Haram.** Haram je postiti kod većine uleme i mekruh tahrimen kod Hanefija:

- Ženi da posti nafilu bez dozvole svog muža osim ako je odsutan, ili je pod ihramima na hadžu ili umri ili je u itikafu.

Buharija i Muslim bilježe da je Božiji Poslanik s.a.v.s. rekao: "**Nije dozvoljeno ženi da posti ako joj je muž prisutan osim po njegovoj dozvoli.**" Jer pokornost čovjeku je farz (pokornost u halalu) pa nije dozvoljeno ostaviti farz zbog nafile.

Ali i ako je ovaj post mekruh tahrimen kod Hanefija, haram kod ostale uleme on je ispravan isto kao i namaz u otetoj zemlji, a mužu je dozvoljeno da je iftari, (t.j. da joj pokvari post).

- Post Jevmul-Šeka - sumnjivog dana, a to je 30. dan mjeseca Šabana. Nije mekruh niti haram postiti ovaj dan ako je to četvrtak ili ponedeljak za one osobe koje poste ove dane kao dobrovoljni post, niti je mekruh ili haram postiti ovaj dan za one osobe koje poste mjesec Šaban kao dobrovoljni post.

Po hanefijama to je trideseti dan mjeseca Šabana, kada se zbog oblačnosti ili magle ne vidi mlađak, a ukoliko je vedro nebo i ne vidi se mlađak to onda nije Jevmul-Šek već je to trideseti dan mjeseca Šabana.

A ako taj dan bude oblačan ili maglovit pa se tim povodom ne bude mogao vidjeti mlađak, onda kod Hanefija kao što smo već spomenuli, to je Jevmul-Šek i toga dana mekruh-tahrimen je postiti misleći da je taj dan od Ramazana. Isto tako mekruh je postiti da ili dva prije Ramazana ili neposredno do Ramazana za one osobe koje nisu postile dobrovoljni post kao što je post svakog ponedeljka i četvrtka, kao i post mjeseca Šabana, jer Božji Poslanik s.a.v.s. u hadisu Ebu Hurejre kaže: "**Nemojte postiti dan ili dva neposredno pred sami Ramazan, osim onoga koji je već od ranije postio pa neka posti.**" (Buharija, Muslim, Ebu Davud, Et-Termizi, En-Nesai i Ibn Madže)

Mišljenja ostale uleme se u globalu podudaraju sa hanefijskim mišljenjima po ovom pitanju uz mala mimoilaženja.

- Mekruh tahrimen kod hanefije, a haram kod ostalih imama je postiti dane Bajrama i dane tešrika poslije Bajrama, po nekima dani tešrika su drugi i treći dan po Malikijama, kod većine uleme to su drugi, treći i četvrti dan kurbanskog bajrama. Ebu Hurejre r.a. kaže: "**Zabranio je Božji Poslanik s.a.v.s. na dva dana, na dan Ramazanskog bajrama i dan Kurbanskog bajrama.**"

- Haram je postiti nečistoj ženi u toku mjesečnog čišćenja - hajda - menstruacije i čišćenja posle poroda - nifasa, koje traje do 40 dana.

- Haram je postiti onome kome haram škodi i uništava ga zdravstveno.

- Kod Šafija haram je postiti zadnju polovinu mjeseca Šabana posebno.

5. **Mekruh.** Mekruh je postiti svaki dan neizmjenično Savmud-dehr zatim postiti samo petkom ili samo subotom, zatim postiti samo deseti dan kod Jevmul-ašura bez devetog ili jedanaestog, zatim postiti prvi dan proljeća ili prvi dan jeseni pojedinačno, zatim mekruh je postiti dva dana odjednom, odnosno sastavljati dva dana itd.

Bekir ef. Makić

Pitanje: *naš brat iz Novog Pazara pita - ja kao vjernik nikako ne sumnjam u Allahovu istinu, tj. u Mi'radž ali moj razum nije u stanju da shvati kako je moguće da Uzvišeni Allah nešto odredi a poslije toga Njegovo stvorenje (tj. Musa a.s., odnosno njegova duša) kaže Muhammedu a.s. šta njegov ummet može da podnese a šta ne, kao da naš Stvoritelj nije znao unaprijed šta mi možemo da podnesemo pa je čekao da ga Musa a.s. podsjeti na to i kao da je Muhammed a.s. samovoljno otišao na Mi'radž pa ga Musa a.s. vraćao nekoliko puta dok mu se Allah dž.š. ne smiluje i smanji na pet vakata.*

Zato, draga braćo, bih Vas zamolio u sledećem broju, ako ste u mogućnosti, da ovo malo razradite, jer ne mora da znači ako meni nije jasno da nije tako. Ja to nikako ne tvrdim, ja samo razmišljam o nekim stvarima i želim u ime Allaha dž.š. da pitam učene ljude da mi objasne.

Unaprijed Vam se zahvaljujem i mahsus Vas selamim i želim Vam mnogo sreće u ovom hairli poslu.

Odgovor: Dragi brate! Kažeš da kao vjernik nikako ne sumnjaš u Allahovu istinu, to jest u Miradž, ali da tvoj razum nikako nije u stanju da shvati kako je moguće da Allah dž.š. nešto odredi a poslije toga Njegovo stvorenje, to jest Musa a.s. kaže Muhammedu a.s. šta njegov ummet može da podnese a šta ne, kao da naš Stvoritelj nije znao unaprijed šta mi možemo da podnesemo, pa je čekao da ga Musa a.s. podsjeti na to i kao da je Muhammed a.s. samovoljno otišao na Miradž pa ga Musa a.s. vraćao nekoliko puta dok mu se Allah dž.š. ne smiluje i smanji na pet vakata.

Drago mi je što kao vjernik nikako ne sumnjaš u Allahovu dž.š. istinu, tj. u Miradž ali isto tako kao vjernik, dragi brate, moraš znati da tvoj razum puno štošta ne može dokučiti. Allah dž.š. nam je objasnio ono što nam je potrebno, a nikome nije dozvoljeno da traga za onim što je od nas sakrio, jer ćemo se tada razići i tako propasti. Naši razumi su ograničeni. Allah dž.š. ih je stvorio radi upravljanja ovim svijetom, a ne da otkrivaju nepoznato (gajb), koje ne zna niko drugi osim Allah dž.š. Jedna od tih (gajb) tema je i odnos između Allaha dž.š. s jedne i Muhammeda a.s. i Musaa a.s. s druge strane.

Znajući da je način Miradža za nas nepoznanica mi znamo o Miradžu samo onoliko koliko nas je o tome obavijestio Allah dž.š. i Muhammed a.s. Ali zato znamo da je Miradž bio po Allahovom dž. š. kaderu - određenju, a jedan od stubova našeg vjerovanja jeste i vjerovanje u Kada i Kader. Dragi brate, ruknovi vjerovanja u kader su:

1. Vjerovanje da je Allahovo dž.š. znanje sveobuhvatno i savršeno.
2. Vjerovanje da sve što će biti do dana Kijameta, zapisano u Leuhi-l-Mahfuzu.
3. Vjerovanje da je Allahova dž.š. moć potpuna i da sve biva Njegovom voljom i određenjem.
4. Vjerovanje da je Allah dž.š. Stvoritelj svega i da Allah dž.š. nema druga u tome (u stvaranju).

Divan li je odgovor imama Ahmeda, kada je upitan o kaderu: "***Kader je kudretu-l-Rahman (moć Milostivog).***

Jedan čovjek je došao Aliji r.a. i upitao ga o kaderu, na šta mu je on odgovorio: "Mračan put, pa njime ne kreći." On mu ponovi pitanje na što mu Alija r.a. reče: "Duboko more, te ga nemoj gaziti." On ga ponovo upita, a Alija r.a. mu reče: "Tajna Allaha dž.š., te se nemoj džaba truditi da je spoznaš."

Imam Ahmed prenosi, svojim senedom, od Amra bin Šuajba, koji prenosi od njegovog oca, a on od njegovog djeda koji kaže: "***Jednog dana je išao Allahov poslanik s.a.v.s., a ljudi raspravljaju o kaderu; kao da mu se nar raspukao po njegovu licu, toliko se zacrvenio od srdžbe, a zatim im reče: "Šta je s vama?! Zar ćete dozvoliti da jedan dio Allahove Knjige opovrgavate drugim? Zbog toga su uništeni oni koji su bili prije vas!" (Ibn Madže).***

Ashabi Božijeg Poslanika bili su izuzetno visokog stepena odgoja prema svome Gospodaru i Njegovim poslanicima a.s. Ibn Abaz r.a. o njima kaže: "***Nisam vidio boljih ljudi od ashaba Allahovog Poslanika s.a.v.s. Upitali su ga samo 13 pitanja za cijelog njegovog života.***" (pitanja o vjerovanju)

Dragi brate, većina ljudi griješnika ne poznavajući ove stvari opravdava se za svoje grijehe kadrom. Dragi brate, ako neko griješi i kaže da mu je to određeno od Allaha dž.š. to bi značilo da je Allah dž.š. nepravedan, jer kažnjava za ono što je odredio, a to se kosi s vjerovanjem u Njega. Kako će se nevjernik ili griješnik pravdati kaderom prije nego što učini grijeh ili kufr, kad je Allahova dž.š. odredba, prije nego što se desi, gajb; niko je ne poznaje osim Allaha dž.š. Znamo da je u svakom čovjeku, prije nego što je krenuo da učini grijeh ili kufr, naređeno da se pokorava Allahu dž.š. i da izvršava Njegova naređenja. Drugačije rečeno, kako čovjek može reći: "Allah je odredio da ja kradem, te ja odoh da izvršim Allahovu odredbu!" Da li je on zavirio u Leuhi-l-Mahfuz, pa pročitao šta tamo piše, te saznao šta je tamo određeno, dok je u isto vrijeme, pozvan da ne čini bilo kakve grijehe, krađu ili bilo šta drugo?

Ovako jasnim odgovorom Allah dž.š. uzvraća onima koji se pravdaju kaderom: "***A kada urade neko ružno djelo, govore, zatekli smo naše pretke da to rade, a i Allah nam je to zapovijedio! Reci, Allah ne zapovijeda da se rade ružna djela! Zašto o Allahu govorite ono što ne znate.*** " ***(El-Ea'raf, 28)***

Dragi brate! Sada ću navesti mišljenje Ibn Hadžera, kao odgovor na tvoje pitanje: "***Tada je Allah dž.š. naredio Muhammedu a.s. obavljanje pet dnevnih namaza. To je što se broja namaza tiče i njihovog obavljanja, a pedeset namaza odnosi se na sevape jer za svaki obavljeni namaz vjernik će biti desetostruko nagrađen.***" Dok neka druga ulema kaže da je 50 namaza derogirano sa pet namaza, mada se razilaze kako je moguće derogirati nešto ako isto nije sprovedeno u praksi.

Dragi brate! Uzvišeni Allah dž.š., kao što smo rekli, sve je odredio kako će biti, tako je odredio i pet dano-noćnih namaza za Muhammeda a.s. i njegov ummet, jer Uzvišeni kada je naredio Muhammedu a.s. da obavlja 50 namaza, On Svemogući je znao da će Muhammed a.s. tražiti olakšicu i učinio je Musaa a.s. posrednikom ili nagovaračem u tome. Jer kao što je poznato Musa a.s. je jedan od rijetkih poslanika s kojim je Uzvišeni direktno razgovarao. Kao što nam je poznato, Allah dž.š. sve savršeno zna.

Dragi brate! U predaji koju bilježe Ahmed, El-Termizi i Ibn Madže, Božji Poslanik s.a.v.s. kaže:

"***Kada može spriječiti samo dova.***"

Dakle, Kader je ono što je Allah dž.š. unaprijed odredio; ono što je zapisano prvom stvorenom materijom - perom, a Kada je sprovođenje te Allahove odredbe. Kako navodi neka ulema, Allah dž.š. je ostavio čovjeku djelimični iradet - volju u njegovoj sudbini, a način na koji čovjek može uticati na sudbinu jeste dova i dobročinstvo.

Vjerujem dragi brate da ćeš se zadovoljiti ovim skromnim odgovorom, jer mi svakako malo znamo. Uzvišeni u Kuranu kaže:

"***A vama je dato samo malo znanja.***"

A Allah dž.š. najbolje zna.

Odgovara: Bekir ef. Makić

"A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kad Me zamoli..." (Kur'an)

SNAGA ISLAMA JE U BRATSTVU VJERNIKA

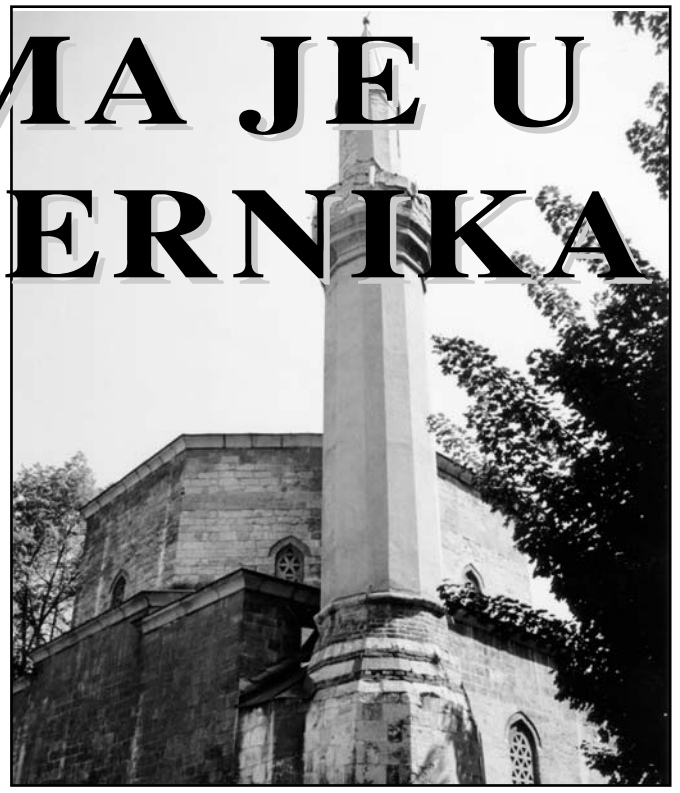

Bajrakli džamija u Beogradu

Kada sam imala osamnaest godina počela sam izučavati filozofiju u srednjoj školi, pa je profesor jednom počeo govoriti o Bogu. Spomenuo je da filozofi nikako ne mogu da se dogovore da li On postoji ili ne. To pitanje nikada prije toga nije prošlo kroz moje misli, zbog toga što niko u mojoj okolini nije nikada spominjao Boga, osim u psovkama. Bez razmišljanja, u svom srcu sam rekla: "On postoji".

Bismillahir-rahmanir-rahim

Zovem se Amina, i ja sam jedna od onih koji su prihvatili Islam. Prije svog obraćenja bila sam ateista, zbog toga što su moji roditelji bili članovi Komunističke Partije Jugoslavije.

Rođena sam 1974. godine u Mostaru, glavnom gradu Hercegovine. Otac mi je rođen u srpskoj pravoslavnoj, a majka u hercegovačkoj muslimanskoj porodici. Ali ni otac ni majka nisu vjerovali u Boga, zbog toga što je posjećivanje crkava ili džamija bilo nepoželjno u bivšoj komunističkoj Jugoslaviji za vrijeme vladavine maršala Josipa Broza Tita. Ateizam je bio državna religija, a ko bi god odabrao da ostane vjeran Bogu, nije mogao postati član Komunističke Partije, što je dalje značilo da ne bi mogao dobiti pristojan posao. Roditelji i nastavnici u školi su me učili da su Boga izmislili stari ljudi kako bi objasnili prirodne katastrofe, kao što su grom, zemljotres ili smrt. Takođe su me učili da su ljudi nastali od majmuna, po Darvinovoj, nikada naučno dokazanoj teoriji.

Kada sam imala osamnaest godina počela sam izučavati filozofiju u srednjoj školi, pa je profesor jednom počeo govoriti o Bogu. Spomenuo je da filozofi nikako ne mogu da se dogovore da li On postoji ili ne. To pitanje nikada prije toga nije prošlo kroz moje misli, zbog toga što niko u mojoj okolini nije nikada spominjao Boga, osim u psovkama. Bez razmišljanja, u svom srcu sam rekla: "On postoji".

Nakon toga, jedna djevojka iz mog razreda je postala adventista i dala mi je primjerak Novog Zavjeta. Jednoga dana, u školskom dvorištu, vidjela sam je kako plače i šapuće: "Hvala ti, Gospode Isuse, što si mi dozvolio da te upoznam!" Očajnički sam željela da doživim takvu vjersku ekstazu, pa sam zamolila tu djevojku da me nauči da se molim. Uzela me je za ruke i usrdno zamolila Isusa da uđe u moj život, ali se ništa nije dogodilo. Nisam doživjela nikakav osjećaj, nisam čula gromove, nisam doživjela otkrovenje.

Ponosna sam što sam muslimanka. Iako ljudi misle da sam luda, iako me sopstvena porodica odbacuje, čak i oni njeni članovi sa majčine strane koji nose muslimanska imena, uprkos svim političkim posljedicama koje bi to moglo izazvati - ja sam i dalje muslimanka.

Onda sam posjetila hram Hare Krišna gdje sam pronašla porculanskog boga obučenog u svilu i prekrivenog cvijećem, koji mi takođe nije dotakao srce. Moja posjeta Jevrejskoj zajednici završila se na neslavan način - pošto nisam bila rođena kao Jevrejka, rekli su mi da mi neće dati nikakvu vjersku literaturu.

Na kraju sam posjetila džamiju u Beogradu. Iako sam bila Srpkinja, i iako su na samo petsto kilometara odatle Srbi i muslimani ubijali jedni druge u bosanskom ratu, muslimani iz Beogradske džamije mi nisu rekli da mi tu nije mjesto. Umjesto toga, otvoreno su me pozvali da pohađam časove vjerske pouke.

Bila sam šokirana kada sam čula da muslimani vjeruju u Hrista, njegovo bezgriješno začeće i ponovni dolazak prije Sudnjeg dana. Za početak, to je bilo dovoljno da povjerujem da Islam nije neka apstraktna religija, bez ikakve veze sa ostatkom svijeta. To je takođe bio dokaz da je Bog samo Jedan, zbog toga što je poslao istu Objavu i Jevrejima, i kršćanima, i muslimanima. Jedina razlika između njih je bila ta da su, zbog svoje tvrdoglavosti, Jevreji odbacili Isusa a kršćani odbacili Muhammeda.

Drugi dokaz koji sam dobila bio je čudesnost Časnog Kur'ana, svetog pisma muslimana. Imam beogradske džamije, Ibrahim efendija, dao mi je knjigu "Le Phenomen Coranique" (Kur'anski fenomen) od Malika Bennabija iz Alžira. Knjiga je bila pomalo dosadna, ali je na kraju autor spomenuo moderna naučna otkrića iz našega vijeka, koja je Kur'an naveo prije četrnaest vijekova. Ne postoji šansa da je nepismeni poslanik Muhammed s.a.w.s. mogao znati naučne istine o embriologiji, o stvaranju svih živih bića od vode, o elipsoidnom obliku planete Zemlje, o njenom okretanju oko Sunca, o svemiru koji se širi! Nema sumnje, Kur'an ne može biti djelo ljudskog uma. On mora biti objavljen od Boga, Stvoritelja sviju nas. U komunističkom društvu učili su me da je nauka osnov života, a da religija, koja je protivteža nauci, jedino može da nas vuče nazad i koči. Dobila sam dokaz da, čak i ako su druge religije bile nazadne i suprotstavljene nauci, Islam to nije bio. Islam je veoma racionalna religija.

Na kraju, shvatila sam da se bratstvo koje postoji među pripadnicima Islama ne može pronaći ni u jednoj drugoj vjerskoj zajednici, da i ne govorimo o ateističkom ili materijalističkom društvu. Za vrijeme jedne od mojih prvih posjeta džamiji, sjetila sam se grijehova koje sam počinila u prošlosti, i počela sam tiho plakati. Mislila sam da sam sama u džamiji, ali se onda niodakle pojavila jedna mlada djevojka i rekla: "Zašto moja sestra plače? Ako ti plačeš, to me boli i zadaje mi tugu. Molim te, ne plači više." Onda me je zagrlila, i na kraju pala na tlo, dodirujući tvrdi pod svojim čelom, i počela da se moli za mene. Plakala je zbog mene sa više emocija nego što bi možda moja majka učinila, i molila se sa takvim očajem kao da joj je to bila posljednja molitva u životu. Bila sam šokirana intenzitetom religijske ljubavi. Ona je voljela Boga i iskazivala tu ljubav prema Njemu voleći mene. A jedva da me je poznavala.

Sada ostaje samo Bog i "ja protiv cijelog svijeta," kako je govorio pokojni rep pjevač Tupak Šakur. Snaga Islama je u bratstvu vjernika. Iako na neki način gubimo svoje porodice kada prihvatimo Islam, mi dobijamo drugu porodicu, ummet Muhammeda a.s., u kojem pronalazimo neizmjernu ljubav između ljudi koju samo Bog može inspirisati. Neka Allah uputi cijelo čovječanstvo prema Islamu, tako da svako živo biće može živjeti i umrijeti sretno i opijeno ljubavlju.

Ve-s-selamu 'alejkum!

Amina, Beograd

(Iz knjige "Isus Hrist-Kamen Spoticanja,")

Vehabizam

Pokret šejha Muhhameda bin Abdul-Vehaba

Kolijevka Vehabizma je arabijska pustinja. Njegovu pojavu izazvalo je obilje deformacija ustaljenog islamskog vjerovanja koje su se infiltrirale među islamskim obredima, postajući tako dijelom islamske tradicije jednog naroda. Njihovo mnoštvo i intenzitet počelo je zamagljivati čistotu Islama. Otpor ovim tendencijama na arabljanskom poluotoku upravo je pružio Vehabizam.

Vehabizam je pionir reformističkih pokreta kojeg je iznjedrio period duhovne skamenjenosti i indoletnosti islamskog svijeta. Poziva originalnoj islamskoj akidi, vjerovanju, njenim nezamućenim izvorima kao i kristalizaciji poimanja i razumijevanja tewhida, Allahove jednoće, rušeći tako naslage širka toga vremena. Pokret je dobio ime "Vehabizam" po imenu osnivača pokreta Muhammeda bin Abdul-Vehaba.

Muhammed bin Abdul-Vehab El-Mušrifij Et-Temimij En-Nedždij (1703-1791 g.) rodio se u gradu El-Ajna nedaleko od Rijada, gdje se i upoznao sa prvim saznanjima učeći od svoga oca iz hanbelijskog fikha, tefsira i hadisa, postavši hafiz Kurana u svojoj desetoj godini.

Nakon obavljenog hadža uputio se ka Medini s namjerom sticanja novog znanja iz šeriatskih disciplina. U Medini, gradu Božijeg Poslanika s.a.v.s., susreo se sa šejhom Muhamedom Hajatom Es-Sendijom koji je izvršio najveći uticaj na njega. Vratio se u svoje rodno mjesto da bi zatim odlučio da posjeti Bagdad, Basru i Mosul sa ciljem upoznavanja s autoritetima islamskih nauka tih mjesta, kako bi stekao što više znanja i što bolje upoznao islamski svijet.

Basru je morao napustiti, te se tada uputio ka Ahsi (grad u Bahreinu), a iz nje u Hurejmelu gdje se preselio i njegov otac radeći kao kadija. U ovom mjestu je počeo konačno širiti dawu izvornog tewhida. No ubrzo je morao napustiti ovo mjesto zbog zavjere koju su mu spremali njegovi stanovnici. Uputio se u svoj rodni kraj i emiru svog mjesta predložio program oživljavanja islamskog života i borbe protiv podizanja nadgrobnih spomenika. U početku, Osman bin Muamer, emir u rodnom kraju šejha Abdul-Vehaba je stao uz njega ali je emir Ahse poslao izaslanika emiru El-Ajne tražeći od njega da onemogući šejha Abdul-Vehaba u misiji koju je započeo. Ponovo je Abdul-Vehab napustio svoje rodno mjesto uputivši se sada u oblast Ed-Derije, sjedište emirata Ali Sauda u goste šejhu Muhammedu bin Sulejmanu El-Ariniju. Emir Muhammed bin Saud kao vladar te oblasti čuvši za šejha i njegovo prisustvo u njegovom emiratu, izrazio mu je dobrodošlicu i obećao zaštitu i potporu.

Među njima se odvio dijalog koji je ostao zabilježen

Emir: "Obradovaću te zemljom boljom od tvoje, ugledom i sigurnošću."

Šejh: "A ja ću tebe obradovati ugledom i moći, riječju "la ilahe illellah - nema drugog Boga osim Allaha". Ko se čvrsto drži nje i postupa po njoj, vladaće zemljom i ljudima. To je riječ Allahova jedinstva kojoj su pozivali svi Allahovi poslanici."

Nakon ovog Emir je boravak Šejha uslovio sa dva uvjeta:

- da ne odlazi od njih odlazeći drugim,
- da Šejh ne zabranjuje Emiru da uzima svoj dio u vremenu ubiranja plodova.

Čuvši uvjete šejh Abdul-Vehab je odgovorio: "Što se tiče prvog uvjeta - prihvatam bez dileme, međutim, po pitanju drugog uvjeta, možda će ti Allah omogućiti da svoju vlast proširiš i na druge zemlje pa te tako nagradi većim imetkom."

Pobornici ideje Vehabizma nisu se u širenju svoje misije zadovoljavali samo verbalnom metodom već su sabljom u ruci krenuli u borbu protiv bidata i novotarija i onih koji ih praktikuju, smatrajući novotarije porokom koga treba u potpunosti iskorijeniti, pod geslom upućivanja na dobro i odvraćanja od zla. Ratničku ideju pokreta šejha Abdul-Vehaba, prihvatio je i ponio Muhammed bin Saud, djed današnje kraljevske porodice u Saudijskoj Arabiji koja je na vlasti. Muhammed bin Saud je postao zaštitnik i pobornik ideja šejha Abdul-Vehaba. Ovakav stav prema Šejhu Emir je argumentovao željom za ponovnim oživljenjem sunneta Allahova poslanika i dokinućem bidata.

Utjecaj Vehabizma osjetio se na mnoge reformističke pokrete

Emir i Šejh su u četvrti Nedžda širili svoju misiju. Kada je Emir umro naslijedio ga je njegov sin Abdul-Aziz bin Muhammed bin Saud, koji je nastavio slijediti oca u potpori i pomaganju dawe Šejha, koji je i umro u ovoj oblasti, a tu je i ukopan.

Učenje šejha Abdul-Vehaba u osnovi polazi s polazišta henbelijskog mezheba, međutim, u iznalaženju fikskih rješenja ili fetvi, šejh Abdul-Vehab se nije pridržavao ovog mezhebskog učenja ili stava ako bi našao validniji dokaz drugog mezheba. Uzimajući ovu činjenicu u obzir, za Vehabizam se može reći da je on nemezhebski pokret u svojoj osnovi, međutim njegovi ogranci su hanbelijskog karaktera.

Akcenti dawe aktera ovog pokreta su otvaranje vrata idžtihadu, odnosno razvoju islamske misli, nužnost povratka Kuranu i sunetu i neprihvatanje ničega u islamskoj akidi za šta se ne može doći do direktnog i jasnog dokaza, poziv na kristalizaciju poimanja i razumijevanja islamskog monoteizma evocirajući muslimane na žestinu imana kojeg su nosili muslimani pioniri Islama. Zatim, oživljavanju obaveze džihada u čemu je šejh Abdul-Vehab bio primjer jer je energično krenuo u osvajanje drugih teritorija, šireći svoju misiju, rušeći pred sobom nastale elemente širka i sujevjerja, kao i bidate - deformacije koje su bile proizvod zaostalosti i neznanja i slijepe tradicije.

Koncept svoje dawe, odnosno misionarstva, šejh Abdul-Vehab je zasnovao na učenju imama Ahmeda bin Hanbela, ibn Tejmija i Muhammeda bin El-Kajma El-Dewzija.

Učenje Vehabizma se širilo sa širenjem vlasti porodice Es-Sauda u oblasti Nedžda. Godine 1187. po hidžri, Rijad je pao pod vlast Es-Sauda. 1219. godine po hidžri stigli su do Mekke a stanovnici Medine su 1220. h. prihvatili novu vlast i učenje Abdul-Vehaba, tako da je arabijsko poluostrvo u potpunosti potpalo pod novu vlast. Dawa šejha Abdul-Vehaba širila se u druge islamske krajeve putem hadžija koji su, vraćajući se svojim mjestima, nosili ideje Vehabizma. Utjecaj ovog pokreta se osjetio na mnoge reformističke islamske pokrete van Arabije i pojedince od kojih ćemo pomenuti pokret Senusija, islamske pokrete na Indijskom potkontinentu, na Muhammeda Abduhua u Egiptu, Afganija i druge.

E. Ujkanović

Kratak životopis prije poslanstva

Božji poslanik s.a.v.s. je običavao reći da ga je Gospodar svjetova Allah dž.š. odgojio.

Bez sumnje - Resulullaha (a.s.) je čuvala Allahova dž.š. odredba. Ako bi se desilo da se počnu buditi u njemu elementi koji mogu voditi nekim od ljudskih poroka, ili bi krenuo za nekim običajima nedostojnim njega, tada bi se pojavila Božanska snaga da ga sačuva od svega što ne valja.

Ibnu Esir prenosi: Rekao je Resulullah (s.a.v.s.): "Nisam nikada bio zainteresovan da činim ono što su činili predislamski Arapi, osim u dva slučaja i u oba mi je Allah dž.š. našao izlaz iz situacije. Zatim mi se to više nije dešavalo do početka Objave, kojom me je Allah počastio. Rekoh, jedne večeri, dječaku koji je napasao ovce sa mnom na brdima Meke: "Hoćeš li paziti i moje ovce, a ja da idem na sijelo u grad, kao i ostali mladići?" Odgovori da hoće. Ja krenuh i kad bijah kod prve kuće u Meki, čuh svirku, pa upitah: "Šta je to?" Odgovoriše mi: "Ženi se dvoje mladih." Ja sjedoh da poslušam, a Allah dž.š. mi začepi uši i ja zaspah. Ujutro me je probudila vrelina sunca. Ja se vratih dječaku, a on me pita kako je bilo? Ispričah mu, a zatim odlučih da i druge noći uradim isto. Kad uđoh navečer u Meku, snađe me isto kao i prethodne noći. Poslije ovog događaja nisam dozvolio da me snađe zlo."

Arapi, osnivači astronomije

Poznate "Tabele iz Toleda", čiji je autor Ibrahim El Zarkali, koje se odnose na kretanje planeta, ostale su dugo vremena osnova evropske astronomije. El Bitruji je otvorio put

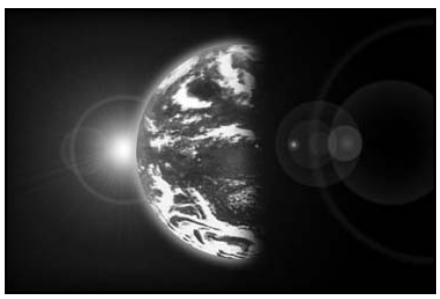

Koperniku uništivši teoriju epicikla i ekscentričnosti, kojom je Ptolomej tumačio kretanje nebeskih tijela, a naučna istraživanja Omera Hajjama (na Zapadu više poznat kao pjesnik - njegova "Rubaije") omogućila su pronalazak kalendara koji je tačniji od gregorijanskog, kojim se mi danas služimo. (Hajjamov kalendar griješi jedan dan za 5.000 godina, dok u gregorijanskom ova greska iznosi 1 dan za 3.300 godina.)

Radovi El Haithama (Alhazena na Zapadu), islamskog učenjaka iz Španije, najvećeg imena islamske nauke X vijeka, pisca djela iz oblasti optike, poslužili su kasnije kao osnov za radove evropskih istraživača Bacona i Keplera. Evropski matematičar Chasles (XIX vijek) smatrao je rasprave Alhazena "kao osnov i srž naših poznavanja na području optike", a astronom Bigourdain o njima kaže: "one su znatno superiornije od teorije Ptolomeja".

Opšti zaključak Sedillota o arapskoj astronomiji: "Koncem X vijeka, bagdadska astronomska škola stigla je na krajnju granicu saznanja do kojih je bilo uopšte moguće stići bez pomoći sočiva i teleskopa".

"Nova" piramida za gledanje

Godinama su se turisti skupljali da vide Veliku piramidu u Gizi, koju je izgradio kralj Kufu - koja je također poznata kao Keopsova piramida. Ali samo je nekolicina vidjela spoljašnjost koje je za sobom ostavio njegov otac Snefru. To je zato što je ovim potonjim bio zabranjen pristup. Bile su sakrivene u vojnoj bazi Dašuru. Međutim, nedavno je egipatski Vrhovni savjet za starine otvorio to područje za javnost. Od 11 piramida koje se nalaze tamo, tri je sagradio Snefru - sve ukupno je sagradio 5 - a tu je i Crvena piramida, prva koja je sagrađena sa glatkim stranama. One prethodne građevine su stepeničaste piramide.

Možda je najfascinantnija Kriva piramida, tako nazvana zbog toga što se njen strmi donji nagib iznenada mijenja na gornjoj polovini. Taj strmi nagib je očigledno odvraćao kradljivce, što je možda razlog zbog koga ta piramida ima najbolje očuvanu spoljašnjost od svih drugih piramida. Dok su prethodni kraljevi bili deifikovani tek nakon smrti, Snefru je "sebe proglasio za živog (estagfirullah) boga sunca Ra".

Snefru je završio u Crvenoj piramidi, sahranjen u veličanstvenoj grobnici od tri sobe koja se smatra najl-

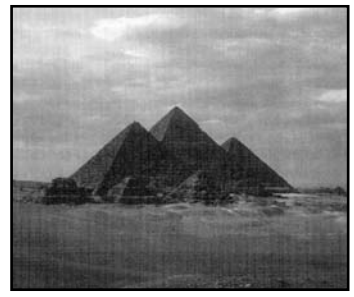

jepšom u starom kraljevstvu.

Zemljotres kod Novog Pazara

Zemljotres koji je u četvrtak 13. novembra, u ranim jutarnjim časovima pogodio oblasti oko Novog Pazara, najavio je seriju potresa koji su uslijedili na rubu velike evroazijske ploče, u kojoj je očito povećana seizmička aktivnost. Novi Pazar je, kao inicijalna kapisla, prethodio zemljotresu u Izmiru, pa čak i u Danskoj, Vrančei u Rumuniji, seriji u Jonskom moru, kopnu i moru južne Grčke na Kritu.

Zemljotres kod Novog Pazara osjetili su žitelji svih većih gradova u Srbiji, zato što je, uprkos relativno skromnoj magnitudi od 4,5 stepeni po Rihteru, imao hipocentar neobično duboko, čak 17 kilometara. To je, bez sumnje, bila sretna okolnost, bez naročitih materijalnih šteta na površini.

Ovolika dubina zemljotresa korigovala je dosadašnji stav da hipocentri zemljotresa na prostoru Srbije nisu dublji od 5 do 10 kilometara. Valjalo bi podsjetiti da su na zapadnoj granici vardarske zone, potvrdio je činjenicu da se nivo seizmičke aktivnosti lagano povećava i na našim prostorima, koji pripadaju tzv. alpsko-himalajskom pojasu zemljotresa, a ovaj se prostire od Indonezije, preko Kine, Iraka, Irana, Turske i Jugoslavije prema Alpima.

Inače, godina koja je na izmaku, bila je "bogata" zemljotresima u cijelom svijetu. Seizmolozi pominju samo one najmarkantnije, s velikim magnitudama ili mnogobrojnim žrtvama i materijalnim štetama. Albanija, južna Kina, Iran, Pakistan, Jermenija, Azerbejdžan, Filipini, Čile, Turska, Japan, Karibi, Venecuela, Sumatra, Italija, Grčka, samo su neke od zemalja i ostrva koje je ove godine pogodio zemljotres. Seizmička aktivnost na našoj ploči i po njenim obodima je znači porasla i u narednim godinama zemljotresi na našim prostorima

rudnički i lazarevački potresi iz 1922. i 1927. godine takođe ognjišta imali čak dvadesetak kilometara u utrobi zemlje, što je omogućilo akumulaciju veće seizmičke energije u unutrašnjosti ploče. Novopazarski zemljotres, lociran neće biti iznenađenje.

Inače, kada je riječ o zemljotresima najjači, najdublji zemljotres u historiji, dogodio se 1994. godine u Boliviji. Hipocentar je bio na dubini od 600 km, a magnituda 8.3 po Rihteru.

Muslimani u Paragvaju

Uživaju slobodu religije

ASUNCION - U južnoameričkoj državi Paragvaj ima oko 2.000 muslimana libanskog porijekla. Oni žive u glavnom gradu, Asuncion, Deliste i južnoj oblasti blizu argentinske granice. Prvi islamski centar osnovan je 1991. godine. Sastoji se od jedne džamije, škole, kao i smještaja za imama. Vlada Paragvaja dozvolila je izgradnju Centra a s druge strane muslimani vide svoj Centar kao važno mjesto za učenje o Islamu i jaku vezu sa ostalim dijelom Paragvaja.

Centar, kako objašnjava imam Muhammad Hasan Arif, pruža mogućnost učenja Kurana i arapskog jezika. Pored toga, snabdjeven je sa knjigama o Islamu, izdaje fetve (vjerske presude), vrši vjerska vjenčanja i ostale vitalne vjerske potrebe, koje

pomažu da se očuva identitet islamske kulture i tradicije i osigura pravi odgoj sljedeće generacije muslimana. Nedavno je izgrađena nova džamija blizu brazilske granice. Zove se Omar-Al-Hattab džamija. Posjeduje školu po imenu Ali bin Abi Talib. I u poslovnom gradu Liesta gdje živi oko hiljadu muslimanskih porodica, izgrađena je džamija Al-Touba. Vlada Paragvaja smatra Islamski centar kao vjersku instituciju i stoga joj je obezbjeđena ista zaštita kao i ostalim vjerskim institucijama. Štaviše, centar dobija materijalnu moralnu podršku od vlade. Svjedočanstva izdata od Centra priznata su od službenog obrazovnog tijela.

(IINA)

Kursevi fikha u Bosni

SARAJEVO - Kuvajtski združeni vjerski komitet organizuje kurseve o Šeriatu za bosansko-hercegovačke imame. Učesnici su iz regiona Zavidovića, Zenice i drugih mjesta. Kurs uključuje i dawah (misionarstvo) kao i drugu tematiku.

Priredio: Esad Kolašinac

Dnevna zarada manja od jednog dolara

NAJVIŠE SIROMAŠNIH LJUDI ŽIVI U AZIJI

Dok se u umornoj, pomalo neurotičnoj Evropi, obhrvanoj diobama, zahvaćenoj građanskim i vjerskim ratovima, postepeno hladi "Bosanski lonac", a polako krčka zbog Čečenije "Ruski boršč", dotle se na Dalekom Istoku, pripremaju azijski "Kulinarski specijaliteti" za trpezu dvadeset i prvog vijeka.

Iako se u Africi nalaze ekonomski najsiromašmije zemlje na svijetu, u Aziji i dalje živi najviše siromašnih ljudi na svijetu, uprkos ekonomskim uspjesima u proteklih nekoliko godina. Postoji opasnost da će svijet zaveden ukupnim ekonomskim uspjesima azijskih zemalja u razvoju, zaboraviti da ogromna većina najsiromašnijih građana svijeta živi upravo u Aziji. O kakvom je siromaštvu riječ govore izvještaji da se u azijskim uslovima podrazumijeva dnevna zarada manja od jednog dolara. Od sedamdesetih godina Azija po ukupnom ekonomskom rastu i produktivnosti rada prevazilazi Latinsku Ameriku i podsaharsku Afriku. U Aziji živi više od polovine ukupne radne snage na svijetu.

Međutim, produktivnost u ovom širokom regionu dosta je neujednačena. Razlike su toliko oštre da praktično postoje dvije Azije: dinamična i uspješna istočna Azija i usporena južna Azija. Ekstremno siromašna regija jeste južna Azija, koja sa preko 515 miliona siromašnih premašuje ukupan broj u Africi i Latinskoj Americi. Sličnih regija ima i u drugim dijelovima najvećeg kontinenta na svijetu. Naročito u Kini, Indoneziji, na Filipinima i Indokineskom poluostrvu.

Na putu da postane novi ekonomsko-politički centar svijeta, preko regionalnih institucija, kao na primjer APEK (Azijsko-Pacifički ekonomski forum od, za sada, 16 zemalja) ili ASEAN (udruženje sedam zemalja jugoistočne Azije), Daleki Istok se u posljednjoj deceniji ovog vijeka, a posebno u ovom posthladnoratovskom periodu, suočava sa izazovima da postane i novi poligon sukoba, dioba, nadmetanja i strateških igara velikih sila.

Vojne akcije, teritorijalni i ideološki sporovi, neriješena historijska i granična pitanja, naoružavanje i militarizacija pojedinih režima i sistema, sve veće socijalno-ekonomske razlike, tretiranje susjeda ne kao partnera, već kao rivala, sve su prisutniji na Dalekom Istoku.

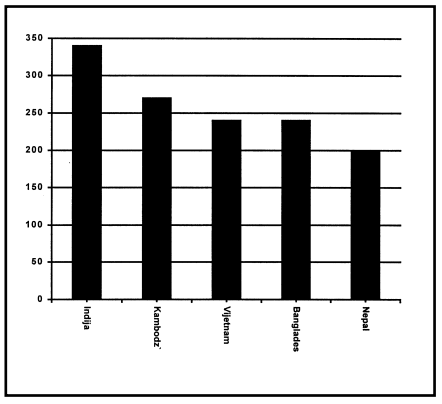

Najsiromašnije zemlje

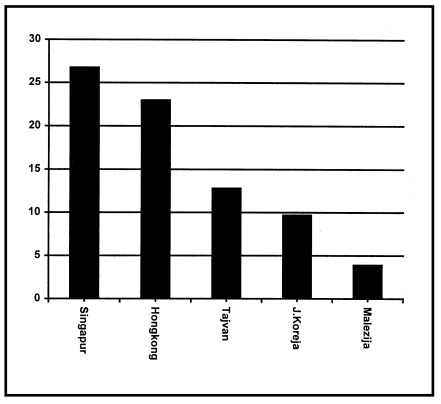

Najbogatije zemlje

Krizna žarišta

Činjenica je da žarišta kriza na Dalekom Istoku postoje već decenijama, sa tendencijom da se neka krizna žarišta još više prodube. Potencijalna mjesta nekih eventualnih budućih sukoba jasno su locirana, a druga još nisu detektovana. Evo samo nekoliko neuralgičnih tačaka: Podijeljenost Korejskog poluostrva, neriješen status ostrva Tajvan - ključ odnosa SAD - Kina, složeno pitanje prenosa suvereniteta Hong Konga iz ruku dosadašnjeg titulara Londona u ruke Pekinga, neizvjesna perspektiva veoma složenih i delikatnih ekonomsko-političkih odnosa (posebno vojnih) SAD - Japan.

Južna Koreja sa svoje strane još uvijek ima neraščišćene račune sa Japanom, Japan sa Rusima (Kurilska ostrva), Kinezi sa Vijetnamom i još pet drugih zemalja oko ostrva Spartli, Indija sa Pakistanom itd. . .

Možda je to i navelo domaćina Konferencije ministara inostranih poslova ASEAN-a u Džakarti (punopravni članovi su Indonezija, Malezija, Singapur, Brunej, Tajland, Vijetnam, Filipini, uz učešće prvi put Kine, Rusije, Indije i SAD kao posmatrača i konsultativnog člana u ASEAN-u) da uputi poziv za "globalnim partnerstvom" bogatih i siromašnih u rješavanju međunarodnih problema.

Siromaštvo - fitilj nemira

U Latinskoj Americi postoje najupadljivije nejednakosti na svijetu. U zemljama u razvoju u cjelini, najsiromašnijih 20% stanovnika prima 7% ukupnog dohotka. U Latinskoj Americi najsiromašnijih 20% prima 3% ukupnog dohotka, prema podacima Programa za razvoj UN. Što je još gore podaci UN pokazuju da se razlike u većini zemalja Latinske Amerike - uključujući Peru i Meksiko, povećavaju.

Borba za hljeb je osnovno životno pitanje u većini zemalja u razvoju.

Deset miliona seljaka gube svoj izvor sredstava

Kao i SAD i Kanada, tako su i latinsko-američke države stvorene pokoravanjem domorodačkih naroda. U Kanadi, SAD, Kostariki i na jugu Južne Amerike, domaće stanovništvo je bilo relativno rijetko naseljeno, pa se lako dalo savladati. Međutim, tamo gdje su starosjedelački narodi bili brojniji, nastala su izuzetno raslojena i polarizovana društva. Stoga je siromaštvo u Latinskoj Americi snažno povezano sa nacionalnom pripadnošću, naročito pripadnošću starosjedelačkim grupama (Meksiko i Peru).

Sve dublji jaz djelimično se može pripisati političkim i ekonomskim reformama u regionu. Mjere modernizacije dobro funkcionišu u Čileu, pa čak i u Argentini, jer to su zemlje sa prilično homogenim evroameričkim stanovništvom. One nisu uspješne u gusto naseljenom ruralnom Peruu, južnom Meksiku i južnoj Kolumbiji, zbog toga što tamo podrivaju tradicionalne načine održavanja egzistencionalnog minimuma, a ne nude alternativu.

Deset miliona seljaka, od kojih mnogi ne govore španski, gube svoj izvor sredstava za život ili zbog jeftinih stranih poljoprivrednih proizvoda koji se uvoze ili zbog pojačane konkurencije drugih zemalja u razvoju kada je riječ o izvozu takvih sirovina kao što je kafa.

Afrika je tema za sebe, stoga je isključena iz ove studije, čija analiza može da se nađe u nekim narednim brojevima "Glasa Islama".

Esad Kolašinac

RAMAZAN-I-ŠERIF

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ
عَلَيۡكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ
لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ١٨٣ أَيَّامٗا مَّعۡدُودَٰتٖۚ فَمَن كَانَ مِنكُم
مَّرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ أَيَّامٍ أُخَرَۚ وَعَلَى ٱلَّذِينَ
يُطِيقُونَهُۥ فِدۡيَةٞ طَعَامُ مِسۡكِينٖۖ فَمَن تَطَوَّعَ خَيۡرٗا فَهُوَ خَيۡرٞ
لَّهُۥۚ وَأَن تَصُومُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ١٨٤ شَهۡرُ
رَمَضَانَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلۡقُرۡءَانُ هُدٗى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَٰتٖ مِّنَ ٱلۡهُدَىٰ وَٱلۡفُرۡقَانِۚ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهۡرَ
فَلۡيَصُمۡهُۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٖ فَعِدَّةٞ مِّنۡ
أَيَّامٍ أُخَرَۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلۡيُسۡرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
ٱلۡعُسۡرَ وَلِتُكۡمِلُواْ ٱلۡعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُواْ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدَىٰكُمۡ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ١٨٥ وَإِذَا سَأَلَكَ

El-Bekare (183-185)

"Ljudi, prikučio vam se častan mjesec blagoslova, sreće i napretka, mjesec u kom je noć Lejletul-kadr, koja je vrednija od hiljadu mjeseci. Allah dž.š. vam je naredio da postite obdan u Ramazanu, a njegove noći da provodite u dobrovoljnom ibadetu. Ko obavi nafilu uz Ramazan kao da je obavio farz u nekom drugom mjesecu. A ko obavi farz uz Ramazan kao da je obavio 70 farzova izvan Ramazana. Ramazan je mjesec strpljivosti a nagrada za strpljivost je Dženet. To je mjesec međusobnog ispomaganja muslimana, mjesec u kome se uvećavaju prihodi i opskrba vjernicima. Posebno praktikujte uz Ramazan četiri stvari: dvije kojima ćete zadovoljiti Gospodara a to su, često učenje "La ilahe illelah Muhammedun Resulullah" i istigfara, a ono bez čega nikako ne možete jeste da molite Allaha dž.š. za Dženet i tražite spas od Džehenema. Ko priredi iftar postaču imat će za to nagradu kao da je roba oslobodio i bit će mu oprošteni svi manji grijesi učinjeni prema Allahu dž.š. "

Jedan od prisutnih reče: "Poslaniče, nije svako od nas u mogućnosti da pripremi iftar drugome (postaču)".

"Allah daje ovu nagradu - odgovori Muhammed a.s. - i onome ko na ime iftara pruži postaču čašu mlijeka ili vode ili hurmu. A ko postača nahrani večerom, Allah dž.š. će mu oprostiti sve manje grijehe i napojit će ga sa svoga izvora, tako da nikada više neće ožedniti, a i u Dženetu će imati za to posebnu nagradu."

Dalje je Muhammed a.s. rekao: "Kada bi ljudi znali kakva sve dobra donosi Ramazan, sigurno bi moji sljedbenici zaželjeli da traje cijelu godinu. Prvih deset dana u Ramazanu Allah dž.š. prosipa svoju milost među ljude, drugih deset dana Allah dž.š. oprašta grijehe svojim robovima, a posljednjih deset dana Ramazana oprašta i onima koji su zaslužili džehenemsku kaznu." (Hutba Muhammeda a.s. koju je održao zadnji dan mjeseca Šabana a u povodu nastupajućeg mjeseca Ramazana).

Islamska braćo!

Naredba posta u Islamu došla je poslije naredbe namaza. Druge godine po hidžri u Medini naređen je post a Ramazan je izdvojen za ovu svrhu.

Post se spominje u Kuranu na jednom mjestu i to u drugoj suri. Istina, na drugim mjestima post se spominje u vezi sa fidjom.

"O vi koji vjerujete, propisan vam je post kao što je bio propisan onima prije vas da biste bili bogobojazni." (Bekare, 183)

Ovim ajetom Allah dž.š. upozorava vjernike da im je post naređen, napominjujući ih da je post i ranije postojao ali ne u ovoj formi. Ajet završava riječima - da bi ste bili bogobojazni, zaštićeni. Riječ - ittika - od koje je izvedenica - tettekun - znači: zaštititi se od onoga što šteti ili imati stalnu svijest o Bogu - imati stalnu misao o Bogu.

U Kuranu kada se spominje ittekullah, znači - misliti na Allaha, bojati se Allaha. Dakle, značenje ittika je potpuno izvršavanje Allahovih propisa. Dakle, propisan je post da bi bili bogobojazni.

A post ili sawm - siyam, označavaju uzdržavanje od hrane, pića i seksualnog općenja od zore do zalaska sunca. Sve se to čini "***da biste bili bogobojazni***".

Islamska braćo, kao što vam je poznato siyam - post je jedan od temelja Islama. Zato navodimo neke njegove značaje:

1. Odgojna dimenzija

Siyam predstavlja svojevrsnu moralnu školu u kojoj se izoštravaju mnogi kvaliteti i vrline a najbitniji su:

- ***Džihadu nefs*** - borba sa samim sobom. Vjernik sawmom (postom) trenira kontrolu svojih strasti, podređuje ih svom razumu, obuzdava svoje strasti.

- ***Sabr*** - strpljenje. Strpljivost je također plod posta gdje mumin trenira strpljenje koje mu koristi u borbi protiv prokletog šejtana. Muhammed a.s. kaže: ***"Post je pola strpljenja, strpljenje je pola vjere".***

- ***Solidarnost.*** Puna solidarnost svih muslimana je u Ramazanu. Podnoseći glad, postač se saosjeća sa svima gladnima na zemaljskoj kugli. Saim - postač osjeća obavezu da pomogne onima kojima je pomoć potrebna. Oni koji ne poste ni ne pomišljaju da postoje oni kojima je potrebna pomoć, bilo to zekatom, sadakom ili sadakatul-fitrom.

Muhammed a.s. kaže: ***"Što podijelite vaše je, a što ostavite pripada nasljednicima".*** H. Omer r.a. kaže: ***"Neka vas ne zavarava skrušenost i drhtanje čovjeka na namazu, već ga gledajte kako se drži u davanju novca u ime Boga".***

2. Intelektualna dimenzija

Post je svestrani doprinos fizičkom i mentalnom zdravlju. Pozitivno se odražava na razum i moć razmišljanja. U tom periodu organi za varenje miruju. Oslobađaju se dodatne količine krvi potrebne mozgu za normalno funkcionisanje. Zato mudri Lukman kaže svom sinu: ***"Moj sinčiću, zbog punog stomaka uspava se misao, ućuti mudrost i tijelo utihne od ibadeta".***

3. Zdravstvena dimenzija

Muhammed a.s. kaže: ***"Postite bićete zdravi".*** Od posta posebnu korist ima čovjekov organizam. Organi za varenje hrane se čiste a ćelije se obnavljaju. Govoreći o postu sa islamskog stanovišta, ne može se poreći njegovo čisto medicinsko opravdanje. Bertolea je govorio: ***"Ono što post ne izliječi, ništa neće izliječiti."***

Do sada je nauka svjesno ili nesvjesno potvrđivala kuranske istine, pa tako medicina otkriva velike koristi posta po ljudsko zdravlje i duševni život čovjeka. Post pogoduje kod ozdravljenja organizma od psihoneuroloških, kardiovaskularnih oboljenja, oboljenja zglobova, alergijskih oboljenja, želudačno-crijevnih oboljenja, kožnih, očnih, pa čak i onkoloških oboljenja. Post obnavlja zdravlje, normalizira tjelesne funkcije, a uništava bol i daje novu vitalnost i višak energije, a seksualni poriv pokreće se viškom energije.

Potrebno je znati da u prvim danima posta, postač ima i neke neugodnosti kao što su: osjećaj gladi i slabosti (glavobolja, mučnina, bijele naslage na jeziku, neugodan zadah iz usta i vrtoglavica). Međutim, poslije trećeg dana, osjećaj gladi nestaje i svakim se danom posta povećava vitalnost i snaga. U ovom i jeste veličina riječi Muhammeda a.s.: ***"Postite bićete zdravi".***

4. Obilna nagrada na ahiretu

Pored svega navedenog, bitna stvar saima je obilna nagrada na ahiretu. Vjernik na dunjaluku sije da bi na ahiretu žnjeo. Čini dobra djela kako bi bio nagrađen, sve to iz ljubavi spram Stvoritelja. Allah dž.š. u hadisi-kudsiju kaže: ***"Svako djelo pripada čovjeku, osim post. Post je Moj i Ja lično za njega nagrađujem."***

Dakle, post je nešto posebno, zato i slijedi posebna nagrada. Postač u toku dana radi svog Gospodara odriče se jela, pića, seksualnih odnosa, ružna govora. Sve to radi Allaha dž.š. Za to mu se i garantuje za ispravan post posebna nagrada.

5. Spas od džehenemske vatre

Vršenjem ovog ibadeta vjernik obezbjeđuje sebi zaštitu od patnji na budućem svijetu. To nam potvrđuje Muhammed a.s.: ***"Post je štit od džehenema".***

Islamska braćo!

Iz svega ovoga vidimo višestruku korist posta, vidimo zašto nam je propisan post. To je post sa kojim se postiže takvaluk. Kao što rekosmo na početku, post jeste ustezanje od jela i pića... Ali postaču, neka u postu budu i tvoje oči, uši, ruke, usta, noge itd.

Neka post bude i u tvom domu, autu, radnji, kancelariji. Znaj da će se tek tada postići prava svrha i Božije zadovoljstvo. Ne dozvolimo da budemo samo gladni i žedni u toku Ramazana a da druge fajde nemamo. Božiji Poslanik nas upozorava:

"Mnogo li je postača koji od posta nemaju ništa drugo sem glad i žeđ."

Allahu, učini nam hairli Ramazan.
Allahu, daj nam snage imanske da spremni dočekamo mubarek mjesec.
Allahu, daj da postimo onakvim postom kakvim ćeš Ti biti zadovoljan.
Allahu, iman naš ojačaj u mubarek mjesecu.
Allahu, daj da nam u ovom mubarek mjesecu budu oprošteni grijesi, smiluj nam se i podari nam Dženet.
Allahu, olakšaj a ne otežaj.
Allahu, sačuvaj nas iskušenja koja ne možemo podnijeti.

Amin

M. Dudić

SVITANJE VJERE U MOJOJ DUŠI

Sunce se naginjalo ka zapadu. Tišinu večernjeg mira remetio je jedino šum uspjenušane rijeke. U tim večernjim časovima najljepše je izgledala ćuprija. Bila je kao zrno bisera sa purpurnim nebom kao školjkom.

Gledala sam u pjenušave virove ispod sebe. Sjedela sam na kamenu sa mojom vršnjakinjom koja je sada učenica gimnazije. Razgovarale smo o svemu, svakodnevnim doživljajima, školi, o životu... Moja simpatična sagovornica neočekivno mi reče:

"Već odavno hoću nešto da te pitam. Željela bih da mi nešto kažeš o našoj religiji. Želim da nađem utočište u vjeri, u mom društvu to nisam našla. Našla sam žurke, alkohol, duhan, a u tome nisam našla sreću..."

Zamislila sam se. Koliko li ovakvih mladih ljudi luta beskrajnim lavirintom života? Koliko njih traži put u tmini neznanja? Dokle lutati?

"Naša vjera je Islam, a vjera je razum", odgovorih joj. U ovoj mudroj izreci sadržana je čitava filozofija vjere. Jedino što ona traži od nas jeste da se klonimo onoga što će škoditi nama i našoj sredini i da vjerujemo u jednog Boga. I pored toliko jasnih dokaza o vjeri ljudi se nikako ne upitaju i zamisle: Otkuda sve to? Ko je sve to stvorio? Ne znam kako su pred ovako jasnim i progresivnim islamskim principima ljudska srca mogla ostati gluha.

Vratimo se četrnaest vijekova unazad kada se Islam pojavio, na žarkom tlu Arabije, ogrezlom u tami neznanja. Na haotično tlo Evrope. Odjednom se u tom haosu zaorio poklik: "Samo je jedan Bog". Na horizontu vrućih arapskih pustinja pojavili su se znakovi prve zore. Zore koja je najavila novi dan poslije duge, mračne noći. Islam se širio brzinom pustinjskog vjetra...

Pričala sam joj kako se osjećam i kako sam i ja isto kao i ona lutala tražeći svoju sreću i mir. Još prošle godine bilo mi je sve tako tečno, tako jednostavno, bez bilo kakvog zastoja i razmišljanja koje bi me odvelo ka nekom cilju. Kada bih bila sa društvom znala bih da se zabavim, da pričam, ali šta i kako tek sada otkrivam. Znam bilo mi je lijepo. Sve sam mogla da gledam mirnim očima. Nepotrebne uzrečice u razgovoru bile su česte i to nam je prelazilo u naviku. Ali tu, negdje u dubini mog srca ipak me je nešto stezalo kada bi uslijedile ružne riječi i ružna djela. Znala sam da ću to bilo kada morati riješiti sama sa sobom, jer to što me unutar stezalo, bivalo je sve jače i sve me više izazivalo da mu se suprostavim. Taj osjećaj polako se budio i nametao mi svoje ciljeve. Sve rjeđe sam izlazila sa društvom, jer kad bi se sastali, osjećala sam neku neprijatnost i znala da je sve to daleko od mene. Jednostavno, to se moralo okončati. I svjesno sam se uputila u tu borbu misli i osjećanja unaprijed znajući da mogu biti pobjednik. Jer vjera je ta koja mi daje snage da idem dalje i ne da mi da pokleknem pred bilo kakvim problemom. Ono što se godinama krilo u meni progovaralo je u najkritičnijim trenucima i držalo me strpljivom. Krenula sam putem svoje sudbine potpuno smirenog srca, prepunog čežnje da što više spoznam o Stvoritelju, stvorenjima, o samoj sebi. I ovog trenutka jedino što želim jeste da ustrajem na ovom putu. Znam da je u početku bilo teško. Ali tako mora biti. Svaki početak je težak. Na ono što voliš ipak se lako naviknuti. Jer nijedan pupoljak nije procvao od prvog zraka sunca, a rijetko koji je pognuo glavu nakon prve kiše...

Ipak, nadajmo se, dobra moja drugarice, da će ljudi shvatiti zabludu u kojoj se nalaze i naći put u tami lavirinta. Ta tama lavirinta rasplinuće se pred svjetlom koje će voditi ljude do uzvišenog cilja gdje vlada sloga, jednakost, bratstvo...

Rijeka je i dalje šumila. Po pustoj ćupriji odjekivali su koraci. Koraci koji možda vode u novu etapu jednog života. Moja drugarica je kročila u nov život.

KUR'AN U SRCU

Kur'an kad pomenem, tu tako divnu riječ, srce mi zadrhti, počnem da se bojim da li ću nešto reći i može li to umanjiti vrijednost te tako lijepe i milozvučne riječi koja teče mojim venama, koja je moj krvotok, bez koje bi moje srce i duša bili prazni i bezvrijedni. Zaista, samo kad bi shvatili i primjenjivali i stoti dio poruke koju nam je Milostivi naš Gospodar putem te Knjige tako velikodušno i na tako lijep i pametan način ustupio, svi bi ljudi na svijetu bili sretni i zadovoljni. Jer, griješe ljudi ako misle da je sreća samo u novcu i ljubavi. To jeste neka vrsta sreće ali samo prividne. Prava i istinska sreća je u bogatstvu i veličini duše. Jer osobe koje sve ovo imaju nisu zadovoljne, osećaju se prazno, bezvrijedno, uvijek njihovom dušom plovi taj ubitačni tračak sumnje i nezadovoljstva. To se naizgled ne primjećuje. Često čujemo: "Blago njemu, on je bogat. Šta mu više treba, može sve da kupi." Ali, naravno to nije istina, to je jedna velika laž, zabluda. Čista, neiskvarena sa svačim zadovoljna i puna ljubavi prema Allahu dž. š. duša se nikad ne može kupiti.

U naše vrijeme ljudi jako mladi umiru. Najčešće je uzrok šlog ili jednostavno rečeno mozak i srce naglo prestanu da rade. Obično se poslije toga kaže da je imao visok ili pak nizak pritisak i to je jedino objašnjenje. Ljudi se nikad ne sjete da potraže odgovor u njegovoj psihi (duši). Jednom sam čitala da je jedan ljekar rekao da za svaku bolest treba prvo tražiti lijek u psihi. Takođe znamo da niko ničiju psihu tako dobro ne poznaje, ali ima nekih stvari koje manifestuju našu dušu. Na primjer, da li se iko pita, da li je ikad čuo tu osobu kako uči Kur'an, kako s ljubavlju i velikim poštovanjem govori o kur'anskim ajetima i da li je ta osoba uopšte izvršavala Allahove farzove. Odgovore ćemo lahko dobiti. Većina od njih ništa od ovoga nije radila, dok su neki samo fizički prisustvovali namazima i činili ostale ibadete. Jednom prilikom sam pročitala da ezan godi srcu i da u mjestima gdje se čuje ezan ljudi manje oboljevaju od srca. Zamislite, to je samo od ezana gdje se spominje Allahovo ime. A kako je tek od Kur'ana. Takođe ću napomenuti da nije jedino bitno da milozvučno i lijepo učimo Kur'an, bitno je da kroz učenje odajemo Allahu priznanje, jer zaista je Kur'an nešto izvanredno i da takođe u Kur'anu koji je vječan tražimo poruku i pouku koja bi nam koristila da izgradimo u sebi jak bedem imana, jačeg i od Kineskog zida kojeg niko ne može ni poljuljati a kamoli porušiti. Kur'an samo traži od ljudi da ga uzmu i da ga pitaju, jer, u njemu leži odgovor za sve. Kur'an je kao kiša. Ako je vaše srce pogodno tle, ona će prodirati. Spremite se da primite kišu Kur'ana kako bi prodirala do dubine vaših srca. Jer zaista se nećete pokajati, to je jedan prelijep osjećaj koji samo obogaćuje i uzdiže moral, bogobojaznost i karakter, koji su svakome jako bitni.

Vahida S. Ahtab

JESENJI DAN

Kapi kiše lupkaju po mom prozoru kao neka tužna pjesma, kao suze koje lagano klize niz lice. Čudno je to kako jesen probudi sva sjećanja i tako ih oživi. Sve emocije i sva tuga probudi se odjednom. Nekako nečujno i tiho remete mir u duši. Sjedeći pored prozora gledam ljude kako žure mokrim ulicama i djecu kako šljakaju po baricama, vraćaju se iz škole mokre kose i rumenih obrašćića. Nebo posuto tamnim mastilom kao da prijeti sa tim sitnim kapljicama koje padaju kao staklo po tankim bluzicama i štipkaju za kožu. Više ne čujem žagor ptica, jednostavno kao da je nestao. Parkovi su puni uvehlog lišća koje šuška pod nogama, kao da jeca zbog rastanka. Jesen... Da, baš ta tužna jesen, nikad tužnija do sada. Prvi put ta jesen je u meni i oko mene. Sve plače u meni. Čini mi se da prijepoljske jeseni nisu bile tako tužne. Zato jer je ovaj dan koji vam opisujem pun magle, kiše i uvehlog lišća...

Selma Kozica, I razred Medrese

IŠČEKIVANJE ZORE

Noć polako odlazi sa scene,
nastupajuća zora sobom nosi presudne teme,
kojim će neki da se vesele
a drugi pak s bolnom patnjom u duši da presele,
što nisu bili u mogućnosti da dočekaju nove dane bijele.

Dan se budi a zora već tu je
s minareta ezan odjekuje,
"Ustajte braćo na molitvu prije oluje
koja stazama dugim već putuje
a na Sudnjem danu ona će da se i manifestuje".

Neke su se duše već širom otvorile, iskazujući ljubav Gospodaru svome,
koji ih imanskom energijom napaja na svijetu ovome,
a te iskrene duše molitvu Bogu govore:
"O Allahu, samo Tebi robujemo".

Ferid Orahovac, III razred Medrese

ISTRAŽIVANJA

SULEJMAN TABAKOVIĆ U ULOZI HISTORIČARA (II)

Sprovedene reformne mjere u Osmanskom Carstvu i njihove posljedice, kao i borbu porte protiv antireformski nastrojenih snaga u Bosni, Tabaković komentariše stihovima:

"Nizam odžak oturisa
Tanzimat se kurisa
Kalem svijet prepisa
Sve ćatibe potpisa
Caru hazna zaliza
Dok ćatiba naniza
Devlet nizam pofali
Na Bosnu ga navali
Sve ajane surisa
Dokle Bosna batisa..."

Osjećajući da su domaće, patriotski nastrojene bošnjačke snage u sudarima sa osmanskom centralnom vlašću značajno desetkovane i oslabljene, hrišćanski podanici po uputstvima i uz vojnu i političku pomoć Srbije i Crne Gore dižu ustanke u Hercegovini i Bosanskoj krajini. Tako je 1858. godine u Bosanskoj krajini i Posavini izbila Pecijina buna, koju je predvodio Petar Petrović Pecija, a koju su bošnjačko-turske snage uspješno ugušile:

"Vlah Posavac azdisa
Vlah Posavac baška vuk
Te on uze mlogi huk
Da uzapti turski lug
Prodrma se vučina
Te podiže Turčina
Tu bi šaka od perčina
No začeka Sava - vode
Koja nema nigđe brode
A tu vlahu ne bi zgode
Od turskoga oštra mača
Al je turska vojska jača... "

Iako je Osmansko Carstvo od kraja XVII do prve golovine XIX stoljeća bilo značajno oslabljeno u ekonomskom, vojnom i teritorijalnom pogledu, ono je i dalje bilo velika država koja se prostirala na tri kontinenta: Aziji (Mala Azija, Sirija, Palestina, Arabija, Irak), Severnoj Africi - Egipat, Maroko, Alžir (do 1830), Tunis i Libija i Evropi (balkanske zemlje koje nisu pripadale Habzburškoj Monarhiji). Međutim, tridesetih godina XIX stoljeća vrhovna vlast sultana je bila samo nominalna u balkanskim zemljama: (Srbiji, Vlaškoj, Moldaviji) i Egiptu, Tunisu i Maroku. Teritorija Osmanskog Carstva sredinom XIX stoljeća zahvatala je površinu od 3,372.500 km^2, sa oko 28,000.000 stanovnika, pa je u tom pogledu još uvijek bilo velika sila što je formalno prihvaćeno i na Pariskom mirovnom kongresu 1856. godine, koji je održan po završetku Krimskog rata (1853-1856). U Krimskom ratu na strani Osmanskog Carstva, u sukobu sa Rusijom, stala je koalicija evropskih država: Engleska, Francuska, i Pijemont (Kraljevina Sardinija). Rusija je u ovom ratu pretrpjela poraz, a na Pariskom mirovnom kongresu su joj nametnuti veoma teški mirovni uslovi.

Iako je Pariskim mirom Osmansko Carstvo teritorijalno više dobilo nego izgubilo, iz ovog rata je ono izašlo sa istrošenim materijalnim izvorima (sa praznom državnom blagajnom). Teška finansijska i ekonomska situacija u koju je zapalo Osmansko Carstvo omogućila je evropskim silama da se intenzivnije miješaju u osmansku privredu i politiku. Stranci su dobijali koncesije za izgradnju željeznica, za eksploataciju turskih prirodnih bogatstva, a u Osmanskom Carstvu su osnovane i strane banke. Još za vrijeme Krimskog rata Osmansko Carstvo je počelo da se zadužuje, pretežno kod londonskih i pariskih bankara. Zaduživanje je nastavljeno zbog ogromnih izdataka na vojsku i reformisani državni aparat i za izgradnju željeznica. Zajmovi su dobijani uz ogromne kamate. Tako je već 1875. godine dug Osmanskog Carstva narastao na 5 milijardi i 300 miliona zlatnih franaka. Kako nije mogla da plaća kamate (a o glavnici duga da i ne govorimo), Osmanska država je te godine proglasila bankrotstvo, a njene finansije su došle pod kontrolu Komisije povjerilaca, koja je za isplaćivanje kamata koristila najsigurnije državne prihode. Trgovina koju je Osmansko Carstvo obavljalo sa razvijenim evropskim državama bila je apsolutno nepovoljna, neravnopravna i štetna po osmansku privredu. Evropske kapitalističke države su eksploatisale prostrano tržište Osmanskog Carstva. Na uvezene industrijske proizvode iz tih zemalja turska država je naplaćivala carinu od samo 3% i nije mogla ovu carinu povećavati bez pristanka evropskih sila. Istovremeno, Osmansko Carstvo je postalo izvor jeftinih sirovina, pogotovo poljoprivrednih proizvoda, na koje je država uvela 12% carine, što je bila pljačka vlastite privrede. Stranci su ne samo plaćali niske carine na svoje proizvode, već su bili izuzeti i iz nadležnosti turskih sudova. Evropske sile su pljačkaškom trgovinom i zelenaškim zajmovima pretvorile ogromnu tursku državu u polukoloniju. Reforme su zahtijevale ogromna sredstva, što je država, pored neprekidnog zaduživanja, pokušavala iznaći stalnim povećavanjima poreza. Stanovništvo, pretežno seljačko, stradalo je takođe i od opadanja vrijednosti novca i bagatelnih cijena svojih proizvoda. Nadanja Tabakovića da će ovakvo stanje nastalo u vrijeme sultana Abdul Medžida (1839-1861), biti u pozitivnom smislu promijenjeno sa dolaskom na vlast njegovog nasljednika sultana Abdul Aziza (1861-1876) pokazala su se neopravdana, što Sulejman konstatuje stihovima:

"Sultan Medžid car je bio
Sultan Aziz po njim sio
Da bil Turke veselio
Malo nama bi radosti
No da vidiš sad pakosti
Turskoj vjeri sad žalosti
Murtatin se omložio
Dukatom se obložio
Te je cara zadužio
Vlaha više nanožio
Rushat mu je podužio
Te je Turke zadužio"

Ekonomsko propadanje Osmanskog Carstva kao i katastrofalna ratna razaranja u proteklim decenijama i stoljećima bili su od značajnog uticaja na opadanje privredne moći Tabakovićevog rodnog grada Novog Pazara. Iako je ovaj grad, sa svojih tada 12.000 stanovnika, još uvijek predstavljao drugi grad po veličini u ejaletu Bosna, odmah iza Sarajeva, a savremenici ga u geostrateškom pogledu opisuju kao "vrata Bosne", njegov ekonomski krvotok vidno zamire. Naročito to postaje vidljivo od posljednjih decenija XIX stoljeća, nakon izgradnje modernih moravsko-vardarskih putnih pravaca. Stari karavansko-trgovački putevi (dubrovačko-carigradski, bosanski i zetski) prestaju da funkcionišu. Novi Pazar postaje saobraćajno "slijepo crijevo", odnosno grad odsječen od svijeta. Tabaković ovakvo zatečeno stanje opisuje stihovima:

"Šeher bio ovaj Pazar
A danas je velik bizar
Što nastade mlogi kozar... "

Nizam - regularna turska vojska
oturisati - smjestiti, sjesti
Tanzimat - reforma
kurisati - uspostaviti, namjestiti
kalem - olovka, pero
ćatib - pisar, činovnik
devlet - carevina, država, blagostanje
ajani - prvaci, ugledni ljudi, lokalne vlasti
surisati - prognati, protjerati
batisa - propade
azdisati - osiliti se, postati obijesan
baška - kao, posebno, odvojeno
lug - zemlja, imanje, posjed
murtatin - izdajnik
omložio - namnožio
rushat - dozvola, dopuštenje
nanožio - podigao
bizar - bijeda, nemaština, nemiran
kozar - zlikovac, lopov

(Nastaviće se...)

Esad Rahić

Poezija

JUTARNJI EZAN

Jutros je tako umilan
Džamijski ezan
Iz opoja sna bude se vjerni
Slušajući Kur'an

Po tom avazu po tom dozivu
Poznajem svoj grad
I sve sandžačke gradove
Što himnom o Tvorcu Svemogućem
I odjecima vasione
Saglasni su sa svjetovima
Između zemlje i beskraja
Između noći i dana
Između svitanja i mraka
Između tišine i buđenja
Između otkucaja srca
Između početka i kraja
Između ništavila i nade.

ODGOVORI NA BUDUĆA PITANJA

O Bože da li si to noćas riješio
Grmljavinom vatrom potresima
Da dokrajčiš ovaj griješni svijet
I novi bolji da započneš

Može li griješna duša čovjeka ovog vijeka
Kajanjem molitvom dobrim djelima
Da poboljša svoju sudbinu
I izbjegne padove i lutanja

Da li su to u svetim knjigama
Kroz sudbinu prošlih pokoljenja
Odgovori dati i na buduća pitanja

TRAJANJE

Kraj prozora ću sjesti
Pa razmisliti
Da li će na ovom brijegu
Kućno moje šljeme istrajati
Kad ga guraju ramena vjetra
Glođu kiše
Gnječe snjegovi
Pomijeraju potresi
Krešu munje
Zijevaju gladne godine
I strašni ratovi
Hoće li opstati
Pod strehom gnijezdo laste
Pijetao na pragu da pjeva
Ognjište da gori
Potomak iz kolijevke da poraste
Svoje misli bez straha da zbori.

KRUG LJEPOTE

Neka je hvala Dobročinitelju
Što smislom života proljeće pokrenu
Obnavljanje na zamrloj zemlji
I truleži smrad i smeće
Korijene prerađuje
U mirisno cvijeće

Zaim Azemović

Senad Agić

MUSLIMANSKA LIČNA IMENA

"Vi ćete na Sudnjem danu biti prozivani po vašim imenima i po imenima vaših očeva. Zato nadijevajte svojoj djeci lijepa imena". (Sahihu-l - Buhari)

"I jedni druge ružnim nadimcima ne dozivajte."

Ime je znak kojim je ljudska osoba obilježena. Ono je znak njenog legitimiteta, osobenosti, znak njenog kontinuiteta u vremenu i prostoru, znamen njene pripadnosti. Ime je najjednostavnija i najuniverzalnija oznaka identiteta. Po svojoj prirodi, ono je uvijek motivisano, jer svom nosiocu obično otkriva pripadanje određenoj sociokulturnoj sredini, profesiji, određenoj fizičkoj kategoriji.

U ličnom imenu svakog čovjeka skriveno je ljudsko dostojanstvo, čiji bitni sadržaj tvori susret dviju volja i neprikosnovene Allahove volje i ograničene ljudske slobodne volje. Zbog toga Allahov Poslanik s.a.v.s. u više navrata u svojim hadisima insistira na tome da roditelji vode računa o nadijevanju lijepih imena svojoj djeci, jer lično ime svakog pojedinca izražava to da on u stvari to jeste. Osim toga na budućem svijetu će Allah baš tim imenom prozivati svaku osobu. Prema tome, ukoliko je lijepo ime vjernika ono treba da bude dio nebrojenih ljepota i značenja svakog lijepog Allahovog imena. Nadjenuti nekom ružno ime znači istrgnuti ga iz Allahovog okrilja i postaviti u jedan sasvim drugi i nesretni šejtanski svijet.

Kada je u pitanju problematika muslimanskih imena orijentalnog porijekla, možemo mirno zaključiti da su na tom polju dati sasvim skromni doprinosi. Među prvim imenima, koji nešto ozbiljnije piše o ovoj temi je Ismet Smailović sa svojom studijom "Muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini". Djelo "Muslimaska imena i njihova značenja autora Ibrahima Kemure i po vrijednosti i po opsegu zaostaje za Smailovićevim djelom.

Što se tiče knjige koju predstavljamo, autora Senada Agića, ona je sistematski urađena i praktično prilagođena potrebama aktuelnog trenutka. Knjiga je namijenjena muslimanima, te priličan broj novih ličnih imena realizovan preuzimanjem imena iz arapskog jezika, koji je zato, kao jezik Kurana, najbolja i najsigurnija osnova. Jer kada je riječ o muslimanskim imenima, obično se zahtijeva da se odabrano ime osjeća kao znak kojim je obilježen pripadnik Islama a on je, moramo priznati, najistinitiji kada vuče korijen iz arapskog jezika. Kada je riječ o knjizi ovakvog profila, pristupa i namjene jasno je da sva imena nisu mogla biti sa podjednakom sigurnošću etimološki interpretirana, ali je uložen napor da i takva, doduše rijetka imena, budu korektno prezentirana. Radi lakšeg korištenja ovog kataloga imena su podijeljena na skupine i poredana abecednim redom.

Bez sumnje, ovo je do sada najprikladnije urađena zbirka muslimaskih imena, od velikog značaja za kulturu i tradiciju Bošnjaka na ovim prostorima.

NOVI TAKVIM I KALENDAR

Obavještavamo cijenjene čitaoce da je izašao Takvim i Kalendar za 1998. godinu koje možete nabaviti u prostorijama Izdavačke djelatnosti ''El-Kelimeh'' kao i na štandovima Odbora Islamske zajednice Sandžaka. Takvim '98 predstavićemo u sljedećem broju našeg lista.

Redakcija

VEHBIJA EF. HODŽIĆ (1916-1977)

Ove godine se navršilo 20 ljeta od kada je iznenadna smrt otrgla iz naše sredine (ali ne i iz srca njegovih najmilijih, familije i prijatelja) Vehbi ef. Hodžića, mnogostranog pisca, prevodioca, neumornog radnika na polju islamske prosvjete i napretka.

Vehbi ef. Hodžić potiče iz ilmijanske porodice. Rođen je 1916. godine u selu Čukotama (Donja Pešter). Kako u selu nije bilo škole, to je samo velika žeđ za pisanom riječi tjerala devetogodišnjaka da privatno završi osnovnu školu, poslije koje će se upisati na Veliku Medresu u Skoplju. Po završetku medrese upisuje se na Pravni fakultet u Beogradu, da bi se nakon godine dana upisao u Višu islamsku šeriatsko-teološku školu u Sarajevu.

Period od polovine 1941. do kraja 1942. godine Vehbi ef. je proveo u Šeriatskom sudu u Novom Pazaru (gdje je zasnovao porodicu), a do 1945. godine bio sekretar Islamskog starješinstva za Srbiju. Smrt ga je zatekla kao službenika Skupštine opštine Novi Pazar. (10.02.1997.)

Pored redovnog posla Vehbi ef. Hodžić se bavio i drugim poslovima: održavao je tečaj imamima iz arapskog jezika, predavao je stručne predmete za buduće imame. Njegova zasluga je da je u Novom Pazaru osnovana Islamska biblioteka koju je sam vodio. Bio je inicijator za osnivanje fonda za stipendiranje učenika Medrese i Islamskog fakulteta.

Ono što čini uspomenu na ličnost Vehbi ef. Hodžića trajnom je njegova pisana riječ. Još kao učenik srednje škole objavljuje svoje prve članke u "Islamskom glasu", "Islamskom svijetu", "Gajretu", "Glasniku", "Takvimu", "Zem-Zemu", "Preporodu"...

Pored originalnih radova Vehbi ef. Hodžić je prevodio sa njemačkog, engleskog, francuskog, italijanskog, arapskog i turskog jezika, jer je bio dobar poznavalac nekoliko evropskih i istočnih jezika.

Šezdesetih godina Vehbi ef. Hodžić je završio svoje životno djelo, kako je rado nazivao "Islam u svijetu nauke i filozofije". To je zaista veliko djelo od blizu 1500 stranica u rukopisu.

Prva knjiga "Temelji Islama" je štampana 1971. godine u Sarajevu, dok druga pod naslovom "Islamska dogmatika" (Akaid) i treća "Moralka" (Ahlak) nalaze se u Udruženju ilmije BiH i čekaju svjetlo dana.

Vehbi ef. Hodžić je napisao "Mevlud - posljednji Božiji poslanik Muhammed a.s.", spjev kojim je sudjelovao na konkursu IVZ-e i dobio drugu nagradu. Mevlud je štampan 1975. godine. Tiraž je bio 6000 primjeraka.

Iza Vehbi ef. Hodžića ostalo je u rukopisu više započetih ili završenih radova. Spomenuću samo neke: "Islam i nauka" (ili "Kulturna istorija Islama"), "Problem dobra i zla" ("Sistem moralne filozofije"), "Apologija Islama" (prevod sa italijanskog), "Islam - religija za sve i svakog" (prevod sa engleskog), "Islam - prirodna vjera" (prevod sa njemačkog).

Rahmetli Vehbija ef. Hodžić je bio ugledna vjerska ličnost. Ostavio je poprilično neobjavljenih, pored vjerskih rukopisa i proznih djela.

Nacionalna Biblioteka u Tutinu nosi ime ove značajne intelektualne ličnosti.

Preveo je i veliki "Kamus" Mehmeda Fuada, tursko-arapsko-persijsko-francuski rječnik.

Pored radova iz domena islamske nauke ili savremene muslimanske problematike Vehbi ef. Hodžić se bavio i beletristikom. Pisao je pjesme, novele, pripovjetke, te dvije drame. Nestalo je rukopisa jedne od drama dok je druga - "Žalosna svadba", sa velikim uspjehom prikazivana u novopazarskom Narodnom pozorištu.

Za sve što je učinio za muslimane, afirmišući jedan od najboljih segmenata Islama, molim Allaha dž.š. da ga daruje svojim Džennetom.

Rahmetullahi alejhi rahmeten vasiah!

Ljako Džanković

SREDNJA MEDRESA
"GAZI-ISABEG"

O G L A Š A V A

da će se u avgustovskom roku 1997. godine obaviti ispiti ovim redom:

- popravni ispiti ..... 19. avgusta 1997. godine u 8.00 sati,
- vanredni ispiti ..... 20. i 21. avgusta 1997. godine u 8 sati,
- završni ispiti - matura ... 22. i 23. avgusta 1997. godine u 8.00 sati.

Prijavljivanje svih ispita: ..... od 17. do 19. avgusta 1997. godine.
Upis učenika za sve razrede: ..... 31. avgusta 1997. godine.
Nastava počinje: ..... 01. septembra 1997. godine.

DIREKCIJA MEDRESE

miradge® JEANS

Kompletan j e a n s program
na jednom mjestu

Novi Pazar, Jošanički kej bb, tel/fax 020 28 842

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU,
PROMET I USLUGE SA P. O. EXPORT-IMPORT
ARABESKA
Kolašinac Samir i Senad
menagers
V E L E P R O D A J A
BEZALKOHOLNA PIĆA:
FANTA, COLA, SPRITE
HALAL PILETINA
Novi Pazar, Hercegovačka 6, tel/fax 020 28 471

PO PRVI PUT NA OVIM PROSTORIMA VJERNICI SANDŽAKA, PA I ŠIRE, IMAJU SVOJE GLASILO **Glas Islama** KOJEM VJERUJU I ODAKLE SE NAPAJAJU INFORMACIJAMA.

POZIVAMO SVE PRIVATNE PREDUZETNIKE, TURISTIČKE AGENCIJE I OSTALE DA SVOJU TRGOVAČKU ROBU, PROIZVODE I USLUGE PONUDE PUTEM NAŠEG LISTA I OVOM ČITALAČKOM AUDITORIJUMU

CIJENA OGLASNOG PROSTORA:

CIJELA STRANICA	800,00
POLA STRANICE	400,00
1/4	200,00
1/8	100,00
1/16	50,00

BEZBOLNO

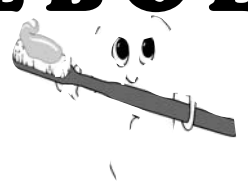

VAĐENJE PLOMBIRANJE
LIJEČENJE PRAVLJENJE
VEOMA KVALITETNO I JEFTINO

ZUBNA ORDINACIJA
Dr. Muharema Spice
ORTODONT
UL. RIFATA BURDŽOVIĆA 31
TEL. 020 24 330

PRODAJEM KUĆU SA POMOĆNIM OBJEKTIMA (IMANJE I ŠUMU) U RELJEVU KOD SARAJEVA. INFORMACIJE NA TEL. 011 759 694

KOMISION
ALPETOURS
BRAĆE NICEVIĆ

VRŠIMO KOMISIONU PRODAJU SVIH VRSTA VIDEO I TV TEHNIKE.
TAKOĐE VRŠIMO PRIJEVOZ PUTNIKA ZA MAĐARSKU, AUSTRIJU I ŠVICARSKU. INFORMACIJE NA TEL. 020 28 862

SE'ID IBNU ZEJD r.a.

Dova

Allahu moj, Ti si moj Gospodar, drugog gospodara osim Tebe nema. Ti si mene stvorio i ja sam Tvoj rob. Ustrajem koliko mogu na riječi datoj Tebi i na obećanju. Zaštiti me od zla mojih djela, priznajem Tvoju blagodat prema meni i priznajem svoj grijeh. Oprosti mi jer grijehe ne oprašta niko osim Ti.

Dova

اللهم انت ربي لا اله الا انت خلقتني، و انا عبدك و انا على عهدك و وعدك ما استطعت، اعوذ بك من شر ما صنعت ابوء لك بنعمتك علي ابوء بذنبي فاغفر لي فانه لا يغفر الذنوب الا انت.

Seid ibnu Ebu Zejd je bio pripadnik jedne manjine, koja je živjela u Mekki, a nisu bili idolopoklonici. Ta manjina se zvala El-Ahnaf, ili El-hunefa, tj. oni koji su se klonili klanjanju kipovima i nečasnih djela, uprkos tome što su živjeli usred društva kafira i neznanja, iako to društvo onda nije imalo poslanika kojeg Allah šalje i koji ljude upućuje na istinu i dobročinstvo.

Od malehna, Seid je stasavao gledajući oca kako živi daleko od višeboštva, u potrazi za Istinom i jednoćom Allaha (tevhid), služeći istinskom Stvoritelju. Znao je davati savjete mušricima da se okanu neznanja u kome plivaju, te da ne čine nedjela, kao što su ubijanje male ženske djece, prostitucija i spominjanje drugih imena osim Allahovog prilikom klanja životinja.

Zato, njegov otac Zejd zauzima visoko mjesto među pametnim i časnim Mekkelijama. Njegov govor je bio pun savjeta i uputa drugima.

Zejd je bio rodbinski blizak Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. On je, takođe, bio amidža Omera El-Hattaba. Ta veza je postala puno jača kada je nad Kurejšijama zasjalo svjetlo Islama. Seid ibnu Zejd je bio prvi koji je učvrstio rodbinske veze vezom imana.

Zato nije čudno što je Se'id pažljivo razmotrio novu vjeru koja poziva na dobročinstvo. Nije ništa čudno što je Se'id povezao svoj rod i rodbinske veze s isto tako dobrim rodom, tj. on se oženio Fatimom - sestrom Omera El-Hattaba. Ta je žena bila izuzetno pametna a njenu ljepotu su krasile divne vrline, pa je bila kao svjetionik u životima Se'ida i Omera, radijallahu anhu. Se'id i njegova supruga su bili pravi primjer uspješnog braka i ugledne kuće ispunjene srećom.

Kako je bio ushićen. Suprug je došao trčeći svojoj ženi Fatimi da je obraduje što je primio Islam pod vođstvom Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, te je od nje zatražio da i ona to učini. Ispunili su svoja srca istinitim imanom i u njih položili čvrste temelje. Znali su i shvatili da je Islam nova Objava koja će naići na poteškoće i prepreke. Svi oni, prvi vjernici, morali su se pripremiti i računati na razne vrste zlostavljanja, te su sve to strpljivo podnosili. Vi shvatate zajedno sa Se'idom i Fatimom, da je dobitnik onaj koji ne gubi strpljivost zbog svoga uvjerenja i svojih ispravnih stavova. Allah, dželle šanuhu, nas na to podsjeća u suri El-Asr:

"Tako mi vremena, čovjek doista gubi. Samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljivost!"

U Mekki, zlostavljanje od strane mušrika dostiže vrhunac. I podigoše se glasovi mučenih:

Bilala, Jasira, Sumejje i Ammara. Se'id i Fatima čuše jecaje i glasove muke i bola. Mučitelji sve više zlostavljaju mučenike, što više jača njihov iman i čežnja za Istinom. To je i princip života. Život je u očima kafira lijep, samo ako su im ostali sluge. Kurejšijski kafiri nisu imali mira zbog imana Bilala Abesinca i Suhajba Er-Rumija, pogotovo kada su i ugledne Kurejšije, kao što su Ebu Bekr, Se'id, Osman, Zubejr, Talha i još veliki broj njih, primili Islam. Zato Kurejšije nisu mogle mirno gledati kako se muslimani okupljaju, uče i proučavaju Kur'an u kući Erkama ibnul-Erkama, a posebno kada su shvatili da kuće muslimana postaju škole za učenje Kur'ana. Tako i Se'id otvara vrata svoga doma, prima Habbaba ibnul-Eretta, koji je dolazio svaki dan da bi učio i proučavao Kur'an sa Se'idom i Fatimom i da bi razmotrili novosti toga dana.

Toj kući ne služi na čast samo to što je postala mjesto proučavanja, razmatranja i učenja Kur'ana, nego je pridonijela Islamu veliku potporu i vječni, nezaboravni poklon, prihvatanjem Islama od strane Omera ibnul-Hattaba. U toj kući Omer je čuo prvi put kur'anske ajete, koje su čitali Habbab, Se'id i Fatima. U toj kući Omer je učio jedan dio sure Taha, pa mu je srce odmah postalo pokorno i upućeno na put Istine. Noge su ga nosile do kuće Erkama, gdje se sastao s Resulullahom, sallallahu alejhi ve sellem, okružen onima koji mu vjeruju. Tu je izgovorio najdivnije riječi: "Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha, i svjedočim da je Muhammed Njegov poslanik!"

Se'id, Fatima i Habbab ibnul-Erett, bez sumnje, time islamskom svijetu su dali nezaboravni i vječni dar. Kolika je ogromna razlika između predislamskog Omera, neznalice, koji je htio ubiti Muhammeda i njegove ashabe i Omera, mu'mina, koji sada hoće ubiti i uništiti bilo koga ko bi se usudio nanijeti zlo Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovim drugovima.

I odlazi ashab Se'id sa svojom suprugom Fatimom u Medinu, a to je još jedan junak među muslimanima. On je još uvijek onaj junak koji poziva Allahu, sve svoje nakane i težnje usmjerava za novi dobitak, za novu potporu, za novog pristalicu imana.

Ono što je ovjekovječilo Se'ida, radijallahu anhu, to je što je bio izvanredan učenik Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Sjedio bi tako s Poslanikom, sallallahu alejhi ve sellem, slušao pomno hadise, te ih prenosio. Tako je u knjigama hadisa zapisano četrdeset osam hadisa koje je on prenio od Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. U svojim odnosima s drugima, uvijek je bio istaknuti primjer dobrog muslimana. Kada biste ga ugledali, vidjeli biste uvijek drago i nasmijano lice. S obzirom da se bavio trgovinom, bio je darežljiv, popustljiv i pošten, podjednako i s kupcima i s trgovcima. To su osobine drage Allahu, dželle šanuhu. Zato se i vi ukrasite tim osobinama.

Abdullah

Iz knjige "Desetorica kojima je obećan Dženet"

LEKSIKON ISLAMA

***RAMAZAN** (a. ramadan), naziv za deveti mjesec islamskog kalendara. Korijen te riječi, r-m-d odnosi se na ljetnu vrućinu, te nam ukazuje u koju je sezonu padao taj mjesec, u vrijeme dok su stari Arapi još nastojali umetanjem mjeseci uskladiti svoju godinu sa godinom po Suncu.*

Ramazan je jedini mjesec koji se spominje u Kur'anu (II,185):"U mjesecu Ramazanu počelo je objavljivanje Kur'ana", a to je u vezi s ustanovljenjem ramazanskog posta. (Pravni propisi povezani s ramazanskim postom dati su u članku o postu). Među značajnim danima u tom mjesecu, al-Biruni, među ostalima, spominje 6. kao dan rođenja mučenika Huseina ibn Alija, 10. dan, kao dan Hatidžine smrti, 17. dan, kao dan bitke na Bedru, 19. kao dan zauzeća Meke, 21. kao dan Alijeve smrti, te smrti imama Alija ar-Rize (Ride), 22. dan kao dan Alijevog rođenja, te konačno noć 27. Ramazana kao Laylat al-qadr.

Naziv za ovu noć potječe iz Kur'ana; njoj je posvećena XCVII sura. Tu je ona opisana kao noć koja "je bolja od hiljadu mjeseci", u kojoj meleci silaze sa dozvolom Uzvišenog Allaha i koja je blagoslovljena sve do pojave jutarnjeg rumenila. U nju se izričito smješta kur'anska Objava. Istu noć spominje s. XLIV, 2, kao "blagoslovljenu". Datum (27.) nije potpuno siguran, pa zato pobožni ljudi koriste sve neparne noći zadnjih deset dana Ramazana za dobra djela, jer je jedna od njih svakako Laylat al-qadr. Trgovina i proizvodnja se u vrijeme Ramazana zaustavljaju, osobito ako ovaj pada u vruću godišnju dob. Ljudi su, stoga, skloni da noću nadoknade propuste dana. Kako spavanje u doba posta nije (strogo) zabranjeno, oni često dio dana provode spavajući; a noću se prepuštaju ibadetu, slaveći svoga Gospodara.